

Miasto Ostrołęka

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

REJONU „ELEKTROWNIA C” W OSTROŁĘCE - ETAP I

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.

zespół autorski prognozy:

mgr. inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser (kierująca zespołem)

mgr. inż. ochrony środowiska Beata Andrzejewska

Warszawa, wrzesień 2021 r./grudzień 2023 r./kwiecień 2024 r./październik 2025

I. INFORMACJE WSTĘPNE.....	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	6
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	7
5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	15
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	15
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	17
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	18
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	19
9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu	19
9.2. Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu	24
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY.....	26
10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska	26
10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu	33
10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze	43
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody	51
10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne.....	52
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz	53
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	54
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE.....	55
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	56

Załącznik 1. Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu **Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Elektrownia C” w Ostrołęce – etap I** (sporządzanego na podstawie Uchwały 124/XII/2019 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 maja 2019 r., zmienionej uchwałami nr: 469/XLIX/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 13 sierpnia 2021 r., 527/LV/2021 2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2021 r. i nr 857/XCIV/2024 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 marca 2024 r.), nazwanego dalej Planem, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez zespół autorski spełniający wymagania art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zał. nr 1 oświadczenie kierownika zespołu autorskiego o spełnianiu wymagań wraz z podpisem), zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.220.2019.JD z dnia 17.09.2019 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce (pismo nr: ZNS.470.14.2019 z dnia 23.08.2019 r.).

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak: Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG; Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchałek, 2009 r.; Natura 2000 - Niezbędnik urzędnika, Pawlaczyk, 2008 r.; Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.; Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ; Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

Druga edycja tego dokumentu wynikała z konieczności uaktualnienia danych wejściowych m.in. w związku z wprowadzonymi zmianami do projektu planu miejscowego wynikającymi z uchwalenia w dnia 30 marca 2023 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki. Kolejna edycja tego dokumentu wynikała z ograniczenia analizowanego obszaru Planu w skutek podzielenia uchwałą Rady Miasta wcześniejszego obszaru na dwa etapy. Wówczas treść prognozy została dostosowana do zmienionego obszaru Planu. W październiku 2025 r. Marszałek Województwa Mazowieckiego wydał decyzję na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych położonych w obszarze Planu, w związku z tym w Prognozie wprowadzono informację o ww. decyzji.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Elektrownia C” w Ostrołęce – etap I, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami. W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia

w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie inwentaryzacji terenowych i dostępnych materiałów:

1. Dane w formie pliku .shp uzyskane od RDOŚ w Warszawie o lokalizacji gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi oraz Dolina Płodownicy i Omulwi, 2019 r.
2. Dane monitoringu środowiska opublikowane przez GIOŚ: <http://www.gios.gov.pl/pl/> i WIOŚ: www.wios.warszawa.pl
3. Decyzja Starosty Ostrołęckiego Nr 838/2017 zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę drogi wewnętrznej dla potrzeb Elektrowni Ostrołęka C na działkach 7/8, 7/6, 8/4, 8/3, 9 w obrębie ewid. Ławy gm. Rzekuń, 2017 r.
4. Decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego Nr 102/2025 z dn. 3 października 2025 r. wyrażająca zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa o powierzchni 1,5129 ha na cele nie leśne
5. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2000 r.
6. Mapy akustyczne dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołęka o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, Naturprojekt Tomasz Pakuła, 2017 r.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Elektrownia I” w Ostrołęce przyjęty uchwałą Nr 73/VIII/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 kwietnia 2011 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
8. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rzekuń przyjęty uchwałą Nr IV/19/2006 Rady Gminy Rzekuń z dnia 29 grudnia 2006 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu "Turskiego - bocznica" w Ostrołęce przyjęty uchwałą nr 154/XIV/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 6 października 2011 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
10. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Krańcowa” w Ostrołęce przyjęty uchwałą Nr 63/VII/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 marca 2011 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmującego tereny Ławy, Goworki, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo przyjęty uchwałą Nr XVIII/116/2011 Rady Gminy Rzekuń z dnia 25 listopada 2011 r.
12. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, H.Czajowska, P.Kryśkiewicz, K.Kubajek, M.Olender, 2019 r.
13. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe rejonu „Elektrownia C” w Ostrołęce, Przestrzeń Pracownia Projektowa s.c., 2019 r.
14. Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Miasta Ostrołęki rok 2022, 2023 r.
15. Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 4462), zmienione: Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie, RDOŚ w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r., poz. 1303), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie, RDOŚ w Białymstoku z dnia 25 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 4966) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (strona archiwalna, 2018 r.: <http://pzo.gdos.gov.pl/dokumenty/pzo>)
16. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 3721) zmienione Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 11946), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 7 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Mazur. poz. 2832) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (strona archiwalna, 2018 r.: <http://pzo.gdos.gov.pl/dokumenty/pzo>)
17. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, 2018 r.

18. Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu - uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r., zmieniona uchwałą Nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r.
19. Program ochrony środowiska dla Miasta Ostrołęki na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r., 2021 r.
20. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok (od 2015 do 2022), GIOŚ, 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r.
21. Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku (od 2015 do 2020), GIOŚ 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2020 r., 2021 r.
22. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 PLB140014 - Dolina Dolnej Narwi, aktualizacja 2024 r.
23. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 PLB140005 - Doliny Omulwi i Płodownicy, aktualizacja 2024 r.
24. Rozpoznanie warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza, Terenu pod budowę Linii blokowych głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C, Pracownia Badań Ekologicznych „NATURA” Marek Wierzba, 2018 r.
25. Rozpoznanie warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza, Budowa głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C wraz z infrastrukturą towarzyszącą, Pracownia Badań Ekologicznych „NATURA” Marek Wierzba, 2018 r.
26. Strategia adaptacji do zmian klimatu miasta Ostrołęki do roku 2025 z perspektywą do 2030, Instytut Ochrony Środowiska Państwowym Instytutem Badawczym, Vista analyse, 2019 r.
27. Uchwała Nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (ze zmianą przyjętą uchwałą Nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r.)
28. Woś A., Klimat Polski, PWN, Warszawa 1999 r.
29. Wysocki Cz., Sikorski P., Zarys fitosocjologii stosowanej, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2000 r.
30. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmującego tereny wsi Ławy, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo przyjętą uchwałą Nr L/327/2014 Rady Gminy Rzekuń z dnia 27 maja 2014 r. oraz rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewoda Mazowiecki wydane 30 czerwca 2014 r. w stosunku do ww. zmiany planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
31. Zmiany w Miejscowym Ogólnym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrołęki w zakresie jednostek strukturalnych: B1 I, B1 II i B3 II (część północna) rejon "Wojciechowice" przyjęte uchwałą Nr 105/XVI/2003 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 3 grudnia 2003 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
32. Zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>).

Należy podkreślić, iż plan miejscowy jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie (ale nie wywołuje obowiązku realizacji tego zagospodarowania). Nie przedstawia on ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, tylko możliwe kierunki, określając przeznaczenie oraz progowe parametry i wskaźniki, których zakres został uregulowany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (obecnie ustalenia planu nie mogą się m.in. odnosić do zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, jak również zgodnie z art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* w planie nie można określać ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ponieważ takie możliwości ma wyłącznie sejmik województwa). Z tego względu ocena regulacji ustaleń planu dotyczy kierunków procesów, które mogą zająć pod wpływem realizacji ustaleń planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które zajądą. W planie poza przeznaczeniem terenów, określone są również ogólne zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Brak jest jednak szczegółowych wytycznych o konkretnych inwestycjach, czy możliwych do zastosowania w nich technologiach. Ocena wpływu realizacji ustaleń planu, może więc odnosić się jedynie do ustaleń tego planu, nie zaś faktycznie planowanych w jego obszarze przedsięwzięć.

W Prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania planu wg reguł określonych w analizowanym dokumencie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska – najgorszy scenariusz). Prognoza obejmuje obszar Planu oraz tereny, na które będą miały wpływ ustalenia sporządzanego dokumentu.

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innych ustaw nie regulują metod analizy ustaleń planu miejscowego. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego. Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie realizacji ustaleń Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ realizacji tych ustaleń na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 lub innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano w zależności od możliwości natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu realizacji ustaleń Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano, czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska) i spójność z innymi obszarami, w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru. W Prognozie nie analizowano natomiast wpływu realizacji inwestycji, które zostały zaplanowane w innych prawomocnych dokumentach. Oddziaływanie na środowisko tych inwestycji było analizowane na etapie sporządzania tych dokumentów. Uwzględniono natomiast oddziaływanie skumulowane planowanych inwestycji.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem jest ustalenie rozwiązań łagodzących - ograniczających i zapobiegających (etap ten został zrealizowany w fazie projektowej, przy współpracy autorów Planu i prognozy, a dostępne środki łagodzące wprowadzono do ustaleń Planu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal występuje drugim krokiem jest zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny – o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga ona uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza składa się z części tekstowej oraz części kartograficznej – mapy prognoza oddziaływania na środowisko. Na rysunku prognozy przedstawiono waloryzację oddziaływania Planu na środowisko. Wyznaczono obszary, gdzie wskazano brak istotnych negatywnych lub pozytywnych zmian stanu i funkcjonowania środowiska spowodowanych realizacją ustaleń Planu lub o przewidywanych niewielkich zmianach (obszary w obrębie których zachowano podstawowo dotychczasowe użytkowanie lub zagospodarowanie) oraz obszary, gdzie przewiduje się istotne negatywne oddziaływanie realizacji ustaleń Planu na środowisko.

Opracowując prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 z późn. zm.)ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 82)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960)

- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 311)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 7333)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225)
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2025 r. poz. 749).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad użytkowania i zagospodarowania terenów. W przedmiotowym dokumencie wyznaczono tereny zabudowy, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej oraz tereny lasów i rolnicze lub zieleni naturalnej, z dopuszczeniem na części tych terenów dolesień (adaptując część wyznaczonych terenów zabudowy, infrastruktury technicznej, komunikacji oraz część terenów rolniczych i lasów określonych w prawie miejscowym obowiązującym do końca 2020 roku). Ponadto w Planie określono zasady z zakresu kształtowania przestrzeni oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną służącą obsłudze przeznaczenia podstawowego. Plan ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego poprzez ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy oraz ochrony i kształtowania środowiska i przyrody. W Planie wzięto pod uwagę stan istniejącego użytkowania i zagospodarowania terenu, prawo miejscowe obowiązujące do 2020 r., a także wnioski osób fizycznych i instytucji oraz wprowadzono szereg zapisów mających na celu zabezpieczenie stanu środowiska oraz zrównoważenie oddziaływania planowanych przedsięwzięć.

W Planie zostały określone:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki kształtowania zabudowy oraz wskaźniki urbanistyczne;
- zasady ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zasady lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym dotyczące terenów położonych w rejonie linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia i terenu kolejowego;
- szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych uzyskanych w wyniku podziału nieruchomości;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i komunikacji, w tym wprowadzono ustalenia z zakresu sieci i urządzeń infrastruktury: wodociągów, kanalizacji, gazowej, elektroenergetycznej, zaopatrzenia w ciepło, telekomunikacyjnej i gospodarowania odpadami, a także określono układ komunikacyjny oraz parametry i klasyfikację terenu drogi.

W sporządzanym Planie wyznaczono tereny o następującym przeznaczeniu:

EC – infrastruktury technicznej – elektroenergetyki lub ciepłownictwa,

O – infrastruktury technicznej – gospodarki odpadami,

RN – rolnicze lub zieleni naturalnej,

RZN – rolnicze z dopuszczeniem zalesień lub zieleni naturalnej,

ZL – lasów,

KDG – drogi publicznej klasy głównej,

KDL – drogi publicznej klasy lokalnej,

KK – kolejowe,

KOP – obsługi komunikacji – parkingów.

Ponadto na terenach EC, O, KOP ustalono możliwość budowy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii niezamontowanych na budynkach o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 500 kW, wykorzystujących do wytwarzania energii energię promieniowania słonecznego, dodatkowo w terenach EC i O wykorzystujących do wytwarzania energii energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego, a w terenie O dodatkowo energię otrzymywaną z biometanu.

Na rysunku Planu wyznaczono: nieprzekraczalne linie zabudowy, zwymiarowane odległości oraz pasy technologiczne linii elektroenergetycznych wysokiego lub najwyższego napięcia.

Tereny lasów, rolnicze, w tym z możliwością zalesień i tereny zieleni naturalnej będą stanowiły około 48,4% powierzchni Planu. Szczegółowy opis ustaleń Planu z zakresu ochrony środowiska znajduje się w rozdziale 9.2.

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska przyrodniczego, w projekcie planu powinny zostać opracowane na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, które opracowuje się uwzględniając m.in. strategię rozwoju województwa i plan zagospodarowania przestrzennego województwa. W przypadku przedmiotowego planu zastosowanie ma art. 67 ust. 3 pkt 2 lit. a) *ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688, z późn. zm.), w którym stwierdzono, iż nie jest wymagane sporządzenie projektu planu miejscowego zgodnie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz stwierdzenie przez radę gminy, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń tego studium „w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz ich stref ochronnych” od dnia wejścia w życie ww. *ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (tj. 24 września 2023 r.).

Obecnie na terenie miasta obowiązuje Studium przyjęte uchwałą Nr 719/LXXVIII/2023 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 marca 2023 r.

Przedmiotowy obszar położony jest w obrębie następujących terenów wyznaczonych w Studium:

- **PTE** – gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **zabudowa produkcyjna związana z produkcją energii elektrycznej i ciepłej** bez przesądzania o rodzaju wykorzystywanego paliwa oraz sieci i urządzenia oraz obiekty infrastruktury technicznej. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, parkingi, garaże wielopoziomowe i podziemne oraz obsługa komunikacyjna, urządzenia służące do pozyskiwania energii słonecznej (OZE) o mocy ponad 500 kW w miejscach wskazanych na załączniku graficznym do studium oraz zieleni izolacyjna. W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy do 100 m, przy czym wysokość budynków do 60 m,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,01 do 3,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 90%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 5%.

W obrębie ww. terenu określonego w Studium w Planie wyznaczono teren EC.

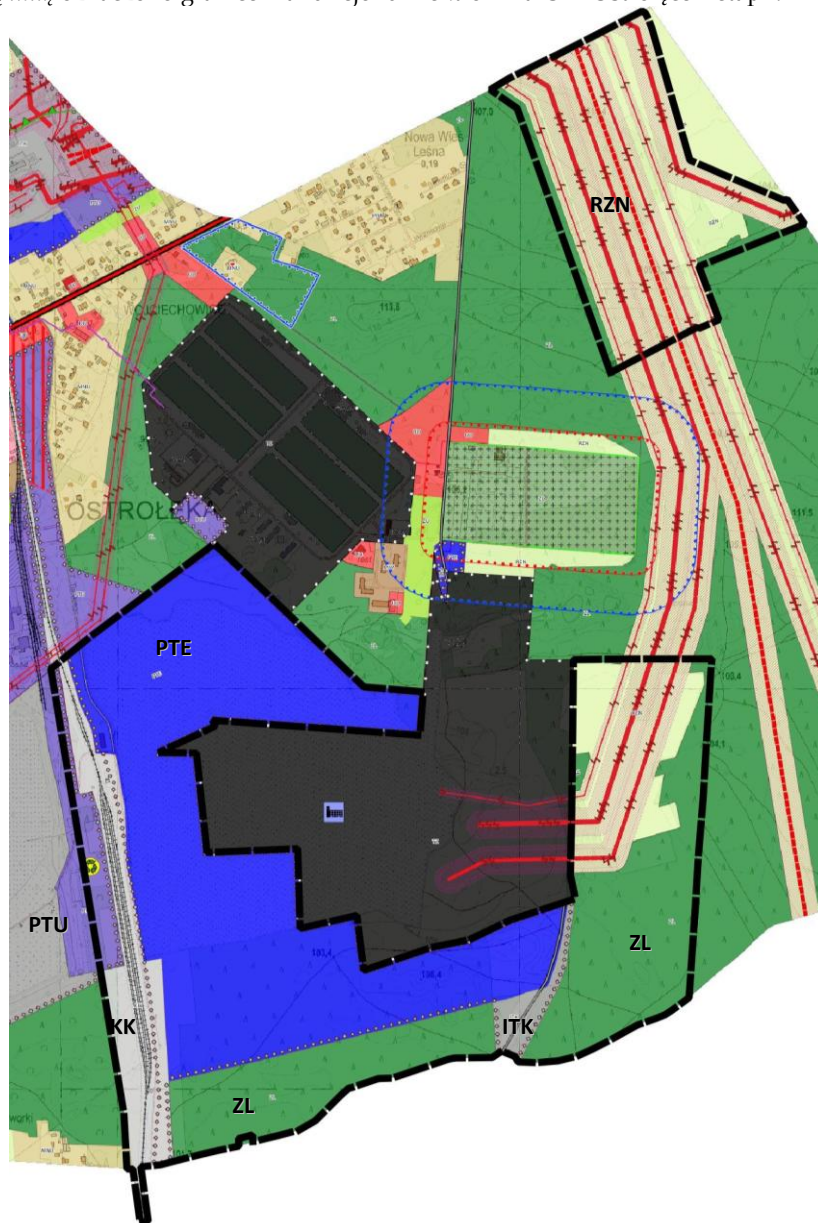
- **PTU** – gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: zabudowa produkcyjna, produkcyjno-usługowa, usługowa, składowania i magazynowania towarów, zorganizowane formy parków przemysłowo – technologicznych, **zabudowa związana z gospodarką odpadami na terenie wskazanym na załączniku graficznym do studium jako stacja segregacji odpadów komunalnych** oraz sieci i urządzenia oraz obiekty infrastruktury technicznej. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, zabudowa rzemieślnicza, przetwórcza, wytwórcza i centra kongresowo-wystawiennicze, parkingi, garaże wielopoziomowe, garaże wielopoziomowe i podziemne oraz obsługa komunikacyjna, urządzenia służące do pozyskiwania energii słonecznej o mocy ponad 500 kW w miejscach wskazanym na załączniku graficznym do studium, zieleni izolacyjna, lokale mieszkalne służące zaspokajaniu własnych potrzeb mieszkaniowych właściciela/współwłaściciela budynku związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (mieszkania właścicielskie) oraz lokale mieszkalne realizowane w budynku, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, związane z obsługą tego budynku (mieszkania służbowe). W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy do 60 m, przy czym wysokość budynków do 30 m,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,2 do 3,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 90%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 5%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej

i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenu określonego w Studium w Planie wyznaczono teren O.

Rys. 1. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, czarną, przerywaną linią oznaczono granice Planu rejonu Elektrownia C w Ostrołęce – etap I.

- **ITK** – gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **tereny infrastruktury technicznej** – obiekty obsługi mieszkańców miasta i rejonu w zakresie zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, gaz, oczyszczanie ścieków itp. wraz z obiektami i urządzeniami niezbędnymi do funkcjonowania tych terenów, w tym budynki administracyjno-socjalne i budynki techniczne, urządzenia służące do pozyskiwania energii słonecznej o mocy ponad 500 kW w miejscach wskazanym na załączniku graficznym do studium, **tereny obsługi komunikacyjnej i parkingi**. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego. W obrębie tego terenu ustalono:
 - wysokość zabudowy: do 40 m,
 - wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 3,
 - wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,01 do 2,
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 95%,

- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 0%.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny 1KOP i 2KOP oraz towarzyszącym układem komunikacyjnym.

- **MNU** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** oraz zabudowa usługowa wolnostojąca i usługi wbudowane, w tym usługi użyteczności publicznej. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: **parkingi i obsługa komunikacji**, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszczono również uzupełnienie i urozmaicenie podstawowego przeznaczenia terenu o tereny i obiekty obsługi turystyki, sportu i rekreacji oraz ogólnodostępnej zieleni urządzonej. W obrębie tego terenu ustalono:
 - wysokość zabudowy: do 20 m,
 - wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 3,
 - wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,2 do 2,4,
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 60%, przy czym dla zabudowy usługowej oraz w przypadku dopuszczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji zabudowy w formie bliźniaczej i/lub szeregowej nie więcej niż 70%,
 - udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30%, przy czym w przypadku dopuszczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji zabudowy w formie bliźniaczej i/lub szeregowej nie mniej niż 20%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono teren 3KOP.

- **RZN** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej** w formie pól uprawnych i pastwisk, tereny otwarte w formie zieleni łąkowej i innych form zieleni naturalnej. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są urządzenia i obiekty służące funkcji podstawowej, stawy, obiekty małej retencji, melioracje wodne, obsługa komunikacyjna, infrastruktura przeciwpowodziowa, ścieżki piesze, ścieżki dydaktyczne, miejsca odpoczynku, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej oraz obiekty małej architektury – o wysokości do 8 m, **tereny leśne i zalesienia** z zachowaniem terenów łąk i podmokłych. Zakazano zabudowy budynkami.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny RN i RZN oraz układ komunikacyjny.

- **ZL** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **las i dolesienia**. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu jest zagospodarowanie rekreacyjne tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, parkingi leśne, wiaty, urządzenia sanitarne itp., z zastrzeżeniem zakazu ich realizacji w sposób zagrażający gatunkom oraz siedliskom ptaków, ssaków i innych zwierząt objętych ochroną, ogólnodostępne parki, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej o wysokości do 8 m. Zakazano zabudowy budynkami.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny ZL oraz układ komunikacyjny.

- **KK** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **tereny komunikacji kolejowej**, obiekty i urządzenia obsługi mieszkańców miasta i regionu w zakresie obsługi komunikacji kolejowej, w tym budynki administracyjno-socjalne i budynki techniczne. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są parkingi i obsługa komunikacyjna, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego. W obrębie tego terenu ustalono:
 - wysokość zabudowy: do 20 m,
 - wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 3,
 - wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,01 do 2,5,
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 85%,
 - udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 5%.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny KK.

W Studium ustalono, iż wskazana w tym dokumencie wysokość zabudowy nie odnosi się do urządzeń infrastruktury technicznej. Ponadto dopuszczono, na etapie tworzenia mpzp, korektę zasięgu poszczególnych wyznaczonych w studium obszarów rozwoju i przekształceń, z zachowaniem: kontynuacji zagospodarowania podstawowego wyznaczonego na rysunku studium, integralności zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej i drogowej, konieczności realizacji inwestycji celu publicznego, nierozpraszania obiektów i tworzenia zwartych zespołów zabudowy.

Analizując powyższe ustalenia kierunkowe Studium, a także ustalenia Planu, należy stwierdzić, że projekt Planu nie narusza ustaleń Studium.

Dla ww. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. W niniejszej prognozie stwierdzono, że Studium zawiera cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W Prognozie wskazano, iż Studium „zostało opracowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, równowagi biologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniającego prawa ludzi do korzystania ze środowiska przyrodniczego oraz obowiązków jego ochrony. Uwzględniono różne formy ochrony przyrody i środowiska. Nowe tereny o zwiększonej uciążliwości zostały zlokalizowane w miejscach najmniej kolidujących z potrzebami ochrony środowiska naturalnego oraz wymogami ochrony warunków życia ludzi. Oddziaływanie na środowisko (dla większości obszarów o nasileniu małym do średniego) wynikające z przedłożonego projektu są możliwe do zaakceptowania”.

Omawiany obszar sporządzanego Planu nie jest położony w zasięgu obowiązujących planów miejscowych. W związku z włączeniem tego obszaru z dniem 1 stycznia 2018 r. do miasta Ostrołęki z mocy art. 4eb ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym obowiązujące dotychczas plany miejscowe gminy Rzekuń przestały obowiązywać z końcem roku 2020. Należy jednak podkreślić, iż orzecznictwo w tej kwestii wskazuje na fakt, iż raz określone w prawie miejscowym przeznaczenie, skutkujące wzrostem wartości nieruchomości, powinno zostać wzięte pod uwagę przy sporządzaniu kolejnych planów miejscowych, gdyż zmiana przeznaczenia może skutkować obniżeniem wartości nieruchomości, a tym samym dawać podstawę do wystąpienia o odszkodowanie za tę utratę. Dotyczy to też przypadku wystąpienia „luki planistycznej” a więc okresu, kiedy nie obowiązuje żaden plan miejscowy (Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2019 r. sygn. akt SK 22/16; Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 lutego 2010 r. sygn. akt P 58/08, w uzasadnieniu do wyroku z 2010 roku wskazano, iż właściciel nieruchomości nie ma wpływu na to, czy i w jakim terminie gmina uchwali plan, po ustaniu obowiązywania dotychczasowego planu, który został uchylony z mocy ustawy. Gmina zaś nie ma obowiązku uchwalania planu. Biorąc pod uwagę te względy właściciele nieruchomości nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji nieobowiązywania planu miejscowego z powodu zaniechania działań przez władzę lokalną. Opisana sytuacja odnosi się do zasady równości wobec prawa (sprawiedliwości społecznej) proklamowanej w art. 32 Konstytucji).

W obszarze sporządzanego Planu do 31 grudnia 2020 r. obowiązywały następujące plany miejscowe:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rzekuń, przyjęty uchwałą Nr IV/19/2006 Rady Gminy Rzekuń z dnia 29 grudnia 2006 r.
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmujący tereny w obrębach wsi Ławy, Goworki, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo, przyjęty uchwałą Nr XVIII/116/2011 Rady Gminy Rzekuń z dnia 25 listopada 2011 r.
- 3) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmującego tereny w obrębach wsi Ławy, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo, przyjęta uchwałą Nr L/327/2014 Rady Gminy Rzekuń z dnia 27 maja 2014 r. Dla tego planu Wojewoda Mazowiecki wydał 30 czerwca 2014 r. rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność ustaleń planu w zakresie:
 - załącznika graficznego oraz ustaleń tekstowych w odniesieniu do terenów 1R i 2R, usytuowanych poza granicą pasa technologicznego od linii elektroenergetycznych (fragmenty terenu 2R, poza granicami pasa technologicznego, znajdują się w przedmiotowym obszarze),
 - załącznika graficznego w odniesieniu do terenu obecnej dz. ew. 70199,

- załącznika graficznego w odniesieniu do terenu usytuowanego pomiędzy terenami 1KDw i 16ZL - obecnie fragment dz. ew. 70208,
- §22 ust. 2 pkt 1 uchwały (w ustaleniach dla wszystkich terenów oznaczonych symbolem ZL unieważniono dopuszczenie lokalizacji sieciowych elementów urządzeń infrastruktury technicznej).

W wyniku stwierdzenia nieważności w zakresie trzech pierwszych wyżej wymienionych punktów, wskazane w Rozstrzygnięciu fragmenty przedmiotowego obszaru zostały pozbawione całkowicie ustaleń planu miejscowego.

W kolejnych ww. planach miejscowych dokonywano w części obszarów „zmian” ustaleń planów wcześniejszych (tj. stare ustalenia zastępowano nowymi ustaleniami), w wyniku których część przypisów planów wcześniej przyjętych przestawała obowiązywać (zarówno w części tekstowej jak i graficznej). Dlatego poniżej przeanalizowano ustalenia powyższych planów obejmujące przedmiotowy obszar zaczynając od planu najnowszego tj. z roku 2014.

Rys. 2. Fragment rysunku zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmującego tereny w obrębach wsi Ławy, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo przyjętej uchwałą Nr L/327/2014 Rady Gminy Rzekuń z dnia 27 maja 2014 r., w części dotyczącej przedmiotowego obszaru

Ww. zmiana planu miejscowego z 2014 r. wyznaczyła w obrębie sporządzanego Planu następujące tereny:

- **EE/ZT - tereny elektroenergetyki z zielenią towarzyszącą** (ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30% działki budowlanej),
- **ZL - lasy i kompleksy leśne,**
- **ZLz - tereny przeznaczone pod zalesienia,**
- **R (w granicach pasa technologicznego) - tereny rolnicze** - uprawy polowe, łąki i pastwiska, z dopuszczeniem lokalizacji m.in. linii elektroenergetycznych wraz z pasem technologicznym, zgodnie z rysunkiem planu,
- **R/ZE - tereny rolnicze w korytarzu ekologicznym** - j.w.
- poszerzenie terenu **KGP - tereny dróg publicznych - krajowych - głównych ruchu przyspieszonego** (droga krajowa nr 61),
- **KDw - tereny dróg niepublicznych - wewnętrznych,**

Ponadto na rysunku zmiany planu określono: granice pasa technologicznego od linii elektroenergetycznych, granicę strefy ochronnej od cmentarza, linie elektroenergetyczne: istniejąca 110kV, istniejąca 220kV do przebudowy na 400kV, projektowana linia 400kV, projektowana linia 110kV. Plan ten wskazywał przeznaczenie terenów we wschodniej i północno-wschodniej części obecnie sporządzanego planu miejscowego (za wyjątkiem fragmentów obszaru tego planu, które nie obowiązują w skutek wydania ww. rozstrzygnięcia nadzorczego wojewody z 2014 r.).

Sporządzając ww. zmianę planu uzyskano zgodę Marszałka Województwa Mazowieckiego (Decyzja Nr 53/2014 z 08.05.2014 r., pismo nr RW-RM-

II.7151.264.2013.PD) na zmianę przeznacza gruntów leśnych na cele nieleśne o łącznej powierzchni 64,2600 ha (w tym uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych położonych w granicach obecnie sporządzanego planu rejonu „Elektrownia C” w Ostrołęce – etap I dla działek leśnych położonych w terenach EE/ZT).

Rys. 3. Fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmującego tereny w obrębach Ławy, Goworki, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo, przyjętego uchwałą Nr XVIII/116/2011 Rady Gminy Rzekuń z dnia 25 listopada 2011 r., obejmujący przedmiotowy obszar (z wyłączeniem części obszaru ww. zmiany planu z 2014 r.)

W wyniku sporządzenia ww. planu, w jego obszarze, moc straciły ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń, obejmującego tereny w obrębach wsi Ławy, Goworki, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo, przyjętego uchwałą Nr XVIII/116/2011 Rady Gminy Rzekuń z dnia 25 listopada 2011 r. W związku z powyższym w planie z 2011 r. w obszarze sporządzanego Planu do końca 2020 r. obowiązywały następujące tereny:

- **EE – tereny elektroenergetyki** - elektrownia z towarzyszącymi obiektami: układami torowymi, składami węgla, instalacjami odsiarczania spalin, stacjami przygotowania wody, budynkami administracyjnymi, drogami, parkingami, urządzeniami infrastruktury technicznej, itp. Dla terenów EE ustalono następujące wskaźniki urbanistyczne:
 minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 15% działki budowlanej
 maksymalna wysokość budynków – zgodnie z wymaganą technologią
 minimalna wielkość działki uzyskanej w wyniku scalenia i podziału nieruchomości – 3000 m²,
- **PBS - teren stacji segregacji odpadów komunalnych**, dla którego ustalono następujące wskaźniki urbanistyczne:
 minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 15% działki budowlanej
 maksymalna wysokość budynków – 25 m
 minimalna wielkość działki uzyskanej w wyniku scalenia i podziału nieruchomości – 3000 m²,

- **KK/PBS - teren kolejowy wraz z terenami obiektów produkcyjnych, składów i magazynów**, dla którego ustalono następujące wskaźniki urbanistyczne:
minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 15% działki budowlanej
maksymalna wysokość budynków – zgodnie z wymaganą technologią
minimalna wielkość działki uzyskanej w wyniku scalenia i podziału nieruchomości – 1500 m²,
- **KK - tereny kolei**, dla których ustalono następujące wskaźniki urbanistyczne:
minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 15% działki budowlanej
maksymalna wysokość budynków – zgodnie z wymaganą technologią
minimalna wielkość działki uzyskanej w wyniku scalenia i podziału nieruchomości – 1500 m²,
- **KGP – teren drogi publicznej - głównej ruchu przyspieszonego**,
- **ZL - lasy i kompleksy leśne**,
- **ZLz - tereny przeznaczone pod zalesienia**.

Ponadto na rysunku planu wskazano: lokalizację pomnika przyrody (obecnie brak ochrony drzewa w tym rejonie) oraz obszaru problemowego od istniejącego wysypiska śmieci. Lokalizacja linii zabudowy została opisana w tekście planu, w tym od dróg i terenu kolejowego (KK).

Plan ten określał przeznaczenie terenów w zachodniej i południowej części obecnie sporządzanego Planu miejscowego.

Sporządzając ww. plan uzyskano zgody na zmianę przeznacza gruntów leśnych na cele nieleśne wydane: Decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 46/2011 z dnia 08.06.2011 r., Decyzją Ministra Środowiska z dnia 05.08.2011 r. (nr pisma: ZS-W-2120-71-7/2011) oraz Decyzją Ministra Środowiska z dnia 19.08.2011 r. (nr pisma: DLnpl-6501-18/37679/11/JS).

W wyniku sporządzenia ww. planu, w jego obszarze moc straciły ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rzekuń przyjętego uchwałą Nr XIII/106/2000 Rady Gminy w Rzekuniu z dnia 28 czerwca 2000 r. oraz uchwałą Nr IV/19/2006 Rady Gminy Rzekuń z dnia 29 grudnia 2006 r. W związku z powyższym w planie z 2006 r. w obszarze sporządzanego Planu do końca 2020 r. obowiązywał teren: **KK – teren kolei** (usytuowany w części południowej obszaru Planu).

Zmiany w prawie miejscowym w stosunku do tych obowiązujących w roku 2000 wprowadzone późniejszymi aktami prawnymi, były zasadnicze na przedmiotowym obszarze, stąd nie zamieszczono rysunku tego planu.

Na podstawie ww. prawa możliwa była realizacja szeregu obiektów budowlanych na obszarze obecnie sporządzanego planu rejonu „Elektrownia C” w Ostrołęce – etap I, w tym lokalnie wydano pozwolenia na budowę na podstawie tego prawa¹, a także zrealizowano większość planowanych w tych dokumentach linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia oraz drogę przecinającą południową część obszaru Planu z północy na południe. Większość obiektów budowlanych, dla których wydano pozwolenia na budowę to obiekty wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przed wydaniem pozwolenia na budowę konieczne było sporządzenie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia i opracowanie Raportu o oddziaływaniu na środowisko. W wyniku szczegółowych analiz wpływu planowanych inwestycji (w tym planowanych technologii oraz intensywności wykorzystania terenu) w decyzjach o uwarunkowaniach środowiskowych zaakceptowano i wskazano rozwiązania mające na celu

¹ W dniu 27 listopada 2013 r. Prezydent Miasta Ostrołęki zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę obiektów infrastruktury kolejowej obsługi bloku oraz pozostałych obiektów infrastruktury liniowej i drogowej w rejonie północno-zachodnim Elektrowni Ostrołęka C.

W dniu 1 sierpnia 2014 r. Prezydent Miasta Ostrołęki zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę nowego i przebudowę istniejącego układu infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni C (modernizacja i dostosowanie obecnej bocznicy zakładowej Wojciechowice do zabudowy bloku 1000 MW i obsługi torów technologicznych).

W dniu 31 marca 2016 r. Starosta Powiatowy w Ostrołęce wydał decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na wyprowadzenie z projektowanej Elektrowni Ostrołęka C dwóch napowietrznych jednotorowych linii blokowych 400 kV oraz jednej napowietrznej linii 110 kV, łączących Elektrownię C z nowoprojektowaną stacją 400/110 kV, na terenie gminy Rzekuń w obrębie ewidencyjnym Ławy, Nowa Wieś Wschodnie, Teodorowo.

W dniu 28 września 2017 r. Starosta Powiatowy w Ostrołęce wydał decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę drogi wewnętrznej dla potrzeb Elektrowni Ostrołęka C na działkach 7/5, 7/6, 8/4, 8/3, 9 w obrębie ewid. Ławy gm. Rzekuń (droga klasy GP).

ograniczenie negatywnego oddziaływania planowych przedsięwzięć, w tym m.in. dla bocznic kolejowej zaplanowano lokalnie budowę ekranów akustycznych w rejonie gdzie zbliża się ona do terenów zabudowy mieszkaniowej.

W bezpośrednim otoczeniu obszaru planu po stronie południowej obowiązują ustalenia planów miejscowych gminy Rzekuń. Są to:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Rzekuń obejmujący tereny w obrębach Ławy, Goworki, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo, przyjęty uchwałą Nr XVIII/116/2011 Rady Gminy Rzekuń z dnia 25 listopada 2011 r. - wyznacza on tereny rolne, teren drogi publicznej oraz tereny lasów;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rzekuń, przyjęty uchwałą Nr IV/19/2006 Rady Gminy Rzekuń z dnia 29 grudnia 2006 r. - przy granicy ze sporządzanym Planem miejscowym wyznacza m.in. (w gminie Rzekuń) tereny drogi publicznej klasy lokalnej i przylegające do niego tereny zabudowy zagrodowej, tereny leśne i do zalesień.

Od strony północnej i zachodniej obowiązują zaś ustalenia planów miejscowych miasta Ostrołęki, patrząc od zachodu są to:

- zmiany w Miejscowym Ogólnym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrołęki w zakresie jednostek strukturalnych: B1 I, B1 II i B3 II (część północna) rejon "Wojciechowice", przyjęte uchwałą Nr 105/XVI/2003 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 3 grudnia 2003 r. - przy granicy sporządzanego obszaru Planu wyznacza tereny:
P - przemysłowe,
KK - kolei,
ZN - zieleni niskiej nieurządzonej,
KUD - drogę dojazdową,
R - teren gospodarstwa rolnego;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu "Turskiego - bocznicą" w Ostrołęce, przyjęty uchwałą nr 154/XIV/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 6 października 2011 r. - wyznacza on przy granicy sporządzanego obszaru Planu teren PTU/KK – pod zabudowę produkcyjno - techniczno – usługową z terenami kolejowymi;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Elektrownia I” w Ostrołęce przyjęty uchwałą Nr 73/VIII/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 kwietnia 2011 r., wyznacza on przy granicy sporządzanego obszaru Planu tereny:
KK - kolejowe,
Ls - lasy,
KDW - drogi wewnętrzne;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Krańcowa” w Ostrołęce, przyjęty uchwałą Nr 63/VII/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 marca 2011 r. - wyznacza on przy granicy sporządzanego obszaru Planu teren Ls/Z - przeznaczony pod zalesienia.

Obecnie w mieście w otoczeniu obszaru planu rejonu Elektrownia C w Ostrołęce – etap I sporządzone są plany miejscowe: rejonu „Osiedle Leśniewo-Krańcowa” w Ostrołęce oraz rejonu „Wojciechowice” w Ostrołęce. Natomiast decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 listopada 2021 r. teren położony pomiędzy dwoma terenami Planu (dz. ewid. nr 70297, 70298, 70299, 70300, 70362 i 70418 w obrębie 0007) został uznany za teren zamknięty ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa. Dla tego typu obszarów nie sporządza się planu miejscowego.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

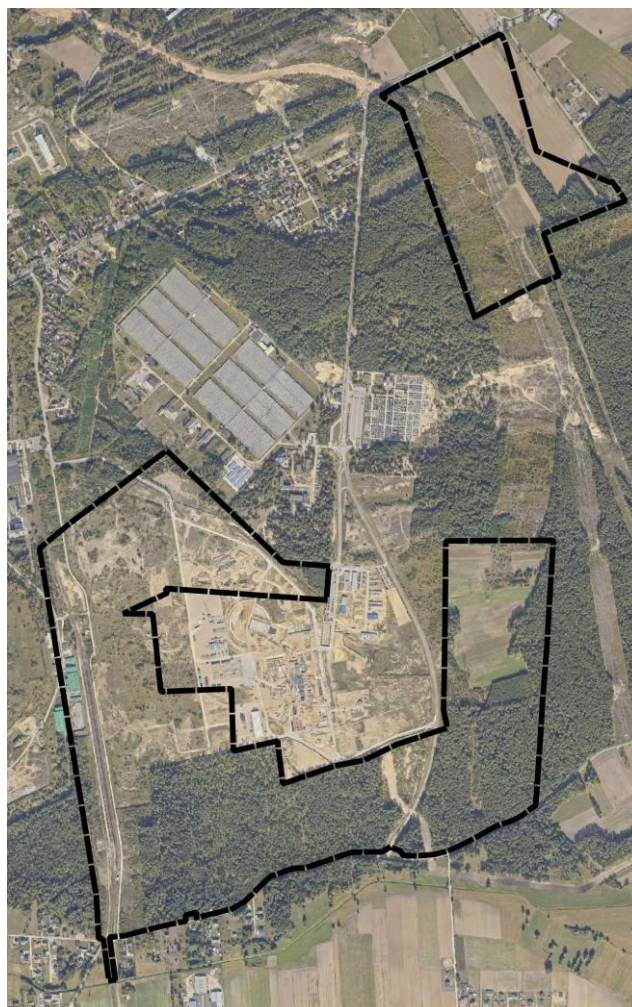
Charakterystyka obszaru opracowania

Miasto Ostrołęka wg podziału administracyjnego Polski zlokalizowane jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego. Obszar opracowania, na który składają się dwa oddzielne tereny, położony jest w peryferyjnej części miasta, przy jego północno-wschodniej granicy – na południe od ulicy Łomżyńskiej (drogi krajowej nr 61). Zajmuje on powierzchnię ok. 154,5 ha.

Dominującą część przedmiotowego obszaru stanowią tereny włączone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedzib władz niektórych gmin do miasta Ostrołęki, a do końca 2017 r. położone w gminie Rzekuń.

Północno-zachodnią część południowego obszaru opracowania stanowią grunty przygotowywane pod budowę obiektów towarzyszących Elektrowni C – w dużym stopniu pozbawione roślinności i lokalnie zniwelowane tereny, które do lutego 2020 r. stanowiły plac budowy. Wzdłuż zachodniej granicy opracowania znajduje się bocznica kolejowa prowadząca do zakładu Energa Elektrownie Ostrołęka i obsługująca m.in. Elektrownię B. W części południowej obszaru przebiega droga asfaltowa. W części północno-wschodniej opracowania przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia, w których pasach technologicznych występuje niska roślinność – pola uprawne bądź ugory/halizny (grunty dawniej leśne a obecnie pozbawione roślinności wysokiej).

Rys. 4. Zdjęcie lotnicze obszaru Planu (2020/21 r.)

źródło zdjęcia: geoportal.gov.pl.

W części południowej obszaru opracowania, wzdłuż granicy miasta Ostrołęki z gminą Rzekuń, a także wzdłuż granicy południowo-wschodniej obszaru opracowania, występują tereny lasów i zadrzewień. Są to głównie lasy sosnowe, lokalnie brzoźowe i olsowe.

W obszarze Planu, za wyjątkiem budynków stacji segregacji odpadów usytuowanych przy zachodniej granicy, obecnie nie występują inne zabudowania. Również w najbliższym otoczeniu obszaru opracowania brak jest w większości zwartej zabudowy. Na południe od granic omawianego terenu położone są luźne zabudowania wsi Goworki (głównie zabudowa zagrodowa, ale też zakład produkcyjny produkujący opakowania tekturowe). Od zachodu do obszaru Planu przylegają tereny przemysłowe ostrołęckiej dzielnicy Wojciechowice, w tym teren składowiska i stacji segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego. Od północy,

do południowego obszaru, przylega teren do niedawna użytkowany w postaci specjalistycznego gospodarstwa ogrodniczego (obecnie stanowiący grunt Elektrowni), a także w pewnym oddaleniu, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (osiedli: Krańcowa i Leśniewo) oraz droga krajowa nr 61. Wzdłuż pozostałych granic położone są podstawowo tereny rolno-leśne.

Obszar Planu znajduje się w strefach technologicznych linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia. Obecnie nie jest natomiast położony w obrębie stref sanitarnych od cmentarza, ochronnych ujęć wody, stref kontrolowanych od sieci gazowych, stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, a także w obszarze ochrony przyrody ustanowionym na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

Szczegółowe informacje o stanie i funkcjonowaniu środowiska zamieszczono w rozdziale 10 (oznaczono te informacje kursywą), jako materiał wstępny do dalszych analiz.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

Aktualnie przedmiotowy obszar nie posiada obowiązującego planu miejscowego, w związku z powyższym zmiany stanu środowiska mogą na tym terenie wynikać z kumulowania się istniejących problemów lub cech pozytywnych, bądź mogą być spowodowane przekształceniami związanymi z możliwością wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub innych decyzji administracyjnych, w tym niewynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, takich jak decyzje wynikające ze specustaw. Należy podkreślić, iż decyzje te nie muszą najczęściej być zgodne z ustaleniami kierunkowymi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki.

Pomimo występowania w omawianym obszarze terenów niezabudowanych, a także pomimo, iż w Ostrołęce występuje silna presja urbanizacyjna, a także zamierają funkcje rolnicze, nie przewiduje się tu możliwości wydawania decyzji o warunkach zabudowy na lokalizację nowych budynków. Składa się na to kilka uwarunkowań ograniczających wydawanie takich decyzji - omawiany rejon Miasta jest położony z dala od terenów pokrytych budynkami (brak jest więc odpowiedniego sąsiedztwa wymaganego w decyzjach o warunkach zabudowy), lokalnie usytuowane są tu linie elektroenergetyczne, z obecnością których związane jest występowanie pasów technologicznych, ograniczających lokalizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi oraz lokalnie obszar ten jest użytkowany w postaci lasów, których zmiana przeznaczenia może nastąpić jedynie w trakcie opracowywania planów miejscowych. Istnieje natomiast możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy dotyczących linii kolejowych, obiektów liniowych i urządzeń infrastruktury technicznej, a także, tak jak wspomniano wyżej, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (inwestycji stanowiących realizację celów, o których mowa w art. 6 *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami*) oraz decyzji wynikających ze specustaw. Biorąc pod uwagę, iż decyzje te nie muszą być zgodne ze Studium (nie dotyczy to m.in. uchwały o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej), na obecnym etapie trudno jest przesądzić jakiego typu mogłyby tu powstać obiekty i jaki byłby ich wpływ na środowisko (zasięg, natężenie). W wyniku możliwych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenów otwartych spowodowanych wydawaniem decyzji administracyjnych mogłoby nastąpić:

- likwidacja części istniejącej szaty roślinnej i ewentualnie lokalnie zastąpienie jej nowymi nasadzeniami roślinności urządzonej, w tym obcej dla rodzimych siedlisk;
- dalsze zmniejszenie retencji naturalnej i zwiększenie odpływu powierzchniowego wód opadowych spowodowane niekontrolowanym ograniczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- przekształcenie rzeźby terenu i struktury gleby (nasypy, wykopy, ubijanie i wymiana gruntu);
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń i hałasu;
- modyfikację lokalnych warunków klimatycznych to jest dalsze obniżenie wilgotności powietrza, wzrost temperatur dobowych, w skutek oddawania ciepła przez nagrzewające się w ciągu dnia materiały pokrywające tereny zabudowy i komunikacji;
- powstanie barier przestrzennych uniemożliwiających przemieszczanie się zwierząt po ziemi;

- powstanie chaosu przestrzennego związanego z brakiem jednolitej polityki dotyczącej zagospodarowania przestrzennego.

Potencjalnie należy również rozważyć wariant, kiedy na przedmiotowym obszarze nie będą podejmowane żadne prace budowlane (wariant ten jest mało prawdopodobny biorąc pod uwagę bliskość tego terenu do centrum miasta i presję urbanizacyjną związaną z jego rozwojem). Skutki dla środowiska w takim wariantcie można ocenić w przypadku, gdy mamy do czynienia z terenami o charakterze naturalnym lub seminaturalnym. Omawiany obszar został już w znacznym stopniu przekształcony – w obszarze budowy planowanej i realizowanej do lutego 2020 r. budowy elektrowni węglowej (realizowanej podstawowo poza granicami Planu) teren został lokalnie zniwelowany, pozbawiony jakiegokolwiek roślinności, zmiany zaszły również w rejonie drogi przecinającej obszar Planu w części południowej, terenu segregacji odpadów komunalnych, linii kolejowej oraz linii elektroenergetycznych. Również występujące tu lasy to lasy gospodarcze, które podlegają cyklowi produkcyjnemu. Niepodejmowanie żadnych działań budowlanych, w ww. krajobrazie, nie będzie wpływać negatywnie na środowisko, nie mniej należy wskazać, iż środowisko na tym obszarze zostało już znacząco przekształcone i obecnie nie przedstawia znaczącej wartości. Zaplanowanie więc nowych terenów zabudowy w innym miejscu, o bardziej naturalnym krajobrazie (np. poza granicami miasta), spowodowałoby kolejne negatywne zmiany w funkcjonowaniu środowiska. Realizacja zaś zabudowy na przedmiotowym obszarze, w krajobrazie już przekształconym, będzie dla funkcjonowania środowiska mniej szkodliwa.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 10 szczegółowo scharakteryzowano istniejące problemy stanu i funkcjonowania środowiska. W związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym wskazaniem podstawowych problemów i zagrożeń dla środowiska.

Występujące w obszarze opracowania i w jego otoczeniu problemy ochrony środowiska należy uznać obecnie w większości za umiarkowanie znaczące lub znaczące. Najistotniejsze problemy wynikają z położenia obszaru opracowania w krajobrazie przekształconym przez człowieka. W wyniku działalności człowieka nastąpiła zmiana naturalnego pokrycia terenu, a co z tym związane m.in. lokalne pokrycie materiałem nieprzepuszczalnym gruntu, likwidacja lub zmiana składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych (występowanie zbiorowisk antropogenicznych, monokulturowych takich jak uprawy rolnicze, czy leśne) oraz składu gatunkowego i liczebności zwierząt, lokalne zmiany rzeźby terenu, profilu glebowego, hydrogeologiczne, a także przekształcenia jakości środowiska.

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu występują następujące problemy ochrony środowiska:

- lokalne przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowych (zmiana struktury gleby, w tym jej ubicie, likwidacja lub redukcja warstwy próchnicznej, ograniczenie natlenienia; wykonanie nasypów i wykopów, pokrycie materiałami budowlanymi), w tym lokalnie zlikwidowano naturalne formy geomorfologiczne tego terenu takie jak wydmy;
- występowanie deficytów wód gruntowych w wyniku przyspieszenia odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych spowodowane występowaniem obszarów pozbawionych roślinności i warstwy próchnicznej gleby lub obszarów z niską lub sezonową roślinnością. Efektem deficytów wód jest występowanie zjawiska suszy w okresach braku opadów atmosferycznych;
- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem ścieków komunalnych, przemysłowych i deszczowych z miasta, a także rzeki Czeczotki, do której spływają zanieczyszczenia powierzchniowe z gmin wiejskich;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie podwyższenie poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi PM₁₀ i PM_{2,5}. Główną przyczyną podwyższonego poziomu pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu w pyłe jest emisja zanieczyszczeń z indywidualnych pieców służących zaopatrzeniu w ciepło (tzw. niska emisja), a w mniejszym stopniu emisja spowodowana ruchem pojazdów silnikowych oraz napływ zanieczyszczeń. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu

związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, z warunkami meteorologicznymi, a także oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych;

- występowanie obszarów narażonych na hałas komunikacyjny w związku z ruchem pojazdów na drodze krajowej nr 61 (droga klasy głównej ruchu przyspieszonego);
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne i hałas technologiczny związane z obecnością linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia;
- występowanie obszarów narażonych na zanieczyszczenie wód podziemnych związane z obecnością w sąsiedztwie obszaru opracowania cmentarza komunalnego;
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na niemierzalne uciążliwości zapachowe związane z funkcjonowaniem składowiska i stacji segregacji odpadów położonych za zachodnią granicą obszaru opracowania;
- lokalnie niski udział zieleni wysokiej w obszarze opracowania wpływa m.in. na funkcjonowanie hydrologiczne (zmniejszenie retencji wód opadowych i ewapotranspiracji), klimatyczne (zmniejszenie poziomu regeneracji powietrza) oraz biologiczne (brak dogodnych siedlisk przyrodniczych dla gatunków roślin i zwierząt, występowanie barier utrudniających przemieszczanie się i dyspersję gatunków);
- inwazja gatunków obcego pochodzenia na występujące w tym rejonie pozostałości seminaturalnych zbiorowisk roślinnych z sąsiadujących terenów zabudowy i komunikacji.

W rozdziale 9.1 wskazano główne zagrożenia dla gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony w obrębie Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków, położonych na terenie miasta Ostrołęki, w bliższym i dalszym otoczeniu przedmiotowego obszaru.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, który to dokument określa wytyczne dla ustaleń planów miejscowych, w tym dla aktualnie sporządzanego Planu. Z pośród informacji i ustaleń tego dokumentu istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- na terenach nowoprojektowanej zabudowy należy stosować rozwiązania mające na celu zwiększenie możliwości retencjonowania wód opadowych;
- należy eliminować nieekologiczne źródła ciepła (głównie z sektora komunalno-bytowego) na rzecz uciepłwienia obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii;
- należy usprawnić istniejące połączenia komunikacyjne oraz rozbudowywać układ komunikacyjny dla nowego zagospodarowania, w tym poprzez wprowadzenie zintegrowanego systemu transportowego w zakresie budowy dróg obwodowych oraz rozwoju ścieżek rowerowych, celem eliminacji przestojów w ruchu powodujących wzrost zanieczyszczenia pochodzących z tego źródła (głównie NO₂ i CO);
- należy działać na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych;
- należy utrzymać właściwą jakość wód podziemnych;
- należy ograniczyć zabudowę na terenie dolin i obniżeń terenu oraz na obszarach z brakiem izolacji lub słabą izolacją w utworach wodonośnych celem zmniejszenia ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- należy uporządkować gospodarkę wodno-ściekową m.in. poprzez podłączenie terenów zwartej zabudowy do zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków;

- należy zapewnić optymalne warunki zasilania cieków;
- należy chronić zbiorowiska roślinności wodnej i przywodnej;
- należy dążyć do zróżnicowania struktury zieleni, celem eliminacji zwiększonej erozji wodnej gleb;
- należy zachować jak największy udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji (w obszarze sporządzanego Planu w projekcie Studium nie wskazano minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej);
- należy chronić grunty przed zanieczyszczeniami przemysłowymi;
- należy monitorować i chronić przed zanieczyszczeniami grunty wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych;
- należy modernizować drogi i ulice;
- należy stosować innowacyjne rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu;
- w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego oddziaływania hałasu na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji należy stosować zabezpieczenia akustyczne zabezpieczające tereny podlegające ochronie akustycznej poprzez stosowanie ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zieleni izolacyjnej a w przypadku zakładów produkcyjnych również instalacji i technologii ograniczających hałas produkcyjny;
- należy dążyć do zwiększania konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego;
- należy ograniczać działalność powodującą nadmierny hałas, zwłaszcza w sąsiedztwie terenów mieszkalnych i publicznie dostępnych;
- należy ustanawiać strefy ochronne dla istniejących i planowanych elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokich i najwyższych napięć (o napięciach znamionowych 110kV, 220kV i 400kV).

W rozdziale 10 niniejszej prognozy wskazano szczegółowe cele ochrony środowiska w zakresie ochrony wód i powietrza ustanowione w takich dokumentach jak: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r., Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjęty uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego w dniu 8 września 2020 r., zmienioną uchwałą Nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. Następnie wskazano sposób ich ujęcia w Planie. Do dokumentów istotnych z punktu widzenia przedmiotowego Planu, których postanowienie powinny być implementowane do prawa krajowego należy zaliczyć m.in. Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Odnowioną strategię UE dotyczącą trwałego rozwoju, Pakt Amsterdamski” z 2016 r.: Agendę Miejską dla UE, Siódmy ogólny program działań UE na rzecz środowiska do 2020 r. Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety, Strategię tematyczną dla środowiska miejskiego, Europejski Zielony Ład z 2019 r. W dokumentach tych zwraca się szczególną uwagę na konieczność przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym redukcji gazów cieplarnianych i dążenie do neutralności klimatycznej.

Jednym z celów ochrony środowiska ustanowionym na szczeblu krajowym jest ochrona przyrody realizowana m.in. na obszarach ochrony przyrody i poprzez ochronę obiektów ustanowionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*.

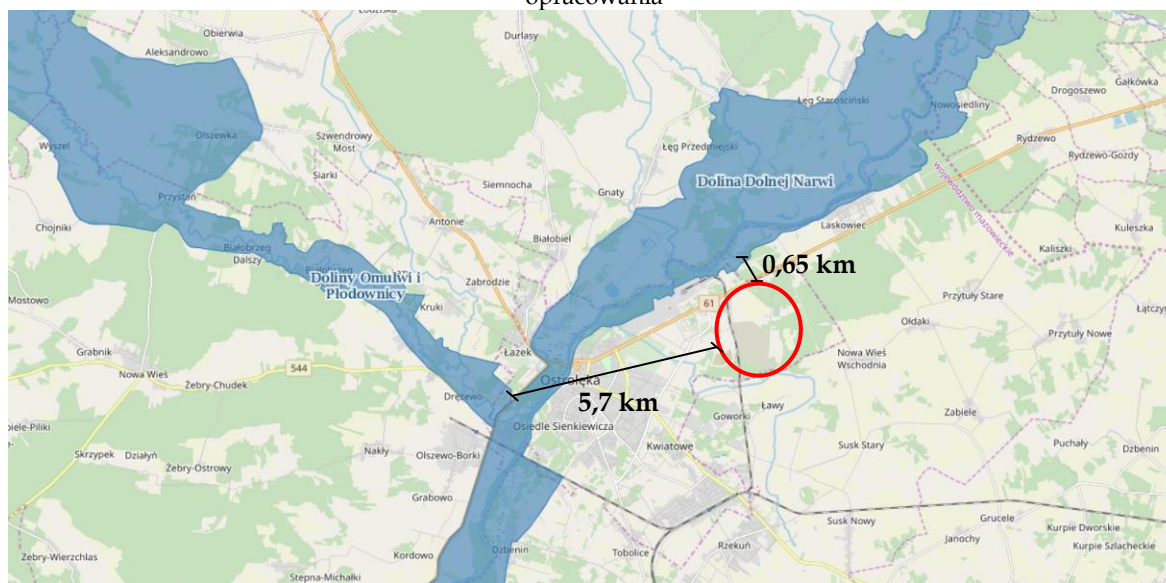
Niedaleko północno-wschodniej granicy opracowania, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 61, znajduje się drzewo będące pomnikiem przyrody – dąb szypułkowy (o wysokości 13 m, obwodzie 380 cm i pierśnicy 121 cm) - ustanowione rozporządzeniem Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu ostrołęckiego (Dz.Urz. Woj. Mazowieckiego z 6 marca 2008 r. Nr 29 poz. 1073). Drzewo to wg portalu Geoserwis GDOŚ położone jest na dz. ewid. 224 tuż przy działce nr 72/1 w gminie Rzekuń. Zgodnie z ww. rozporządzeniem „ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa”. Biorąc powyższe pod uwagę strefa 15 m nie jest położona w granicach przedmiotowego obszaru.

Najbliższe obszary sieci Natura 2000 to:

- **Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków - Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014 – najbardziej wysunięta w kierunku tego Obszaru granica opracowania (północna) znajduje się w odległości około 645 m na południe od tego Obszaru Natura 2000, najodleglejsza zaś granica opracowania (południowa) oddalona jest o około 2,7 km. Obszar sporządzanego Planu odseparowany jest od Doliny Dolnej Narwi terenami zwartej zabudowy wsi Teodorowo oraz terenami rolnymi i leśnymi poprzecinanymi siatką lokalnych dróg oraz siecią linii elektroenergetycznych od najwyższego napięcia do średniego napięcia, a także uczęszczaną drogą krajową nr 61 (relacji Warszawa – Augustów).

Celem utworzenia obszaru specjalnej ochrony ptaków jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, wymienionych w załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywy Ptasiej. W OSO Dolina Dolnej Narwi zinwentaryzowano 55 gatunków ptaków, w tym 32 jako przedmiot ochrony (wg danych z SFD, 2024). Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: dubelt, kulon, rybitwa czarna, kraska, krwawodziób. Występujące tu ptaki są związane z siedliskami wodnymi, nadwodnymi, łąkami, pastwiskami oraz terenami pól uprawnych.

Rys. 5. Schematyczna lokalizacja terenu opracowania na tle fragmentu mapy z zaznaczonym Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Narwi i „Doliny Omulwi i Płodownicy - czerwoną elipsą oznaczono rejon opracowania

źródło: strona internetowa <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Wg danych uzyskany od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w 2019 r. w rejonie obszaru sporządzanego Planu na terenie miasta Ostrołęki oraz w gminach Rzekuń i Lelis występują następujące gatunki ptaków, będące przedmiotem ochrony w omawianym Obszarze Natura 2000:

Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos* A168 - gniazduje w rozproszonym w suchych miejscach w pobliżu wody (zwykle rzeki), pod osłoną traw, krzaków oraz gęstej roślinności. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenia dla brodzca piskliwego to: prace regulacyjne wód, wędkarstwo, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, rozwój zabudowy lotniskowej, drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, intensyfikacja (w sezonie lęgowym) żeglugi motorowej i kajakowej, a także loty balonów, motolotni itp.

Brzegówka *Riparia riparia* A249 - kolonie brzegówki znajdują się przeważnie w stromych skarpach nadrzecznych, w zwirowniach, piaskowniach, urwistych brzegach różnego rodzaju zbiorników wodnych i w wykopach budowlanych, w wyrobiskach kopalni odkrywkowych. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenie dla brzegówki to: utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek (podtapianie w czasie powodzi lub obrywania skarp w skutek ich przesuszenia), straty w lęgach spowodowane przez obfite

deszcze w sezonie lęgowym lub spowodowane bezpośrednio przez ludzi w wyniku prowadzonych prac, dłuższego przebywania w pobliżu nor lub ich celowego niszczenia.

Derkacz *Crex crex* A122 - gniazduje na rozległych wilgotnych łąkach, na ziemi pod osłoną traw lub w krzaku. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu kwietnia lub w maju, odlatuje od sierpnia do października. Istotnymi zagrożeniami dla derkacza są: osuszanie terenu, wczesny termin koszenia, a także jego sposób (do środka), zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk, zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk oraz budowa dróg.

Dudek *Upupa epops* A232 - gniazduje w dziuplach, budkach lęgowych, opuszczonych budynkach, stertach gałęzi w mozaikowym krajobrazie obfitującym w suche pastwiska i ugory. Zajmuje skraje starych widnych drzewostanów liściastych i aleje drzew w pobliżu rowów, pól i ugorów w obrębie terenów otwartych, a także niewielkie prześwietlone lasy z rozległymi polanami, przerębami i szerokimi przecinkami, obrzeża dużych lasów sąsiadujące z otwartymi terenami, także sady i obrzeża siedlisk ludzkich. Gatunek wędrowny, przylatuje od marca do początku maja, odlatuje od lipca do listopada. Zagrożenia stanowią: zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk, zamiana ubogich pastwisk, łąk i ugorów na grunty orne (zwłaszcza uprawy kukurydzy), wycinka dziuplastych drzew w krajobrazie rolniczym, rozwój zabudowy lotniskowej.

Dziwonia *Carpodacus erythrinus* A371 – to gatunek wędrowny, przylatuje w maju i początku czerwca, odlatuje w sierpniu i początku września. Siedliskiem lęgowym są zakrzaczenia wśród terenów podmokłych, zwykle w pobliżu wód. Zagrożeniem dla dziwoni jest usuwanie zakrzaceń w pobliżu rzeki i starorzeczy.

Krwawodziób *Tinga totanus* A162 - gniazduje na otwartych, podmokłych obszarach, sąsiadującymi z terenami zalanymi płytką wodą. Związany głównie z wilgotnymi, zalewowymi łąkami i pastwiskami w dolinach rzek. Gatunek wędrowny, przylatuje w połowie marca do kwietnia, odlatuje od lipca do października. Zagrożeniami dla krwawodzioba są drapieżnictwo, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, intensywne koszenie lub jego intensyfikacja, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, wędkarstwo, zaniechanie lub brak koszenia, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, a potencjalnymi zagrożeniami w Obszarze są lotnictwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo, napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne, zabudowa oraz drogi, w tym autostrady.

Kszyk *Gallinago gallinago* A153 – w dolinie Narwi gniazdują najczęściej w kępach turzyc na płytkiej wodzie. Gatunek wędrowny, przylatujący w marcu i kwietniu, odlatuje od lipca do listopada. Obecnie brak zagrożeń w Obszarze, a potencjalnymi zagrożeniami dla kszyka są zabudowywanie terenów otwartych, lotnictwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo, napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne, brak wylewów.

Łabędź niemy *Cygnus olor* A036 - w dolinie Narwi zasiedla przede wszystkim starorzecza, czasem nawet dość silnie zarośnięte. Do zagrożeń w obszarze można zaliczyć wzrost antropopresji związany z rozwojem zabudowy lotniskowej oraz ew. zanieczyszczenie wód.

Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* A136 - zamieszkuje rozległe, otwarte tereny, z reguły piaszczyste lub pokryte skąpą roślinnością, w rejonie nieuregulowane koryt dużych i średnich rzek, występuje też nad jeziorami i w siedliskach antropogenicznych – żwirowniach. Gatunek wędrowny. Zagrożeniem dla sieweczki obrożnej w obszarze jest wędkarstwo, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, drapieżnictwo i ewolucja biocenotyczna. Zagrożeniami potencjalnymi są: zabudowa siedlisk, zalesianie terenów otwartych, modyfikowanie funkcjonowania wód, lotnictwo, szybownictwo, paralotniarstwo, a także wydobywanie piasku i żwiru.

Sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula* A137 – zasiedla piaszczyste odsypiska przybrzeżne i wyspy w korycie nieuregulowanych rzek. Gatunek wędrowny. Zagrożeniami dla sieweczki obrożnej w Obszarze są takie jak dla sieweczki rzecznej.

Zimorodek *Alcedo atthis* A229 – jest ściśle związany z wodą, gniazduje na zadrzewionych odcinkach rzek i jezior w piaszczystych skarpach. Gatunek najczęściej wędrownych, choć starsze osobniki są czasem osiadłe. Zagrożeniami w Obszarze są potencjalnie prace regulacyjne na rzekach prowadzące do zakłócenia naturalnego reżimu hydrologicznego (co może skutkować brakiem siedlisk lęgowych - piaszczystych skarp); intensywna penetracja brzegów rzeki przez wędkarzy (powodująca płoszenie ptaków i obniżenia jakości siedlisk lęgowych); intensywna penetracja (piesi, samochody) brzegów rzeki zwłaszcza w dni wolne od pracy (może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz

obniżenia jakości siedlisk); rozwój zabudowy letniskowej (prowadzi do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk); intensyfikacja (w sezonie lęgowym) żeglugi motorowej i kajakowej (może prowadzić do płoszenia ptaków, a w konsekwencji do spadku sukcesu lęgowego populacji jej liczebności).

Żuraw *Grus grus* A127 - gatunek terytorialny. Gnieździ się w podmokłych lasach i na torfowiskach, a także zarastających torfiankach i starorzeczach, żeruje na łąkach i polach. Gniazdo zakłada na ziemi, w bardzo wilgotnym terenie, zazwyczaj jest ono zewsząd otoczone wodą. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub na początku kwietnia, odlatuje we wrześniu i październiku. Zagrożeniem dla żurawia są: zmiany reżimu hydrologicznego, rozwój zabudowy letniskowej, intensywna penetracja, a także budowa farm wiatrowych oraz loty balonów, motolotni itp.

Jako główne zagrożenia w obrębie OSO dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- rozwój zabudowy letniskowej (prowadzi do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk),
- intensywna penetracja brzegów starorzeczy przez wędkarzy, pieszych i samochody - zwłaszcza w dni wolne od pracy, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków, przejazdy samochodów terenowych, quadów i motocykli (powodują płoszenie ptaków i obniżenie jakości siedlisk lęgowych co może lokalnie przyczynić się m.in. do spadku sukcesu lęgowego lub porzucenia lęgów),
- napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych (stwarzają ryzyko kolizji z lecącymi ptakami),
- zmiany sposobu użytkowania łąk, pastwisk i ugorów np. zamiana na grunty orne lub zalesianie (prowadzi do fragmentacji i utraty żerowisk i spadku sukcesu lęgowego), zmiany w użytkowaniu trwałych użytków zielonych (prowadzą do zarastania otwartych pastwisk i łąk stanowiących żerowiska oraz stanowiska lęgowe), usuwanie zakrzaczeń w pobliżu rzeki i starorzeczy, stanowiących siedlisko lęgowe ptaków,
- wyręb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew (powoduje utratę siedlisk gniazdowych),
- wczesny termin koszenia łąk i pastwisk, a także jego sposób (do środka) i bardzo niska wysokość (zagrożają lęgom),
- presja lisa, jenota i norki amerykańskiej (prowadzi do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego),
- polowania (prowadzą do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku zabijania, zranienia oraz połykania śrucin ołowianych),
- wykonywanie lotów m.in. balonami, motolotniami nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgówiskami ptaków wodno-błotnych (powodują płoszenie, ograniczenie dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku mogą spowodować porzucenia lęgów),
- zmiany naturalnego reżimu hydrologicznego - skracające częstość i długość zalewów, brak piaszczystych odsypów wewnątrz zakoli rzeki (wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk lęgowych), nadmierne odwodnienie terenu rowami melioracyjnymi (skutkuje spadkiem jakości siedliska lęgowego),
- zanieczyszczenie wód (prowadzi do zubożenia bazy pokarmowej i zmian w strukturze siedlisk np. nadmiernej eutrofizacji oraz spadku przejrzystości wody),
- wydobywanie piasku i żwiru na terenach lęgowych w czasie sezonu lęgowego (grozi zniszczeniem lub porzuceniem lęgów).

• W dalszym otoczeniu przedmiotowego obszaru znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005**. Jest on oddalony od granic opracowania o ok. 5,7 km. Ponadto jest on odseparowany poprzez tereny zabudowy miasta Ostrołęki, a także dolinę rzeki Narew (nie znajduje się w strefie zasilania tych rzek).

OSO obejmuje doliny rzek Omulew i Płodownica, w których zachowały się rozległe, największe w regionie Równiny Kurpiowskiej, torfowiska niskie. Prace melioracyjne prowadzone w tych dolinach nie były tak intensywne, dzięki czemu zachowały się tu naturalne tereny zalewowe.

W dolnym odcinku Omulwi występują dobrze zachowane stare łągi. Znaczną część obszaru zajmują łąki o ekstensywnym sposobie użytkowania. Zgodnie z danymi zawartymi w Standardowym Formularzu Danych, aktualizowanym w 2024 roku, występuje tu co najmniej 26 gatunków ptaków lęgowych z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto wykazano występowanie szeregu gatunków ptaków migrujących niewymienionych w Załączniku I. Jako przedmioty ochrony (PZO, 2016 r.) uznanych zostało 19 gatunków. Spośród nich 12 to gatunki z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej. Na terenie obszaru występuje kilka gatunków silnie zagrożonych wyginięciem (kraska, wodniczka i cietrzew). Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony kulika wielkiego, będąc jedną z największych krajowych ostoj gatunku. Przedmiotami ochrony są gatunki zajmujące różnorodne siedliska. Na terenach łąk i turzycowisk są to: kropiatka, kulik wielki, rycyk, krwawodziób, dubelt, kszczyk, błotniak łąkowy, wodniczka i cietrzew. W urozmaiconym krajobrazie kulturowym powszechnie występują: bocian biały, lerka, świergotek polny, dudek oraz ginąca kraska. Z kolei ze stawami rybnymi związane są: wąsatka i pliszka cytrynowa. Na terenach leśnych (ubogie bory sosnowe na piaszczystych glebach) powszechnie występuje lelek.

Jako *główne zagrożenia* w obrębie OSO dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- zarastanie łąk na skutek zaprzestania wykaszania (utrata żerowisk i miejsc gniazdowania),
- żniwa (w przypadku gniazd zakładanych w uprawach zbóż i rzepaku), które rozpoczynają się zwykle w pełni okresu lęgowego (utrata lęgów),
- intensywne użytkowanie łąk - częste koszenie i zwiększenie areału terenów z intensywną uprawą (utrata lęgów),
- zaorywanie ugorów (atrakcyjnych miejsc żerowiskowych), zalesianie ugorów i muraw napiaskowych, zalesienia lub zabudowa gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych (utrata siedlisk),
- zmniejszenie powierzchni otwartych (zręby, uprawy wielkopowierzchniowe) w efekcie eutrofizacji siedlisk leśnych i zmian w ich klasyfikacji,
- radykalne zmniejszenie powierzchni wysokich szuwarów na stawach,
- wycinanie starych dziuplastych drzew, głównie wierzb i topól, usuwanie niewielkich kęp zadrzewień w sąsiedztwie zabudowań wiejskich i łąk, wycinanie lub przycinka przydrożnych drzew (utrata siedlisk, miejsc gniazdowania),
- wzrost penetracji ludzi na terenach żerowiskowych i w miejscach gniazdowania (płoszenie),
- możliwość prostowania koryt rzecznych, włącznie z pogłębianiem koryta, powodujące osuszanie terenów przyległych; zmiana stosunków wodnych (utrata siedlisk),
- polowanie na kaczki (płoszenie, przypadkowe trafienia innych gatunków),
- drapieżnictwo, głównie ze strony lisa, kuny i dzika, a także psów i kotów (utrata lęgów),
- ulewne deszcze (zalewanie gniazd położonych w nieckach terenu).

9.2. Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu

Uwzględniając istniejące uwarunkowania (w tym środowiskowe, prawne oraz istniejące zagospodarowanie), w obszarze Planu zaplanowano częściowo adaptację zagospodarowania i użytkowania istniejącego, bądź wyznaczonego w obowiązujących do końca 2020 r. planach miejscowych. W części południowo-zachodniej zaadaptowano istniejące tereny kolejowe oraz gospodarki odpadami, w części północno-wschodniej, wschodniej i południowej zaadaptowano istniejące tereny rolnicze, zieleni naturalnej i leśne, w tym położone w strefach technologicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia, a w części południowej zaadaptowano istniejącą drogę. Podobnie jak w planach obowiązujących do końca 2020 r. w części zachodniej wyznaczono teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki lub ciepłownictwa (przy czym nie dopuszczono innych funkcji takich jak produkcja, składy i magazyny). Ponadto w Planie wytyczono tereny obsługi komunikacji – parkingów. Opis przeznaczenia poszczególnych terenów znajduje się w rozdziale 5.

Biorąc pod uwagę wytyczne Studium m. Ostrołęki, a także innych dokumentów określających politykę ekologiczną, wprowadzono następujące ustalenia mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- **zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko:**
 - zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem: przedsięwzięć lokalizowanych na terenach oznaczonych symbolami EC i O, przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu, przedsięwzięć polegających na wylesieniu mającym na celu zmianę sposobu użytkowania terenu;
 - zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w obszarze Planu za wyjątkiem zakładów lokalizowanych w terenie oznaczonym symbolem EC.
- **zasady ochrony środowiska gruntowo - wodnego i wód powierzchniowych:**
 - ustalono odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do oczyszczalni ścieków poprzez sieć kanalizacji sanitarnej;
 - wskazano wstępne oczyszczanie ścieków przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
 - ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych;
 - dopuszczono na terenach oznaczonych symbolami: EC, KOP, O, KDG, KDL i KK odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w oparciu o sieć kanalizacji deszczowej lub rowy odwadniające;
 - wskazano oczyszczanie, odprowadzanie lub gromadzenie ścieków przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz utrzymania czystości i porządku w gminach.
- **zasady ochrony powietrza atmosferycznego - ustalono ogrzewanie budynków:**
 - z sieci ciepłowniczej w oparciu o elektrociepłownię zlokalizowaną poza granicami Planu lub w terenie oznaczonym symbolem EC;
 - z odnawialnych źródeł energii, przy czym w obszarze Planu zakazano lokalizacji elektrowni wiatrowych, a także innych instalacji niezamontowanych na budynkach o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 500 kW, za wyjątkiem terenów EC, O, 1KOP, 2KOP;
 - w razie braku warunków przyłączenia do sieci ciepłej działki budowlanej dopuszczono zaopatrzenie z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem paliw zgodnie z przepisami odrębnymi.
- **zasady ochrony przed hałasem:** w obszarze Planu nie dopuszczono funkcji podlegających ochronie akustycznej, w tym lokalizacji budynków i lokali mieszkalnych.
- **zasady ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym:** w pasach technologicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia nie dopuszczono lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi.
- **pozostałe zasady ochrony zdrowia ludzi:** ustalono zaopatrzenie w wodę wszystkich budynków w oparciu o sieć wodociągową oraz komunalne ujęcia wód znajdujące się poza obszarem Planu, a na terenie EC dopuszczono zaopatrzenie w wodę do celów technologicznych z indywidualnych źródeł.
- **zasady ochrony funkcjonowania przyrodniczego:**
 - ustalono zachowanie części terenów lasów,
 - dopuszczono wprowadzenie zalesień na terenach oznaczonych symbolem literowym RZN,
 - ustalono zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych: w terenie EC – 20% powierzchni działki budowlanej, w terenie O – 15% powierzchni działki budowlanej, w terenie 1KOP i 2KOP – 10% powierzchni działki budowlanej, w terenie 3KOP – 30% powierzchni działki budowlanej,

- w terenie 1KK – 5% powierzchni działki budowlanej,
- w terenie 2KK – 10% powierzchni działki budowlanej.

Biorąc pod uwagę planowane użytkowanie i zagospodarowanie dopuszczone w Planie, ogółem obszary niezabudowane i niepokryte materiałami nieprzepuszczalnymi będą stanowiły w przybliżeniu minimum 57,2% obszaru Planu. W skład tych obszarów będzie wchodziła powierzchnia gruntu, pokryta przez zieleń urządzoną towarzyszącą zabudowie, a także tereny lasów, rolnicze i zieleni naturalnej. Do tej sumy nie wliczono terenów nieutwardzonych w obrębie terenu drogi, choć i tu będą zapewne występować tereny zieleni urządzonej, jak choćby zieleni przydrożna.

Obecnie część wyznaczonych w Planie terenów zabudowy jest zagospodarowana (tereny O, KK, KDL), bądź pozbawiona cech krajobrazu naturalnego (nastąpiła degradacja rzeźby terenu oraz zbiorowisk roślinnych – część północna i środkowa terenu EC). Najmniejsze zmiany stanu środowiska zaszły dotychczas w terenach KOP i południowej części terenu EC, gdzie w wyniku realizacji ustaleń Planu będzie możliwa redukcja seminaturalnych elementów krajobrazu, które umożliwiają obecnie funkcjonowanie przyrodnicze tego terenu (w tym retencję wód opadowych, regenerację powietrza, funkcjonowanie siedlisk przyrodniczych).

Porównując wskazania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki dotyczące ochrony środowiska określone na podstawie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, z ustaleniami analizowanego aktu prawa miejscowego, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu uwzględniają wskazane cele zgodnie z zakresem merytorycznym określonym dla tego dokumentu oraz techniką prawodawczą.

10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Ukształtowanie powierzchni terenu, struktura gleby

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) omawiany obszar znajduje się na obszarze jednostki geomorfologicznej: Międzyrzecze Łomżyńskie (318.67), położonej w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej (318.6), wchodzącej w skład podprovincji Niziny Środkowopolskiej (318).

Teren ten zlokalizowany jest na erozyjno-akumulacyjnej równinie sandrowej o pochodzeniu wodno-lodowcowym, przykrytej przez piaski eoliczne.

Obszar opracowania wyniesiony jest na wysokość od ok. 102,5 do 109,4 m n.p.m i zasadniczo opada w kierunku południowym do doliny Czeczotki. Teren ten nie jest jednak płaski, gdyż lokalnie jego rzeźbę urozmaica występowanie parabolicznych wydm usytuowanych głównie w części północno – wschodniej i wschodniej. W części zachodniej i środkowej omawianego obszaru rzeźba terenu została zniekształcona w wyniku działań człowieka – wyrównana i przygotowana na potrzeby budowlane (poziom terenu w tym rejonie został ukształtowany na wysokości ok. 104 m n.p.m.), w tym rejonie degradacji uległy występujące tu niegdyś wydmy.

Poza przekształceniami związanymi z planowaną zabudową rzeźba terenu została lokalnie przekształcona antropogenicznie, ale w niedużym zakresie. Odkształcenia powstały głównie w rejonie linii kolejowej i drogi (w związku z realizacją nasypów) oraz linii elektroenergetycznych (w związku z posadowieniem słupów elektroenergetycznych). W tych rejonach doszło do przekształcenia mechanicznego ukształtowania terenu - utwardzenia i ubicia podłoża, zdjęcia pokrywy glebowej, wykonywania wykopów, nasypów i niwelacji terenu.

Na stan rzeźby terenu ma też wpływ odprowadzanie odpadów. Odpady komunalne, odpady zielone, w tym odpady z terenów ulic, oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstające na terenie miasta, są zagospodarowane w regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), oddanej do użytku w 2015 r., w której zastosowano nowoczesną technologię pozwalającą na maksymalny odzysk z odpadów zmieszanych surowców nadających się do recyklingu. W skład Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Stacja Segregacji Odpadów Komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego”, którego część znajduje się w zachodniej części obszaru Planu, wchodzi 18 obiektów, w tym dwa najważniejsze –

hala sortowni i kompostowni. Zorganizowany system gospodarowania odpadami komunalnymi Ostrołęki obejmuje wszystkich właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady komunalne. W pobliżu ww. ZUOK od 2013 r. funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który obsługuje mieszkańców miasta Ostrołęki oraz gminy Rzekuń. Wraz ze zmianami przepisów w zakresie gospodarki odpadami stopniowo zmniejszyła się ilość odpadów składowanych na wysypiskach na rzecz odpadów poddanych recyklingowi.

Naturalna budowa geologiczna tego obszaru uległa lokalnie zmianie pod wpływem procesów urbanizacyjnych. Wg Szczegółowej mapy geologicznej Polski (ark. Ostrołęka) w obszarze opracowania pierwotnie dominowały utwory eoliczne to jest piaski eoliczne oraz lokalnie piaski eoliczne w wydmach, w części południowo-wschodniej, położone na glinach zwałowych stadiu mazowiecko-podlaskiego lub północnomazowieckiego. Pokrywy eoliczne i formy wydymowe zbudowane są z piasków kwarcowych o składzie granulometrycznym zbliżonym do materiału wyjściowego tj. osadów wodnolodowcowych i rzecznych. Są to piaski drobno- i średnioziarniste, sypkie, z domieszką piasku grubego i pojedynczych żwirów.

Niewielkie powierzchnie, głównie na obrzeżach obszaru opracowania (w części północno-wschodniej i południowo-zachodniej) są pokryte przez piaski i żwiry wodnolodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego, stadiu północnomazowieckiego. Są to piaski przeważnie drobno- i średnioziarniste z niewielką domieszką drobnego żwiru i otoczków. Przy zachodniej granicy opracowania położony był niewielki płat utworów holocenicznych – namuły zagłębienia bezodpływowych położone na piaskach i mułach lub piaskach i glinach, miejscami łąkach wytopiskowych.

Obecnie część wyżej opisanych utworów, głównie eolicznych i namułów zagłębienia bezodpływowego została przykryta przez utwory nasypowe, antropogeniczne lub lokalnie usunięta.

Wg Mapy geośrodowiskowej Polski – plansza A (ark. Ostrołęka, 2010 r.) i Przeglądowej Mapy geologiczno-inżynierskiej (ark. Olsztyn, 1957 r.) pierwotne warunki podłoża budowlanego w rejonie opracowania były umiarkowanie korzystne dla posadowienia budynków – w obrębie występowania obszarów piasków wydymowych warunki budowlane były zmienne, często utrudniające lokalizację zabudowy (lecz jej nie wykluczające). Natomiast w obrębie występowania piasków wodnolodowcowych, czy również piasków eolicznych na glinach zwałowych, były korzystne. Obecnie, w wyniku zniwelowania części terenu i przygotowania go do realizacji zabudowy, warunki budowlane uległy lokalnie przekształceniu (zostały dostosowane do potrzeb zabudowy).

W obszarze opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie zdiagnozowano występowania obszarów osuwania się mas ziemi. Występuje tu natomiast lokalnie zagrożenie erozją wietrzną w związku z występowaniem pól piasków eolicznych i piasków w wydmach. Tereny zbudowane z piasków eolicznych są obecnie podstawowo pokryte przez roślinność (w tym lasy), która utrzuca istniejące formy ukształtowania terenu, pozostałe tereny mają zostać wkrótce zabudowane.

Występujące na obszarze opracowania gleby rolnicze odznaczają się głównie niską jakością (grunty klas V i VI), jedynie w północnej części opracowania występują grunty średnich klas bonitacyjnych – IVa i IVb. Są to wyłącznie gleby orne.

Plan adaptuje istniejące tereny zabudowy i komunikacji (tereny O, KK, KDL) oraz teren przygotowany do zabudowy pod względem ukształtowania terenu (północną i środkową część terenu EC). Tereny te stanowią około 23% powierzchni Planu. Ponadto w Planie zaadaptowano także część terenów rolniczych, zieleni naturalnej i leśnych, które stanowią około 48,4% powierzchni Planu. Na tych terenach nie przewiduje się wystąpienia zasadniczych zmian rzeźby terenu i struktury gleb spowodowanych realizacją ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego.

Na pozostałych około 28,6% powierzchni analizowanego obszaru w Planie wyznaczono tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki lub ciepłownictwa oraz obsługi komunikacji – parkingów, w obrębie gruntów określonych w ewidencji jako leśne, nieużytki i grunty zurbanizowane – niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Na ww. terenach mogą wystąpić stałe zmiany niwelety terenu wynikające z kształtowania rzeźby terenu na potrzeby realizacji zabudowy, jezdní czy chodników, itp. a także czasowe zmiany niwelety związane z realizacją infrastruktury podziemnej. W wyniku niwelacji terenu mogą powstać lokalnie nasypy z gleb przepuszczalnych i wykopy. Opisane przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej - najczęściej do 2,0 m p.p.t. Grunty z wykopów będą częściowo wywożone lub mogą posłużyć do formowania nasypów w obszarze Planu. Spowodować to może niewielkie, trwałe podniesienie powierzchni terenu. Ponadto w obrębie tego terenu, w skutek realizacji nowych obiektów budowlanych dopuszczonych Planem, mogą nastąpić stałe zmiany warunków podłoża - usunięcie warstwy próchnicznej oraz zagęszczanie i uszczelnianie gruntów (co skutkuje ograniczeniem ruchu wody i tlenu w glebie, zmniejszeniem

odporności na suszę roślin, ograniczeniem pobierania składników pokarmowych przez nie, a w skrajnych przypadkach może prowadzić do zahamowania wzrostu oraz zamierania i usychania korzeni roślin).

W obszarze Planu nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi. Ze względu na istniejące stosunkowo nieduże spadki terenu, a także planowane zagospodarowanie, nie przewiduje się również, w wyniku realizacji ustaleń Planu, powstania ryzyka ww. ruchów.

Jednym z czynników mających wpływ na ukształtowanie powierzchni ziemi jest składowanie odpadów. Oddziaływanie Planu w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 10.2.

Kopaliny

W obszarze opracowania nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin (dane: PIG - MIDAS), a także udokumentowanego podziemnego składowania dwutlenku węgla. Wg Mapy geosrodowiskowej Polski – plansza A nie występują tu również obszary perspektywicznego występowania złóż kopalin.

W związku z powyższymi danymi w prognozie nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń Planu na zasoby kopalin i ich racjonalne wykorzystanie.

Bilans wód podziemnych i powierzchniowych oraz układ hydrologiczny

Północna część opracowania położona jest bezpośrednio w zlewni II-rzędu rzeki Narew (RW20002126539), natomiast część południowa w zlewni III-rzędu rzeki Czeczotki (RW200017 265369), będącej lewobrzeżnym dopływem Narwi. Narew stanowi główną i bardzo silną bazę drenażu w tym rejonie.

Rzeka Narew jest położona w odległości około 800-900 m na północ od najbardziej w jej kierunku wysuniętej granicy opracowania, zaś rzeka Czeczotka w odległości około 60-130 m od południowej granicy opracowania. W obrębie przedmiotowego obszaru nie ma jednak wód powierzchniowych.

Wody opadowe z terenu opracowania infiltrują w głąb profilu glebowego zasilając wody podziemne, które są drenowane przez okoliczne rzeki. Lokalnie wody opadowe są zbierane systemem kanalizacji deszczowej, która znajduje się w ulicy Krańcowej (Ø250-500 mm), wzdłuż zachodniej granicy opracowania obsługując tereny kolejowe (Ø500 mm) oraz w drodze prowadzącej do planowanych terenów zabudowy (od ulicy Turskiego Ø250-315 mm).

W obrębie opracowania nie wyznaczono obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z Mapą ryzyka powodziowego i Mapą zagrożenia powodziowego, które zostały podane do publicznej wiadomości we wrześniu 2022 r. i są dostępne na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Na stan ilościowy wód w rzece ma wpływ m.in. pobór wody. Na zaspokojenie potrzeb całej ludności w mieście i gminach sąsiednich, pobierana jest woda podziemna. Na terenie miasta woda z rzeki jest pobierana przez zakład ENERGA Elektrownia Ostrołęka S.A. (WIOŚ, 2013), a także zakład Stora Enso Poland S.A. Pierwszy z ww. zakładów jest to jeden z największych w województwie zakładów pobierających wody z rzeki Narew niezbędnych do chłodzenia bloków elektrowni (bloku B).

Analizowana część Ostrołęki położona jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych – JCWPd nr 51 (PLGW200051), w obrębie której występują czwartorzędowe i trzeciorzędowe piętra wodonośne. Piętro czwartorzędowe składa się z trzech różnowiekowych poziomów użytkowych – płytszego, uznanego za główny poziom w dolinie rzeki Narwi a także głębszego, który jest poziomem głównym na wysoczyźnie.

Pierwszy poziom wód podziemnych w rejonie opracowania jest związany z piaskami sandrowymi zlodowacenia północnopolskiego i środkowopolskiego oraz piaskami tarasów akumulacyjnych Narwi. Głębokość zalegania zwierciadła tych wód wg szkicu hydrogeologicznego zamieszczonego w Objaśnieniach do szczegółowej mapy geologicznej Polski ark. Ostrołęka w obszarze opracowania jest zmienna ze względu na występowanie wydm i utworów antropogenicznych i kształtuje się na terenie opracowania zasadniczo na poziomie od 2 do 15 m p.p.t. (rzędna około 96-100 m n.p.m.). Tereny zbudowane z piasków wodnolodowcowych charakteryzują się występowaniem zwierciadła wód na poziomie 3-5 m p.p.t.

Pierwszy poziom wodonośny jest drenowany przez wody rzek Narew i Czeczotki, do których odbywa się spływ wód podziemnych z obszaru opracowania. Krążenie wód w ramach tego poziomu ma charakter lokalny. Poziom ten eksploatowany jest coraz mniej licznymi studniami wierconymi w obrębie miasta Ostrołęki i gminy Rzekuń. Nie mniej ich wieloletnia eksploatacja wytworzyła regionalny lej depresyjny, który w 1980 roku był szacowany

na 110 km². Jednak wg Mapy hydrogeologicznej Polski w 2001 r. obszar oddziaływania poboru wody ograniczony był już do 20–30 km².

Pierwsza warstwa wodonośna jest bezpośrednio zasilana wodami opadowymi i roztopowymi. Obecnie krążenie wód na tym poziomie zostało lokalnie zmodyfikowane. Główną przyczyną tego zjawiska na terenie opracowania jest pozbawienie na znacznym jego obszarze pokrywy roślinnej, a w szczególności drzewostanu. Roślinność hamuje spływ wód opadowych, a jej brak przyczynia się do szybkiego ich odpływu do wód powierzchniowych, zmniejszenia retencji i w konsekwencji obniżenia poziomu wody w gruncie w okresach suchych. Omawiany rejon ze względu na występowanie utworów łatwoprzepuszczalnych jest bardzo podatny na susze. Mniejszy wpływ na poziom wód podziemnych w obszarze opracowania mają obecnie takie czynniki jest występowanie kanalizacji deszczowej (która szybko odprowadza wody opadowe), odparowywanie wody z powierzchni utwardzonych, czy drenaż wód gruntowych wzdłuż podziemnych elementów infrastruktury. Aktualnie oddziaływanie korzystne, sprzyjające retencjonowaniu wód opadowych, ma stosunkowo duży obszar, w niewielkim stopniu pokryty przez materiały nieprzepuszczalne.

Druga warstwa wodonośna na terenie miasta występuje w strefie głębokości 10 – 30 m p.p.t. Warstwa ta znajduje się w większości terenów miasta w kontakcie hydraulicznym z pierwszą warstwą wodonośną. Woda z tej warstwy wodonośnej wymaga uzdatniania w zakresie odżelazienia, odmanganiania oraz wymaga zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem bakteriologicznym (tzw. chlorowanie).

Trzecia warstwa wodonośna wód czwartorzędowych jest dwudzielna, z możliwością lokalnego zaniku. Są to wody nienarażone na zanieczyszczenia ze względu na dużą warstwę izolacyjną utworów trudnoprzepuszczalnych - glin zwałowych, iłów i mułków zastoiskowych stadiu mazowieckiego zlodowacenia środkowo polskiego. Miąższość kompleksu izolującego waha się w przedziale 10 – 40 m. Warstwę tę na głębokości od 50 do 70 m p.p.t. stanowią wodnolodowcowe utwory piaszczysto – żwirowe z okresu stadiu maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Poniżej, na głębokości od 80 do 120 m p.p.t., występują piaski i żwiry rzeczne interglacjatu wielkiego. Warstwa ta charakteryzuje się subartezyjskim zwierciadłem wody stabilizującym się na tym samym poziomie, w zależności od ukształtowania terenu ok. 10 – 40 m p.p.t. Warstwa ta jest główną warstwą użytkową, wykorzystywaną przez większość znajdujących się na terenie Ostrołki i gmin ościennych ujęć zorganizowanych.

W Ostrołęce zasobność wód podziemnych nie ogranicza rozwoju miasta. Stopień wykorzystania JCWPd nr 51 w 2012 r. wynosił poniżej 9%. Wg Mapy hydrogeologicznej Polski (ark. Ostrołęka) wydajność potencjalna studni wierconych w tym rejonie Ostrołki jest bardzo duża i wynosi od 70 do 120 m³/h.

Miasto położone jest w obrębie zbiornika wód trzeciorzędowych, nieudokumentowanego – GZWP 215 Subniecka Warszawska. Zbiornik ten nie podlega ochronie.

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne. Najczęściej deformacji ulega pierwszy poziom wód – tzw. wody gruntowe, co jest spowodowane prowadzeniem prac ziemnych, zmianą struktury gleb, zmniejszeniem pokrycia gleby roślinnością wysoką, sztucznym odprowadzaniem wód deszczowych poprzez rowy lub kanalizację deszczową do cieków wodnych, a także ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym. Deformacje kolejnych poziomów wodonośnych spowodowane są poborem wód do celów bytowych lub technologicznych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, na jego obszarze może nastąpić trwałe ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej i uszczelnienie podłoża do niecałych 43% jego powierzchni (w obrębie części planowanych terenów zabudowy i komunikacji nastąpi zarówno ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej jak i uszczelnienie podłoża, a w pozostałych, w tym dużej części terenu EC nastąpi wyłącznie dalsze uszczelnienie podłoża, ponieważ szata roślinna na tych terenach została już znacząco zredukowana). Na tych terenach, na których zostanie w wyniku realizacji ustaleń Planu uszczelnione podłoże może nastąpić modyfikacja sposobu krążenia wód. Ubytek wody deszczowej będzie dotyczył wody, która odparuje bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody, która spłynie siecią kanalizacji deszczowej lub rowami do rzek. W Planie wskazano również możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych, ogrodów deszczowych lub do zbiorników retencyjnych. Realizacja tego typu zbiorników retencyjnych w obrębie działek budowlanych jest rekomendowana jako jeden z korzystnych sposobów zagospodarowywania wód opadowych w rejonie na który opadają (zbiorniki takie mogą być zarówno otwarte, jak i zamknięte, a wody opadowe do nich spływające mogą być wykorzystywane w okresach suchych np. do podlewania roślin w obrębie terenów zieleni

przylegających do zabudowy, do zakładania rozwiązań sprzyjających retencji powinien przyczynić się tzw. podatek deszczowy wprowadzony 2018 r.).

Stabilizująco na bilans wód będzie wpływało zachowanie w obszarze Planu około 57,2% terenów pokrytych roślinnością. Będą to zarówno tereny lasów, w tym nowych zalesień w obrębie gruntów rolnych, tereny zieleni urządzonej towarzyszące zabudowaniom, jak i tereny rolnicze lub zieleni naturalnej. Obszary te będą stanowiły strefę zasilania wód gruntowych, a te z nich, które pozostaną na stałe pokryte roślinnością będą również retencjonowały wody opadowe (zarówno dzięki retencji roślinnej, jak i gruntowej). Tereny pokryte roślinnością będą również zapobiegały nadmiernemu spływowi powierzchniowemu, dzięki zjawisku intercepcji, tj. zatrzymywaniu części opadu atmosferycznego przez korony drzew, krzewy, czy roślinność niską. W obrębie terenów pokrytych roślinnością wysoką intercepcja ma znaczący wpływ na ograniczenie spływu wód do gleby, ale też szybkiego jej odpływu.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż podziemny wód związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy budowie przewodów kanalizacji sanitarnej i deszczowej, przewodów wodociągowych i kanałów technologicznych. Podstawowo realizacja tych przedsięwzięć ma oddziaływanie krótkookresowe i jest związana z odwodnieniem wykopów pod infrastrukturę techniczną. W przypadku prowadzenia powyższych urządzeń poniżej zwierciadła wody gruntowej przepuszczalna strefa gruntu wokół nich działa jednak w sposób stały jak dren. Do stałego drenażu wód gruntowych może dochodzić na terenach gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki, a wody gruntowe znajdują się pod trudno przepuszczalną warstwą gruntu. W obrębie obszaru Planu poziom wód gruntowych jest stosunkowo niski, w stosunku do przeciętnej głębokości prowadzonych prac ziemnych oraz występuje w utworach przepuszczalnych. Nie przewiduje się więc w tym zakresie stałego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na bilans wód podziemnych.

W wyniku realizacji planowanego w obszarze miasta powiększenia terenów zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. Plan ustala, że woda na potrzeby istniejącego i planowanego zagospodarowania będzie podstawowo czerpana z miejskiego ujęcia wody. W tym zakresie realizacja ustaleń Planu będzie oddziaływać na tereny położone poza jego granicami i przyczyniać się do długoterminowego zwiększenia leja depresyjnego wokół miejskiego ujęcia wód podziemnych. W Planie dopuszczono jednak również pobór wód do celów technologicznych z ujęć położonych w terenie EC. W przypadku realizacji takich ujęć będzie mógł powstać lej depresyjny w rejonie wykonanego ujęcia. Z uwagi jednak na to, iż w planach miejscowych nie określa się szczegółowych rozwiązań technologicznych możliwych do zrealizowania przedsięwzięć, nie można określić jednoznacznie przewidywanego rozmiaru oddziaływania poboru wody na tym obszarze. Ponadto do celów technologicznych woda może być również pobierana z terenu położonego poza obszarem Planu.

Reasumując, realizacja ustaleń Planu przyczyni się, jako oddziaływanie skumulowane z innymi terenami zabudowy w mieście, do długoterminowego, zwiększenia leja depresyjnego użytkowego poziomu wodonośnego wokół miejskiego ujęcia wód podziemnych (poziomu niewykorzystywanego przez rośliny) lub ewentualnie spowodować powstanie leja depresyjnego w rejonie planowanych terenów zabudowy, może również lokalnie - na planowanych terenach zabudowy, spowodować zwiększenie odpływu wód deszczowych i przyczyniać się do pogłębienia problemów związanych z suszą w tym rejonie Ostrołęki (zakres oddziaływania będzie zależał od zastosowanych rozwiązań, szybki odpływ może zostać ograniczony w przypadku zastosowania dopuszczonych w Planie rozwiązań służących retencji wód).

W obszarze Planu nie występują obecnie naturalne lub sztuczne ciek i zbiorniki wodne, zatem ustalenia sporządzanego aktu prawa miejscowego nie generują bezpośrednich zmian układu hydrologicznego.

Klimat

Klimat w Ostrołęce jest umiarkowanie zimny. Średnia temperatura w mieście wynosi 9,3°C, wg danych z ostatnich 30 lat najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień z maksymalną dobową temperaturą 25°C (minimalną 13°C), przy czym w sierpniu obserwuje się znaczne różnice pomiędzy temperaturą dnia i nocy. Najzimniejszymi miesiącami są zaś styczeń i luty z minimalną średnią temperaturą -4°C (maksymalną 2-3°C). W ciągu ostatnich 40 lat średnia roczna temperatura w mieście wzrosła o ok. 2,3°C z 7,0°C w 1979 r. do 9,3°C

w 2023 r. W tym czasie zmalała średnioroczna ilość opadów z ok. 690 mm do 662,3 mm oraz wzrosła ilość anomalii temperatury i opadów (dane: www.meteoblue.com).

Najwięcej dni z dużym zachmurzeniem występuje w styczniu i grudniu (około 22 dni w miesiącu), zaś dni słonecznych jest najwięcej w maju, lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku (powyżej 6 dni w miesiącu).

Opady deszczu są znaczące, występują nawet podczas suchych miesięcy – ok. 662,3 mm/rok. Najsuchszym miesiącem jest październik, największe opady występują zaś w czerwcu. Analizy wskazują, że półroczne letnie odznacza się znacznie wyższymi sumami opadów stanowiącymi 59% ogólnej ich sumy, podczas gdy w sezonie zimowym występuje ich 41%..

Wg danych z ostatniego 30-lecia na terenie Ostrołęki dominują wiatry z sektora zachodniego, których udział wynosi średnio 10-11% przypadków w roku. Znaczny udział wyróżnia ponadto wiatry z sektora południowego (około 7-8%). Najczęściej występują prędkości wiatrów z przedziału 3,0-5,0 m/s (45,37% przypadków w ciągu roku). Znaczny jest także udział wiatrów z zakresu 1,5-3,0 m/s (29,2% przypadków). Wiatry o większych prędkościach – powyżej 8,2 m/s występują rzadko – około 1,5% przypadków. Udział ciszy, czyli sytuacji bezwietrznych i z wiatrem poniżej 1,5 m/s, wynosi ok. 9,5% przypadków w roku. W Ostrołęce przeważają zatem stosunkowo małe prędkości wiatrów.

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie i pokrycie terenu, a także warunki wodne. Omawiany rejon Ostrołęki posiada cechy klimatu typu przejściowego pomiędzy klimatem terenów otwartych a klimatem terenów miejskich, co jest związane z występowaniem w jego sąsiedztwie zwartych obszarów zabudowy, ale także terenów otwartych i lasów.

Stosunkowo niski poziom wód gruntowych, brak wód powierzchniowych oraz umiarkowany udział roślinności wysokiej, w szczególności liściastej, powodują, iż na omawianym obszarze występuje mała wilgotność powietrza.

W rejonach opracowania, gdzie brak jest zwartych lasów czy innych istotnych przegród terenowych (takich jak wysoka zabudowa), w dni wietrzne mogą występować silne wiatry. Tym samym rejon ten charakteryzuje się dobrym przewietrzaniem (w tym rozpraszaniem zanieczyszczeń). Powoduje to również, że odczuwalne temperatury charakteryzują się większymi wahaniami. Jednocześnie brak wysokich obiektów i zadrzewień na dużej części przedmiotowego obszaru wpływa na duże nasłonecznienie tego rejonu.

Występowanie w obszarze opracowania podłoża zbudowanego z piasków powoduje, że tereny te w dni słoneczne szybko się nagrzewają, ale też w porze nocnej szybko oddają ciepło i się wyziębiają. Największe różnice w dobowych waniach temperatury występują obecnie na terenach z niską roślinnością lub pozbawionych pokrywy roślinnej. Pokrycie części gruntów lasem iglastym lokalnie ogranicza wahania temperatury dobowej, natomiast w mniejszym stopniu oddziałuje na ogólne obniżenie temperatur. Tego typu lasy, ze względu na ażurowość koron i ich ciemną barwę oraz stosunkowo niski poziom transpiracji, silnie nagrzewają się w upalne dni. Następnie ze względu na to, iż stanowią przeszkodę dla przemieszczających się mas powietrza długo utrzymują nagrzane i suche powietrze. Zdecydowanie lepszy wpływ na lokalny klimat mają drzewa liściaste, które jednak występują sporadycznie w obszarze opracowania. Pochłaniają one lepiej niż drzewa iglaste promienie słoneczne (dzięki temu, iż ich korony są jaśniejsze niż korony drzew iglastych), dają lepsze zacielenie i intensywniej zwiększają wilgotność powietrza. Tym samym w okresie wegetacyjnym przyczyniają się do ograniczenia przegrzewania się terenów (m.in. zacieleniając ciemne nawierzchnie sztuczne i grunty piaszczyste, nie dopuszczając do ich przegrzewania). Według dostępnych publikacji tereny pokryte zadrzewieniami liściastymi, w skutek zacielenia, jak i swego bilansu cieplnego, powodują spadek temperatury gruntu oraz powietrza średnio o 2-3°C. W przypadku roślinności niskiej jej oddziaływanie dotyczy wyłącznie temperatury przy gruncie.

Planowane zmiany dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania mogą spowodować zmiany mezoklimatu w rejonie opracowania. Najistotniejsze zmiany w tym zakresie będą dotyczyć terenów najmniej przekształconych, to jest obecnie pokrytych drzewostanem. Taka sytuacja może mieć miejsce w południowej części planowanego terenu EC oraz w terenach 1+3KOP, w obrębie których w związku z realizacją ustaleń Planu nastąpi redukcja drzewostanu, pokrycie gruntu przez materiały budowlane oraz realizacja zabudowy. Nieco mniejsze zmiany mezoklimatyczne będą również mogły wystąpić na terenach pozbawionych obecnie roślinności, ale jeszcze niezabudowanych w sposób docelowy tj. głównie w północnej i środkowej części terenu EC. Na tym terenie nastąpiły już pewne zamiany cech klimatycznych w wyniku przygotowania tego terenu do zabudowy i pozbawienia go roślinności wysokiej, jednak w wyniku realizacji zabudowy nastąpią dalsze jego przekształcenia.

Na ww. terenach zabudowy i komunikacji w wyniku realizacji ustaleń Planu, może nastąpić znaczna redukcja powierzchni biologicznie czynnej, uszczelnienie podłoża, a w terenie EC również realizacja wysokich budynków pokrywających ponad połowę ich powierzchni. Zespół tych czynników

spowoduje zasadniczą zmianę mezoklimatu tych terenów w kierunku klimatu o cechach typowych dla obszarów zurbanizowanych. Tereny te będą się więc odznaczać niską wilgotnością powietrza i stosunkowo wysokimi temperaturami. Zwłaszcza temperatury minimalne będą tu wyższe niż na terenach pokrytych w dominującym stopniu zielenią (dotyczy to zwłaszcza temperatur nocnych). Zmniejszenie dobowych amplitud temperatury powietrza będzie spowodowane dostarczaniem dużych ilości sztucznego ciepła do atmosfery m.in. w skutek ogrzewania budynków zimą, działania klimatyzacji latem, intensywnego ruchu pojazdów silnikowych, a także tym, iż większość powierzchni miejskich pochłania więcej promieniowania słonecznego niż powierzchnie naturalne, a następnie to ciepło szybko oddają do powietrza. Dodatkowo problem ten będzie się pogłębiał w związku z naturalną budową geologiczną tego terenu. Na podwyższenie dobowych temperatur będzie wpływał również mały udział roślinności wysokiej na tych terenach, która, w skutek zacieniania, jak i właściwego sobie bilansu cieplnego, powoduje spadek temperatury. Zjawisko podniesienia dobowych temperatur jest nazywane miejską wyspą ciepła. Występowanie tego zjawiska będzie łagodzone dzięki zachowaniu w otoczeniu terenów zabudowy terenów pokrytych roślinnością (lasów, zieleni naturalnej lub upraw, a także zieleni urządzonej w obrębie terenów zabudowy), które charakteryzują się odmiennym bilansem cieplnym. Dzięki temu będzie istniała możliwość zaciągania zimniejszych mas powietrza na tereny nagrzane, co ograniczy częściowo negatywne skutki realizacji zabudowy. Wskazane byłoby zastosowanie również działań wykraczających poza możliwe regulacje planistyczne tj. na terenach zieleni otaczających tereny zabudowy (w ramach wymaganej powierzchni biologicznie czynnej) sadzenie wysokopiennych drzew liściastych, które w upalne dni ograniczają nagrzewanie się sztucznych nawierzchni, zaś poza okresem wegetacyjnym umożliwiają swobodny przepływ mas powietrza. Zastosowanie również takich rozwiązań jak zielone dachy czy elewacje ograniczyłoby, w sposób istotny, wtórną emisję ciepła do atmosfery z nagrzanych powierzchni sztucznych. Korzystne jest zaś ustalenie w Planie pastelowej kolorystyki budynków, gdyż jasne barwy odbijają promienie słoneczne, przez co ograniczają efekt cieplarniany w mieście.

Kolejną cechą klimatu, która ulegnie zmianie na planowanych terenach zabudowy, to kierunek i siła wiatru. Realizacja wysokich budynków spowoduje ograniczenie przepływu swobodnego mas powietrza - zmniejszenie prędkości wiatrów, przy jednoczesnym wzroście lokalnych turbulencji. Wraz z pojawieniem się w tych terenach wysokiej zabudowy, nastąpi w dni słoneczne zacienienie części gruntów, w wyniku czego powstanie znaczna różnica ciśnień pomiędzy terenami nasłonecznionymi i nagrzanymi a terenami zacienionymi i chłodniejszymi. Występowanie takich kontrastów powoduje powstanie silnych, turbulentnych wiatrów charakteryzujących się nagłymi zmianami kierunków.

Nie przewiduje się natomiast zasadniczych negatywnych zmian mezoklimatu na pozostałych terenach w obszarze Planu (terenach już zabudowanych lub terenach lasów, zieleni naturalnej lub rolniczych). Dopuszczenie zalesień na części gruntów rolnych, stanowiących niecałe 4% obszaru Planu oraz zachowanie części terenów lasów będzie wpływało stabilizująco na mezoklimat, ograniczając wpływ opisanych wyżej oddziaływań terenów zabudowanych. Zachowane zaś tereny rolne będą sprzyjać wymianie powietrza w tym rejonie miasta. Terenami swobodnej wymiany powietrza na kierunku północ-południe będą również tereny komunikacji: kolejowej i drogi publiczne wraz z towarzyszącymi im terenami wolnymi od zabudowy w terenach zabudowy wyznaczonymi za pomocą nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Wprowadzone w Planie regulacje dotyczące zachowania minimum 57,2% powierzchni terenu jako powierzchni nieutwardzonych i pokrytych przez różnego typu zbiorowiska roślinne, a także regulacje z zakresu zaopatrzenia w ciepło (wskazanie docelowego zaopatrzenia w ciepło z sieci ciepłowniczej, wykluczenie spalania paliw stałych o wysokiej zawartości zanieczyszczeń w indywidualnych systemach grzewczych, wyznaczenie terenów w obrębie których możliwa jest produkcja energii ze źródeł odnawialnych, w tym o mocy powyżej 500 kW) przyczynią się również do redukcji gazów cieplarnianych.

10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje pomiarów poziomów substancji w powietrzu w odniesieniu do poszczególnych stref w województwie, a następnie je ocenia. Miasto Ostrołęka znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2022 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia przedstawione w opracowaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2022 r. (GIOŚ, 2023). Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Tabela 1. Klasy w strefie mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2022 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A – nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego, C – powyżej poziomu dopuszczalnego /docelowego oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})

SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾

źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – Raport wojewódzki za rok 2022 r., GIOŚ 2023 r.

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa mazowiecka uzyskała klasę A

W ocenie za 2022 r. stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń w tej strefie nie przekraczają poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego w strefie mazowieckiej stwierdzono dla bezo(a)pirenu w pyłe oraz ozonu (poziom celu długoterminowego). Były to znacznie lepsze wyniki niż w latach ubiegłych kiedy przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego w strefie mazowieckiej stwierdzono również dla dwutlenku siarki (SO₂), pyłu zawieszonego PM₁₀ (przekroczenie normy dobowej i rocznej) oraz PM_{2,5} (dla fazy II).

Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₃ – poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

W roku 2022, według badań prowadzonych na stacji przy ulicy Hallera, **nie została przekroczona dopuszczalna liczba 35 dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀** (tego typu dni było 17), jak również **nie zostało przekroczone dopuszczalne średnioroczne stężenie 40 µg/m³** (wynosiło 22 µg/m³). W latach ubiegłych 2015 – 2021 również nie odnotowano przekroczenia poziomu średniorocznego (średnioroczny poziom PM₁₀ wynosił odpowiednio 22 µg/m³, 24 µg/m³, 22 µg/m³, 29 µg/m³, 26 µg/m³, 27 µg/m³, 28 µg/m³ co oznacza że był mniejszy od średniorocznego poziomu dopuszczalnego o 11–14 µg/m³). Wg mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne (przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM₁₀” za rok 2022 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w rejonie opracowania stężenie PM₁₀ kształtowało się na poziomie poniżej 20,4 µg/m³. Wg danych z ww. portalu stężenie PM₁₀ w latach ubiegłych kształtowało się na podobnym poziomie. W latach 2019, 2017 i 2016 nie odnotowano również przekroczenia dopuszczalnej liczby dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀ (takich dni było odpowiednio 8, 29 i 18). Przekroczenie dopuszczalnej liczby dni odnotowano natomiast w latach 2018 i 2015. Wówczas liczba dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀ wynosiła w 2018 r. – 40, a w 2015 r. – 39.

W zakresie pyłu zawieszonego **PM_{2,5}** wg danych z modelowania matematycznego opracowanych na potrzeby Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za lata 2019 – 2022 r., w latach tych w Ostrołęce **nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy I i fazy II (norma dla fazy I wynosi 25 µg/m³, a dla fazy II – 20 µg/m³)**. Przekroczenia dla fazy II na fragmentach obszaru miasta odnotowano natomiast w latach ubiegłych 2015–2018 (w 2018 r. i 2017 r. na powierzchni około 11,9 km², w 2016 r. na powierzchni około 4,5 km², w 2015 r. na powierzchni około 2,6 km² – w latach 2015–2017 obszar przekroczeń norm ulegał zwiększeniu). Wg mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM_{2,5}

za rok 2022 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w rejonie opracowania stężenie PM_{2,5} kształtowało się na poziomie 10,5–12,4 µg/m³ (w 2021 r. w części południowej 12,5–15,4 µg/m³). Monitorowany na stacji przy ul. Hallera poziom stężenia PM_{2,5} w ciągu roku wynosił średnio w 2017 r. 20,2 µg/m³, w 2016 r. 19,0 µg/m³, a w 2015 r. 21 µg/m³. Zauważalny jest więc spadek średniorocznego stężenia tego zanieczyszczenia.

Wg badań przeprowadzonych na stacji przy ulicy Hallera w Ostrołęce w 2022 r. **nie odnotowano przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego bezo(a)pirenu w PM₁₀** wg kryterium ochrony zdrowia (był to drugi rok po 2019, kiedy od czasu prowadzenia badań na tej stacji nie odnotowano przekroczenia tego zanieczyszczenia). Nie mniej wg mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne (przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia B(a)P” za rok 2022 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w obszarze miasta stwierdzono występowanie takich przekroczeń. Na terenie opracowania poziom stężeń bezo(a)pirenu w pyłe kształtowało się jednak na poziomie 0,51–0,75 ng/m³ (**norma wynosi 1,0 ng/m³, za przekroczenie normy uznaje się wartości powyżej 1,5 ng/m³**), nie przekraczało zatem dopuszczalnych norm stężeń. W latach ubiegłych 2015–2018 i 2020, na stacji przy ul. Hallera, badania bezo(a)pirenu w PM₁₀ wykazały przekroczenie poziomu docelowego wg kryterium ochrony zdrowia (wynosiły w 2015 r. – 2,0 ng/m³, 2016 r. – 2,0 ng/m³, 2017 r. – 1,7 ng/m³, 2018 r. – 2,0 ng/m³, 2019 r. – 1,0 ng/m³, 2020 r. – 2,0 ng/m³).

Tereny zabudowy w obszarze opracowania i w jego otoczeniu nie są obsługiwane przez sieć gazową. Sieć ciepłownicza obsługuje natomiast budynki położone na północ od obszaru Planu (położone w rejonie cmentarza komunalnego i byłego gospodarstwa specjalistycznego). Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położone w dalszym otoczeniu obszaru Planu nie są obsługiwane przez żadne z tych sieci, zatem potencjalnie mogą stanowić źródło emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł grzewczych (w zależności od zainstalowanych systemów grzewczych oraz rodzaju paliwa w nich wykorzystywanego).

Głównym źródłem pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe w powietrzu w Ostrołęce jest emisja powierzchniowa – niska (zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł powierzchniowych stanowią około połowy wszystkich zanieczyszczeń powietrza). Ponadto pozostałymi źródłami tych zanieczyszczeń są: napływ zanieczyszczeń z innych regionów, emisja liniowa – komunikacyjna (zarówno wynikająca z emisji spalin przez pojazdy silnikowe, jak również pylenia z dróg posypywanych zimą piaskiem i solą oraz dróg gruntowych). Znikome znaczenie ma emisja punktowa – z bloków firmy ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. i zakładów produkcyjnych – jest to związane z wprowadzaniem przez większe zakłady urządzeń odpylających ograniczających emisję z dużych emitorów punktowych. We wszystkich blokach Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. w ostatnich latach wprowadzono szereg działań ograniczających emisję tj.: zwiększono udział biomasy w bilansie energetycznym, uruchomiono instalację odsiarczania spalin, instalację katalityczną odazotowania spalin oraz zmodernizowano układy odpylania i elektrofiltry. Istotnym utrudnieniem dla rozpraszania się zanieczyszczeń jest zwarta, wysoka zabudowa w centrum miasta. W obrębie opracowania, ze względu na brak znaczących przegród terenowych (za wyjątkiem lasów), istnieją obecnie stosunkowo dobre warunki przewietrzania, co wpływa na możliwość wywiewania i rozpraszania zanieczyszczeń.

Na podstawie wyników pomiarów oraz modelowania matematycznego w Ostrołęce stwierdzano w ostatnich 5 latach przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu wg kryteriów ochrony zdrowia (O₃) i kryteriom ochrony roślin (AOT40). Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a przede wszystkim z warunkami meteorologicznymi, w szczególności nasłonecznieniem i temperaturą. Im więcej jest dni słonecznych i ciepłych w roku tym to przekroczenie jest wyższe, stąd też najwyższe poziomy O₃ są notowane wiosną i latem. Należy jednak wskazać, iż w miastach, ze względu na dużą ilość powierzchni sztucznych, które silnie i szybko się nagrzewają w ciągu dnia i szybko to ciepło oddają, średniodobowe temperatury powietrza mogą być wyższe nawet o 5–8°C w stosunku do tych poza miastem. Obecnie w obszarze Planu brak jest intensywnej zabudowy, jednak istniejące warunki gruntowo-wodne (utwory powierzchniowe, które szybko się nagrzewają i szybko oddają ciepło, niski poziom wód gruntowych i tym samym niska wilgotność powietrza) oraz pokrycie części terenu drzewostanem iglastym (wewnątrz którego powietrze nagrzewa się i jest kumulowane) również sprzyjają utrzymywaniu się wysokich temperatur. Zjawisko to dodatkowo więc wzmacnia w dni słoneczne problem dużej zawartości ozonu w powietrzu.

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, w szczególności liściastej. W obrębie obszaru opracowania drzewa liściaste stanowią niewielką część istniejących drzewostanów. Regeneracja powietrza na tym terenie jest więc obecnie na umiarkowanym poziomie. W tym rejonie miasta istotne znaczenie dla jakości powietrza mają tereny otwarte. W dni wietrzne zanieczyszczenia powietrza mogą być w pewnym

stopniu rozpraszane i wywiewane (przedmiotowy obszar, biorąc pod uwagę ukształtowanie terenu, jest położony w obszarze o korzystnych warunkach przewietrzania, gdzie nie następuje kumulacja zanieczyszczeń).

W Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętą uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. i zmienioną uchwałą Nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. jako główne działania naprawcze wskazano:

- ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej,
- prowadzenie doradztwa energetycznego i ekologicznego,
- analiza ubóstwa energetycznego i doradztwo osobom ubogim energetycznie,
- kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej (aktualnie obowiązuje uchwała Nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ze zmianą przyjętą uchwałą Nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r.) oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych,
- edukacja ekologiczna,
- zwiększanie powierzchni zieleni w wybranych gminach województwa mazowieckiego,
- ograniczanie wtórnej emisji pyłu – czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich i gminach miejsko-wiejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

Ponadto przedstawiono przykłady dobrych praktyk wspomagających obniżanie stężeń szkodliwych substancji w powietrzu. W zakresie planowania przestrzennego uwzględnianie dobrych praktyk ma na celu takie wyznaczanie zabudowy i zagospodarowania terenu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach miejscowych, aby umożliwić ograniczenie emisji pyłów poprzez:

- ustalanie minimalnego współczynnika terenów biologicznie czynnych (zieleni) na poziomie nie mniejszym niż 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzanie zieleni ochronnej i urządzonej (w szczególności w otoczeniu placówek edukacyjnych zlokalizowanych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu) oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych obszarów zabudowanych (place, skwery, „zielone” miejsca wypoczynku dla dzieci i osób starszych),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- zachowanie istniejących terenów zieleni i terenów wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- zmniejszanie liczby koszeń terenów zielonych, zakładanie tąg kwietnych,
- ustalanie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym bądź instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
- wprowadzanie ograniczeń w zakresie stosowania paliw stałych,
- modernizowanie układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast, stosowanie zieleni wysokiej (szpalerów drzew) wzdłuż dróg, w szczególności w terenie zabudowanym,
- reorganizację układu komunikacyjnego oraz wprowadzanie stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
- zapewnienie obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
- zatrudnianie urbanistów,
- ograniczanie możliwości powstawania inwestycji usługowych zwiększających zanieczyszczenie powietrza wokół placówek szkolno-wychowawczych (np. dyskontów handlowych i parkingów).

W 2017 r. dla miasta Ostrołki opracowano mapy akustyczne. Drogi w rejonie opracowania nie zostały jednak ujęte w analizach. Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi zaś badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. Instytucja ta jest zobowiązana do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nieobjętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych. W otoczeniu obszaru opracowania monitoring hałasu nie był prowadzony.

Natomiast mapę akustyczną dla odcinka drogi krajowej nr 61, przy którym znajduje się obszar Planu (odcinka drogi krajowej o ruchu powyżej 300 000 pojazdów rocznie), opracowała w 2018 r. Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Mapy GDDKiA zostały udostępnione za pośrednictwem serwisu Geoportal poprzez usługę Web Map Service (WMS).

Mapa imisyjna dla wskaźnika LDWN (długookresowego średniego poziom dźwięku A - wskaźnik hałasu dla pory dziennej, wieczornej i nocnej) wskazuje następujące poziomy dźwięku w obszarze Planu w rejonie drogi krajowej nr 61 w zależności od pokrycia terenu: hałas powyżej 75dB w pasie drogowym, hałas od 70 do 75dB w odległości 18-30 m od krawędzi jezdni, hałas od 65 do 70 dB w odległości 28-70 m od krawędzi jezdni, hałas od 60 do 65 dB w odległości 42-142 m od krawędzi jezdni i hałas od 55 do 60 dB w odległości od 75 do 265 m od krawędzi jezdni. Dźwięk poruszających się pojazdów silnikowych najmniej rozprzestrzenia się w obszarze gdzie do drogi przylegają tereny leśne, zaś najbardziej w rejonie terenów otwartych (brak przeszkód). Jednocześnie na Mapie terenów zagrożonych hałasem dla LDWN i LN nie stwierdzono na tym odcinku przekroczenia norm akustycznych, gdyż występujące na przedmiotowym obszarze tereny nie podlegają takiej ochronie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (ochronie takiej podlegają tereny zabudowy mieszkaniowej, szpitali i domów opieki społecznej, pod budynkami związanymi ze stałym i czasowym pobytem dzieci i młodzieży, przeznaczone na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjne i pod zabudowę mieszkaniowo-usługową). Na mapie proponowanych kierunków zmian zagospodarowania przestrzennego wskazano natomiast zasięg strefy z ograniczeniem lokalizacji zabudowy mieszkaniowej (dla Ln 50 dB) który na przedmiotowym odcinku ma szerokość ok. 175-185 m od krawędzi jezdni drogi krajowej.

Źródłem hałasu w obszarze Planu są również linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia. Szczególnie w okresach podwyższonej wilgotności emitują one uciążliwy hałas technologiczny.

Na terenie EC w Planie dopuszczona lokalizację wysokich budynków pokrywających nawet ponad połowę tego obszaru. Spowoduje to znaczne utrudnienie przewietrzania w ich rejonie, w tym wywiewania lub rozpraszania zanieczyszczeń emitowanych na terenie miasta, czy w obszarze Planu. Korzystnym więc jest fakt zachowania w obszarze Planu kanałów przewietrzających obszary zabudowy (umożliwiających wywiewania i rozpraszania zanieczyszczeń) w postaci szerokich pasów terenów komunikacji (droga KDL, teren kolejowej 2KK i towarzyszących im terenów niezabudowanych wyznaczonych za pomocą nieprzekraczalnych linii zabudowy na terenach EC i O) oraz terenów rolniczych lub zieleni naturalnej położonych w strefach technologicznych linii elektroenergetycznych. Kanały te mają podstawowo układ zwrotnikowy, jednak w Ostrołęce, jak wskazano we wcześniejszym rozdziale, często występują wiatry południowe, które będą w tym wypadku miały istotne znaczenie dla przewietrzania tego rejonu miasta. Kanały te będą mogły być zasilane powietrzem zarówno z terenów otwartych położonych w obszarze Planu, jak i poza nim (terenów położonych poza miastem). Ustalenia Planu, dzięki zaplanowaniu szerokiego pasa drogi KDL, stwarzają również potencjalnie możliwość utworzenia w obrębie tego pasa alejowych zadrzewień, czy budowy ścieżek rowerowych, a więc rozwiązań służących utrzymaniu dobrej jakości powietrza.

Ustalenia Planu spowodują stosunkowo niedużą dalszą redukcję istniejących terenów regeneracji powietrza. Dominująca część istniejących lasów zostanie zachowana. Jak wskazano wyżej redukcja lasów i zadrzewień nastąpi w południowej części planowanego terenu EC oraz w terenach 1÷3KOP. Przy czym przy sporządzaniu planów miejscowych obowiązujących do końca 2020 r. dla znacznej części gruntów leśnych położonych w tych terenach uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne, więc obecne przeznaczenie adaptuje uzyskaną zgodę. Dla regeneracji powietrza bardzo istotne jest również dopuszczenie wprowadzenia zalesień na części terenów rolnych niskich klas bonitacyjnych. Istnieje więc możliwość częściowej kompensacji w zakresie terenów pokrytych roślinnością regenerującą powietrze.

Opisane ustalenia są realizacją podstawowych wskazań Programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętą uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r., z późn. zm. Będą przyczyniać się wywiewania i rozpraszania ewentualnych zanieczyszczeń powietrza z terenów zabudowy w tym rejonie Ostrołęki w okresie zimowym (głównie na kierunku północ-południe) i warunkować na umiarkowanym poziomie regenerację powietrza w okresie wegetacji roślin (poziom regeneracji powietrza będzie zależał od obecności i struktury roślinności, im struktura bogatsza tym poziom regeneracji będzie większy).

Należy również wskazać, iż w obszarze Planu brak jest terenów cennych przyrodniczo (o bogatej strukturze biologicznej, w tym podlegających ochronie przyrody, mających istotny pozytywny wpływ na funkcjonowanie lokalnego klimatu), zatem zmiana sposobu zagospodarowania części obszaru Planu nie spowoduje utraty tego typu zbiorowisk.

Analizowany dokument wprowadza uregulowania określające lokalizację w obszarze Planu inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na jakość powietrza oraz klimat akustyczny. Na terenach EC i O dopuszczono lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o ochronie środowiska*. Tego typu przedsięwzięcia z zakresu uzbrojenia terenu są również możliwe również na pozostałej części obszaru Planu. Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z art. 144 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, eksploatacja wszelkich instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny (zgodnie z przepisami ww. ustawy jeżeli z przeglądu ekologicznego, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, czy analizy po realizacyjnej wynikłoby takie przekroczenie tworzy się obszar ograniczonego użytkowania).

W ustaleniach Planu wprowadzono zapis dotyczący zaopatrzenia w ciepło budynków zgodny z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego w Polsce. W Planie ustalono zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub z odnawialnych źródeł energii. W obszarze Planu dopuszczono lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Produkcja energii z odnawialnych źródeł jest bezemisyjna (nie powstają gazy i pyły), w tym nie generuje ruchu pojazdów emitujących zanieczyszczenia, w związku z tym jest najbardziej korzystną formą produkcji dla stanu jakościowego środowiska. Ponadto w skutek zmniejszenia ilości energii wytwarzanej przez konwencjonalne źródła energii, na rzecz energii wytwarzanej przez źródła odnawialne, następuje redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Ponadto w Planie dopuszczono, w razie braku warunków przyłączenia do sieci ciepłej działki budowlanej, zasilanie z indywidualnych źródeł ciepła, nie mniej uwzględniono tzw. uchwałę antysmogową przyjętą dla województwa mazowieckiego, wskazując zastosowanie rodzajów instalacji i paliw zgodnie z ww. uchwałą (zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Prawo energetyczne, o ile istnieją techniczne i ekonomiczne przesłanki do przyłączenia do sieci ciepłowniczej to obiekty budowlane powinny być do niej podłączone). W obowiązującej uchwale antysmogowej wykluczono stosowanie wysokoemisyjnych paliw konwencjonalnych takich jak węgiel brunatny i jego pochodnych, węgiel kamienny w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm, paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% oraz mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, oraz nakazano eksploatację instalacji spełniającej normy emisji zanieczyszczeń. Wymagania dla pieców na paliwa stałe będących w sprzedaży reguluje *rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe* określone m.in. w celu stosowania takich substancji i rozwiązań technicznych, które minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko tych urządzeń w okresie ich użytkowania i po zużyciu.

Podsumowując, w sporządzanym prawie miejscowym wskazano możliwość dywersyfikacji źródeł energii zarówno na potrzeby indywidualne jak i ogólnospołeczne (możliwość lokalizacji farm fotowoltaicznych na terenach EC, O, 1KOP, 2KOP, a także instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytworzenia energii energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego na terenach EC, O oraz biometanu na terenie O). Zapisy sporządzanego dokumentu są istotne ze względu na przekroczenie lokalnie w Ostrołęce poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu oraz podwyższony poziom pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 wg kryteriów ochrony zdrowia, których jednym z głównych źródeł jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Powyższe ustalenia są zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku Województwa z zakresu ochrony jakości powietrza, a także z postanowieniami Europejskiego Zielonego Ładu (2019 r.) w zakresie ustaleń dotyczących: redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. i osiągnięcia gospodarki neutralnej klimatycznie do 2050 r. Wprowadzono zatem ustalenia odpowiadające obecnym uregulowaniom prawnym z zakresu instalacji i czynników grzewczych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu ograniczeniu ulegnie powierzchnia terenów pozbawionych stałej szaty roślinnej. Tego typu tereny stanowią istotne źródło pyłów, zatem zmiana ich pokrycia ograniczy

pylenie z odkrytych powierzchni gruntu. Jednocześnie jednak, w związku ze zmianą przeznaczenia obecnych terenów otwartych na tereny zabudowy i dróg, zwiększy się powierzchnia terenów komunikacji (dróg, placów parkingowych i manewrowych), z obecnością których również związany jest unos pyłów do powietrza. Istotne ograniczenie pylenia nastąpi jedynie na ustalonej Planem powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów zabudowy (stanowiącej w zależności od terenu od 10 do 30% ich powierzchni), a także w obrębie zalesień na terenach rolnych.

Jednym ze źródeł zanieczyszczeń i hałasu jest ruch pojazdów na drogach. Realizacja ustaleń Planu w zakresie terenów infrastruktury technicznej – elektroenergetyki lub ciepłownictwa, może spowodować istotny wzrost ruchu pojazdów. Ruch ten będzie jednak podstawowo kierowany na drogę klasy lokalnej położoną w obszarze Planu i drogi ponad lokalne. Wzdłuż drogi lokalnej w obszarze Planu nie zaplanowano zabudowy podlegającej ochronie akustycznej, również w ustaleniach kierunkowych Studium miasta Ostrołki zaplanowano podstawowo tereny niepodlegające takiej ochronie. Nie należy więc przewidywać znaczącego negatywnego oddziaływania ruchu pojazdów poza planowanymi terenami zabudowy.

Ponadto w Planie prawidłowo uwzględniono uwarunkowania związane z klimatem akustycznym. Biorąc pod uwagę istniejące źródła hałasu, takie jak droga krajowa i linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia, a także potencjalne źródła uciążliwości akustyczne związane z funkcjonowaniem zabudowy na terenach EC i O w obszarze Planu nie wyznaczono terenów podlegających ochronie przed hałasem zgodnie z przepisami art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Zwiększony poziom hałasu może być związany z fazą budowy nowych obiektów - spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Ilość emitowanych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zależna od zastosowanych technologii robót, będzie ograniczona do czasu budowy i z tendencją pochłaniania przez podłoże. Można więc stwierdzić, że powstałe w trakcie prowadzenia prac budowlanych zanieczyszczenia powietrza nie będą miały wpływu na otaczający teren w odległościach większych niż kilkadziesiąt metrów od granic terenu budowy i od osi głównych ciągów transportowych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i będzie odwracalna.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, może nastąpić lokalne podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu, jednak emisje te nie powinny przekraczać ustalonych prawem norm. Przewidywana emisja nie spowoduje pogorszenia warunków życia mieszkańców miasta oraz nie będzie oddziaływała na najcenniejsze w tym rejonie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Wg danych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzone w latach 2001-2021 pomiary pól elektromagnetycznych w Ostrołęce nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Jednocześnie z „Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 dla województwa mazowieckiego – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska” (GIOŚ, 2020 r.) wynika, że średnia wartość natężeń składowej elektrycznej minimalnie wzrosła na wszystkich badanych w województwie mazowieckim obszarach w przeciągu ostatnich 3 lat. W badanych punktach pomiarowych zlokalizowanych przy ulicach Łęczysk i Chopina w Ostrołęce poziom ten wzrósł z 0,55 V/m do 1,04 V/m (dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 3 MHz do 300 GHz, w latach 2003-2019 wynosił 7 V/m, a od 1 stycznia 2020 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla częstotliwości od 10 MHz do 400 MHz wynosi 28 V/M, a dla 2 GHz do 300 GHz – 61 V/m). W 2020 r. badania przeprowadzono w innym punkcie miasta (na skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Hallera), gdzie poziom pola elektromagnetycznego wynosił 0,48 V/m, a w 2021 poziom pól elektromagnetycznych badano w trzech punktach (rondo Dmowskiego, Park Miejski i parking przy ul. Gen. Prądzyńskiego), gdzie poziom pola elektromagnetycznego wynosił od 0,8 do 2,4 kV. W 2022 r. nie było prowadzone badania monitoringu w Ostrołęce. Wg „Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie mazowieckim” (GIOŚ, 2023) średnia z pomiarów wykonanych w latach 2021-2022 w ramach stałej sieci monitoringu oraz monitoringu badawczego w Ostrołęce w wynosiła 1,0 - 1,3 V/m, a w miastach od 50 tys. do 100 tys. mieszkańców w województwie mazowieckim wynosiła 0,92 V/m.

W obszarze opracowania głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia położone w części północno-wschodniej przedmiotowego obszaru.

W Planie zaadaptowano istniejące i projektowane linie elektroenergetycznego wysokiego i najwyższego napięcia. Wzdłuż ww. linii wyznaczono strefy technologiczne obejmujące co najmniej

24 m wzdłuż linii elektroenergetycznych 110 kV, 30 m wzdłuż linii 220 kV oraz 70 m wzdłuż linii 400 kV. W strefach tych, zgodnie z wytycznymi §11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, nie dopuszczono lokalizacji budynków, w tym przeznaczonych na pobyt ludzi.

Ponadto w Planie, zgodnie z obowiązującymi przepisami - ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje jedynie ograniczenie lokalizowania tych inwestycji na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Sytuując powyższe instalacje należy przestrzegać ustaleń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

Opublikowane przez WIOŚ w Warszawie badania monitoringu jakości wód rzeki Czeczotki (JCWP RW200017265369) pochodzą z lat 2016-2021. W 2022 r. w ramach państwowego monitoringu przeprowadzono wyłącznie wybiórcze badania elementów chemicznych. Z pośród badanych substancji klasę poniżej pierwszej została stwierdzona dla benzo(a)pirenu i benzo(h,g,i)peryleny.

Jakość wód rzeki Czeczotki w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce – Wojciechowicach w latach 2016 - 2021 oceniono następująco (wyniki monitoringu opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz wytycznych GIOŚ):

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) – IV ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy IV ichtiofauny;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) – IV;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – >II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla tej klasy w zakresie warunków zasolenie: zawartości wapnia;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych – 2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla tej klasy w zakresie zawartości arsenu, boru, baru, cynku, miedzi i fenoli lotnych.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny rzeki (ocena 5-cio klasowa od stanu maksymalnego do złego) oceniono jako słaby, a stan ogólny jako zły.

Aktualne opublikowane badania monitoringu jakości rzeki Narwi (JCWP PLRW20002126539 – Narew od Pisy do Omulwi) pochodzą z lat 2016 - 2021. W 2022 r. w ramach państwowego monitoringu przeprowadzono wyłącznie wybiórcze badania elementów chemicznych. Z pośród badanych substancji klasę poniżej pierwszej została stwierdzona dla benzo(a)pirenu.

Podana przez GIOŚ ocena z lat 2016-2021 była następująca:

- klasa elementów biologicznych (ocena 5 klasowa) – III ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III ichtiofauny, makrobezkręgowców bentosowych i fitoplanktonu;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2 klasowa) – I;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – >II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla tej klasy ChZT-Cr;
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II fluorków, tytanu, glinu, węglowodorów ropopochodnych, fenoli lotnych, miedzi, cynku, boru, baru, arsenu.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce oceniono jako umiarkowany (III klasa). Stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych benzo(a)pirenu, rtęci i jej związków oraz difenylesterów bromowanych zaś stan ogólny jako zły.

W latach wcześniejszych stan wód rzeki Narwi w punkcie pomiarowym w Ostrołęce również oceniono jako zły. Jednak w stosunku do lat 2010-2015 nastąpiła poprawa klasy elementów biologicznych i hydromorfologicznych.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. dla JCWP Narwi (kod JCWP wg ww. Planu gospodarowania wodami na odcinku od Biebrzy do Omulwi: RW20001226539) przyjęto jako cel środowiskowy osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Narew w obrębie JCWP (dla jesiota); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Narew w obrębie JCWP (dla węgorza europejskiego), i dobrego stanu chemicznego. Stwierdzono jednocześnie, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone z powodu presji chemicznej (rozproszonej – rozwój terenów zurbanizowanych, transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo) i presji troficznej (źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (wody opadowe)). Dla JCWP Narwi od Biebrzy do Omulwi ustalono indywidualne działania naprawcze określone w ustawie Prawo wodne (art. 324). Ponadto w stosunku do JCWP RW zalecono do wdrożenia działania takie jak:

- ochrona i zwiększanie retencji leśnej i na obszarach rolniczych a także zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych;
- ochrona ekosystemów wodnych i od wód zależnych, odtwarzanie warunków siedliskowych z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla obszarów przyrodniczych;
- zintegrowany system monitoringu stanu wód (suszy);
- udrażnianie i przebudowa przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowy proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych, ocena wpływu budowy poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP, kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb, monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb;
- ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych;
- poprawa stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych;
- poprawa gospodarki ściekowej w aglomeracjach i obszarach niezurbanizowanych, działania kontrolne.

Dla JCWP Czeczotki (kod: RW200010265369) w ww. Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęto jako cel środowiskowy osiągnięcie umiarkowanego stanu ekologicznego oraz zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, oraz stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Jako główne przyczyny presji w zlewni Czeczotki podani: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta – rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące – rzeki główne i rzeki pozostałe, rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo. Ze względu na występującą presję stwierdza się istnienie ryzyko niedotrzymania celów środowiskowych.

Decydujący wpływ na stan czystości rzeki w Ostrołęce mają: ścieki z oczyszczalni miejskiej w Ostrołęce (w latach 2006-2010 oczyszczalnia ta została zmodernizowana i wg prowadzonych badań odprowadzane z niej ścieki spełniają określone w prawie normy) oraz ścieki z sześciu funkcjonujących na terenie miasta zakładowych oczyszczalni ścieków (zakłady przemysłowe z terenu miasta Ostrołęki odprowadzają znaczną ilość ścieków przemysłowych). Korzystnie na jakość wód powierzchniowych wpływa fakt, że w Ostrołęce wg danych GUS w 2022 r. ze zbiorczej kanalizacji, z której ścieki trafiają bezpośrednio do komunalnej oczyszczalni ścieków, korzystało aż 92% mieszkańców (dysproporcja pomiędzy mieszkańcami korzystającymi z komunalnego wodociągu i kanalizacji zbiorczej była stosunkowo mała – wynosiła w 2022 r. 2,9%, a sama długość sieci kanalizacyjnej w mieście jest nieco większa niż sieci wodociągowej). Na stan czystości wody mają również wpływ odprowadzane wody deszczowe z terenów ulic, placów i obszarów produkcyjno-usługowych, a także źródła niezorganizowane (spływy z pól).

Obszar opracowania jest wyposażony w sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzającą ścieki do komunalnej oczyszczalni ścieków przy ul. Chemicznej w Ostrołęce. Przewody usytuowane są w północno-zachodniej części przedmiotowego obszaru.

Zgodnie z wynikami badań jakości wód podziemnych w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ w Warszawie za rok 2010 i 2012 stan chemiczny oraz ilościowy wód podziemnych na terenie JCWPd nr 51 (PLGW200051) określono jako dobry (w latach 2013-2022 nie był prowadzony monitoring wód podziemnych na terenie miasta w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska). Wg Mapy hydrologicznej Polski (ark. Ostrołęka) północna i wschodnia część obszaru opracowania charakteryzuje się wysokim stopniem zagrożenia głównego poziomu wodonośnego (4 stopień zagrożenia w skali 5 stopniowej) ze względu na niski stopień odporności poziomu głównego, zaś południowa i zachodnia część obszaru charakteryzuje się średnim

stopniem zagrożenia głównego poziomu wodonośnego (3 stopień zagrożenia w skali 5 stopniowej). W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2022 r. oceniono, że przyjęte dla JCWPd nr 51 cele osiągnięcia dobrego stanu chemicznego i ilościowego nie są zagrożone. Jako działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych w Planie gospodarowania wodami dorzecza Wisły określono stopniowe redukcje zanieczyszczeń wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczeń powstałych w wyniku działalności człowieka. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nastąpiła w mieście znaczna poprawa jakości wody pitnej dzięki udoskonaleniu procesu uzdatniania wody. W mieście 94,9% mieszkańców korzysta z komunalnej sieci wodociągowej (GUS, 2022 r.). Również tereny zabudowy w otoczeniu obszaru opracowania są zaopatrywane w wodę z miejskiego ujęcia wody przy ul. Kurpiowskiej poprzez sieć wodociągową znajdującą się w ulicy Łomżyńskiej i Tomasza Turckiego (planowana jest budowa sieci w kierunku wschodnim).

Na jakość wód gruntowych w rejonie opracowania ma również wpływ położenie za północną granicą przedmiotowego obszaru czynnego cmentarza komunalnego.

W wyniku realizacji ustaleń Planu na jego obszarze będą mogły powstawać ścieki bytowe, przemysłowe oraz zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe, wymagające oczyszczania zgodnie z przepisami odrębnymi. Na etapie sporządzania Planu brak jest możliwości przewidzenia dokładnych ilości powstających ścieków, jak i ich rodzajów. Z reguły ścieki bytowe stanowią około 95% zużytej wody. W skład ścieków komunalnych wchodzi zanieczyszczenia organiczne, nieorganiczne oraz różnego rodzaju pyły. Do nieorganicznych zanieczyszczeń rozpuszczalnych należą sole mineralne, wpływające na właściwości chemiczne wody, np. kwas siarkowy, który dostaje się na powierzchnię ziemi i do wód w postaci tzw. kwaśnych deszczów, czy toksyczne sole metali ciężkich (np. ołowiu, rtęci), które działają zabójczo na organizmy żywe.

Sporządzany Plan stwarza na umiarkowanym poziomie warunki do fitoremediacji zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb warunkując możliwość zachowania i kształtowania lasów, zieleni naturalnej oraz zieleni urządzonej w terenach zabudowy w obrębie wymaganej Planem powierzchni biologicznie czynnej, na powierzchni niecałych 30% jego obszaru. W związku z dopuszczeniem zalesień na części terenów rolnych niskich klas bonitacyjnych ograniczony może zostać wpływ zanieczyszczeń związany z wypłukiwaniem środków ochrony roślin i nawozów z tego obszaru.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (w szczególności Rozdział 2 – Zasady ochrony wody) określa w sposób szczegółowy reguły dotyczące ochrony wód, w tym ograniczania odprowadzania ścieków oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód i do ziemi. Ustalenia analizowanego Planu uszczegóławiają tematykę sposobu odprowadzania ścieków w przedmiotowym obszarze. W Planie ustalono obowiązek przyłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do komunalnej lub zakładowej oczyszczalni ścieków. Zatem przewiduje się, że wraz z zabudową nowych terenów wyznaczonych Planem nastąpi szybka rozbudowa sieci kanalizacyjnej. Planowane powiększenie w mieście obszarów zabudowy spowoduje zwiększenie ilości ścieków bytowych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków. Zwiększy się też ilość oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Narew. Ścieki odprowadzane przez oczyszczalnię ścieków muszą spełnić normy określone przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi prawem standardami.

Odnośnie ścieków przemysłowych w Planie wskazano przestrzeganie przepisów dotyczących ich oczyszczania oraz nakaz ich oczyszczania w komunalnych lub zakładowych oczyszczalniach ścieków. Wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych zapewnia m.in. ograniczenie lub eliminację substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego zgodnie z określonymi standardami.

W Planie wskazano również obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych przed ich odprowadzeniem do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych, czy zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Powyższy zapis jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych, w którym ustalono m.in., iż wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej

powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, miast, a także parkingów o powierzchni powyżej 1000 m² powinny być oczyszczone w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l/sek/1ha, zaś z obiektów magazynowania i dystrybucji paliw w ilości jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l/sek/1ha, w taki sposób, aby w odpływie do odbiornika zawartość substancji zanieczyszczających była nie większa niż 100 mg/l zawiesin ogólnych, a węglowodorów ropopochodnych - nie większa niż 15 mg/l.

Takie ustalenia prawidłowo, zgodnie z ustalonymi standardami, zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych i przemysłowych oraz ograniczają przenikanie nieczystości spływających z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych.

Opisane wyżej regulacje dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł grzewczych, a także komunikacyjnych (ustalenia wspomagające politykę miasta mającą na celu promocję ruchu rowerów lub innych indywidualnych pojazdów bezemisyjnych typu hulajnogi), będą również pozytywnie oddziaływały na zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych.

Podsumowując, zapisy Planu ograniczają możliwość spływu zanieczyszczeń do wód gruntowych i powierzchniowych zgodnie dostępnymi regulacjami. Tym samym ustalenia Planu uwzględniają wytyczne Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły (przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r.), aby chronić i przywracać jakość wszystkim wodom powierzchniowym i podziemnym, w tym sztucznym, a także dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu lub potencjału ekologicznego. Ponadto omawiane tereny nie znajdują się w strefie ochronnej ujęć wód komunalnych. W związku również z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny, grzyby i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód i ziemi.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

Wg danych GUS za 2022 r. masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca wynosiła w Ostrołęce 320 kg. W skład odpadów zebranych w mieście w ciągu roku 2023 wchodziły głównie odpady z gospodarstw domowych, które stanowią ok. 83% odpadów. Ponadto w odpadach komunalnych występują odpady z obiektów usługowych i produkcyjnych, obiektów infrastruktury technicznej, odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z ogrodów i parków, a także odpady niebezpieczne. W 2022 r. w Ostrołęce selektywnie było zbieranych 37,4% masy odpadów, przy czym z gospodarstw domowych 39,4%. Statystyki dotyczące odpadów zbieranych selektywnie są prowadzone przez GUS od 2017 r. Od tego czasu ilość zbieranych selektywnie odpadów w mieście wzrosła (w 2017 r. selektywnie było zbieranych 17,3% odpadów, w tym czasie wzrosła również ilość odpadów ogółem zbieranych w ciągu roku o ok. 6%). Nastąpiła więc poprawa w dziedzinie selektywnej zbiórki, jednak nadal ilość ta jest niewystarczająca.

W obszarze opracowania obecnie wytwarzana jest stosunkowo niewielka ilość odpadów komunalnych oraz odpady z terenów ulic. Ponadto w okresie budowy linii elektroenergetycznych oraz budowy, a następnie rozbioru elektrowni węglowej powstawały tu odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych; zaliczane do 17 grupy wg rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów).

Z funkcjonowaniem nowych terenów zabudowy wyznaczonych Planem, będzie związane zwiększenie produkcji odpadów. Pośrednio realizacja zabudowy przyczyni się również do zwiększenia ilości odpadów pochodzących z oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów i stacji uzdatniania wody. Szacuje się, że w ogólnej masie wytworzonych w ciągu roku odpadów, ok. 1% stanowią odpady szczególnie niebezpieczne dla zdrowia ludzi i organizmów żywych. Na obecnym etapie – określania przeznaczenia terenów w prawie miejscowym – brak jest wiedzy jakiego typu obiekty tu zostaną zrealizowane i jaka ewentualnie będzie stosowana w nich technologia. Brak jest więc możliwości szacowania wielkości strumienia odpadów, który w obszarze Planu będzie mógł powstać, jak również grupy odpadów.

Z dopuszczeniem w Planie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytworzenia energii energię promieniowania słonecznego związane również będzie powstawanie odpadów, jednak dopiero po czasie, kiedy urządzenia te zostaną zużyte. Wg publikacji internetowych panele montowane w latach 2000-2010 mogą funkcjonować do 25 lat. Ponieważ technologia wciąż jest udoskonalana to przewiduje się, że obecnie montowane panele mogą być użytkowane nawet do 40

lat. Po tym czasie urządzenia te staną się odpadami – zaliczanymi wg obecnych unormowań do odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego. Tego typu odpady podlegają regulacjom ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, w tym obowiązkowi osiągnięcia minimalnych poziomów zbierania. Już obecnie istnieją rozwiązania techniczne, które pozwalają odzyskać zdecydowaną większość surowców wykorzystanych do ich produkcji.

Wytwarzanie większej ilości odpadów może być związane z początkowym etapem realizacji ustaleń Planu – odpady powstające w trakcie budowy obiektów budowlanych i infrastruktury komunikacyjnej.

Obecnie w Ostrołęce nadal część odpadów jest zbierana jako zmieszana. Ponadlokalne oddziaływanie Planu w zakresie gospodarowania odpadami będzie więc związane m.in. z gromadzeniem ich części na składowisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania a także produkcją gazów wysypiskowych (które potencjalnie mogą powodować lokalny wzrost zanieczyszczeń oraz przyczyniać się do efektu cieplarnianego, obecnie jednak gazy wysypiskowe są najczęściej wykorzystywane jako paliwo energetyczne) i odcieków (podlegających oczyszczeniu). Sposób gospodarowania odpadami w obszarze Planu musi być zgodny z zasadami obowiązującymi w mieście, a więc ze stosownymi uchwałami Rady Miasta Ostrołęki przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez organy ochrony środowiska i są zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na analizowanym obszarze nie występują obecnie obiekty zaliczane do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W rejonie opracowania ulicą Łomżyńską (drogą krajową nr 61) mogą być natomiast przewożone substancje niebezpieczne, m.in. do stacji paliw, a na północny-wschód od przedmiotowego obszaru (w odległości ok. 1,5 km) znajduje się zakład - STORA ENSO POLAND S.A., przy ul. Wojska Polskiego 21 zaliczony do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (dane: Wykaz ZoZR 31.12.2022 r., GIOŚ).

W Planie wyznaczono teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyki lub ciepłownictwa EC w obrębie którego dopuszczono lokalizację zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Tereny te zostały zaplanowane zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska poza zwartą zabudową miast i wsi, w tym z dala od osiedli mieszkaniowych, obiektów użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego, obszarów podlegających ochronie przyrody i stref ochronnych ujęć wody, od drogi krajowej i linii kolejowej o znaczeniu państwowym. W otoczeniu terenu EC w projekcie Planu, w obowiązujących planach miejscowych, a także w Studium miasta Ostrołęki wyznaczono tereny lasów, rolnicze, w tym z możliwością zalesień, tereny produkcji, składów, magazynów, usług (poza usługami użyteczności publicznej) czy infrastruktury technicznej. Zwykle skutki poważnych awarii analizuje się obliczając odległość, w której możliwe jest osiągnięcie wartości progowych dla danego okresu ekspozycji np. stężenia toksyn, które powodują niepożądane skutki (np. nieodwracalne skutki zdrowotne/urazy lub śmiertelność). Na obecnym etapie planowania przedsięwzięć brak jest szczegółowych danych o planowanym rozmieszczeniu obiektów czy konkretnych rozwiązaniach technologicznych, z którymi mogłaby być związana potrzeba stosowania substancji niebezpiecznych. Brak jest więc możliwości jednoznacznej weryfikacji czy zaplanowane w prawie miejscowym odległości są bezpieczne. Niewątpliwie jednak ustalenia Planu uwzględniają potencjalne zagrożenie poważnymi awariami planując teren EC w otoczeniu terenów otwartych, niewymienione w art. 73 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

Zachodnia część obszaru opracowania wg Mapy roślinności potencjalnej J.Matuszkiewicza położona jest w obszarze potencjalnego występowania ubogiej formy grądu subkontynentalnego - odmiana środkowopolska Tilio-Carpinetum. Drzewostan tego zbiorowiska budują podstawowo: grab, dąb szypułkowy i lipa drobnolistna.

Część wschodnia przedmiotowego obszaru jest zaś położona w obszarze potencjalnego występowania kontynentalnego boru sosnowego świeżego (*Peucedano-Pinetum*). Drzewostan tego zbiorowiska składa się z sosny zwyczajnej z domieszką brzozy brodawkowatej i dębu bezszypułkowego. W warstwie krzewów częste są: jarzębina, kruszyna i jałowce. Obecnie obszary pokryte roślinnością stanowią około połowy obszaru opracowania. Wg map historycznych (<http://igrek.amzp.pl/>), w rejonie placu budowy realizowanej do niedawna budowy elektrowni węglowej, w latach międzywojennych znajdowały się koszary wojskowe, na potrzeby których wycięto znajdujący się tu wcześniej las. Współcześnie również znaczna część przedmiotowego obszaru została pozbawiona pokrywy roślinnej w skutek prac wykonanych od 2011 r. mających na celu przygotowanie terenu pod planowane inwestycje budowlane, w tym również w skutek odlesień związanych z prowadzeniem linii elektroenergetycznych wysokich napięć i budowy drogi. Część obszaru jest jednak nadal pokryta drzewostanem (grunty leśne stanowią ok. 46,9% powierzchni analizowanego obszaru, przy czym znaczna część z nich została pozbawiona drzewostanu). Lasy występują w części południowej i lokalnie wschodniej opracowania, przy czym również dla części z nich uzyskano zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne przed przystąpieniem do opracowania niniejszego Planu (dla około 60% występujących w obszarze opracowania gruntów leśnych), a część została już pozbawiona drzew. Powyższe zgody zostały określone w następujących decyzjach:

- Nr 53/2014 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 8 maja 2014 r.,
- Nr 46/2011 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 8 czerwca 2011 r.,
- Ministra Środowiska z dnia 5 sierpnia 2011 r.,
- Ministra Środowiska z dnia 19 sierpnia 2011 r.,
- Nr 109/06 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 10 lipca 2006 r.

Rys. 6. Schemat lokalizacji gruntów leśnych w rejonie opracowania, w tym gruntów, dla których uzyskano zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nieleśne w obszarze opracowania przed przystąpieniem do opracowania Planu.

W dniu 3 października 2025 r. Marszałek Województwa Mazowieckiego wydał Decyzję Nr 102/2025 wyrażającą zgodę na zmianę przeznaczenia kolejnych gruntów leśnych o powierzchni 1,5129 ha pod tereny obsługi komunikacji – parkingi (KOP) oraz drogę publiczną klasy lokalnej (KDL).

Występujące w obszarze opracowania zbiorowiska to lasy gospodarcze, ich podstawowy skład gatunkowy jest często zgodny z występującym tu siedliskiem naturalnym. Są to lasy ubogie w gatunki roślin i zwierząt. Wskutek prowadzenia gospodarki leśnej (w tym usuwania obumarłych drzew i suszu), jak również oddziaływania antropopresji związanej z bliskim sąsiedztwem dużego miasta (zadeptywania i rozjeżdżania zbiorowisk roślinnych, straszenia dzikich zwierząt, niszczenia ich miejsc rozrodu, pobytu i żerowania przez ludzi i zwierzęta domowe – psy i koty), pozbawione są możliwości rozwoju naturalnych procesów przyrodniczych.

Grunty leśne pokryte są głównie przez lasy sosnowe, jednak lokalnie występują tu również drzewostany zbudowane podstawowo z brzozy brodawkowatej oraz olszy. Są to drzewostany średnio w wieku około 60-70 lat (zasadzone po II Wojnie Światowej w miejscu dawnych koszar wojskowych), przy czym występują również drzewostany kilkunastoletnie oraz w wieku około 110 lat. Porastające ten obszar lasy to głównie zbiorowiska boru świeżego. W obrębie szczytów wydm w północnej części obszaru zbiorowiska te upodobią się do borów suchych, ze względu na występowanie charakterystycznych dla tych zbiorowisk porostów (chrobotka leśnego, chrobotka reniferowego, płucnicy islandzkiej).

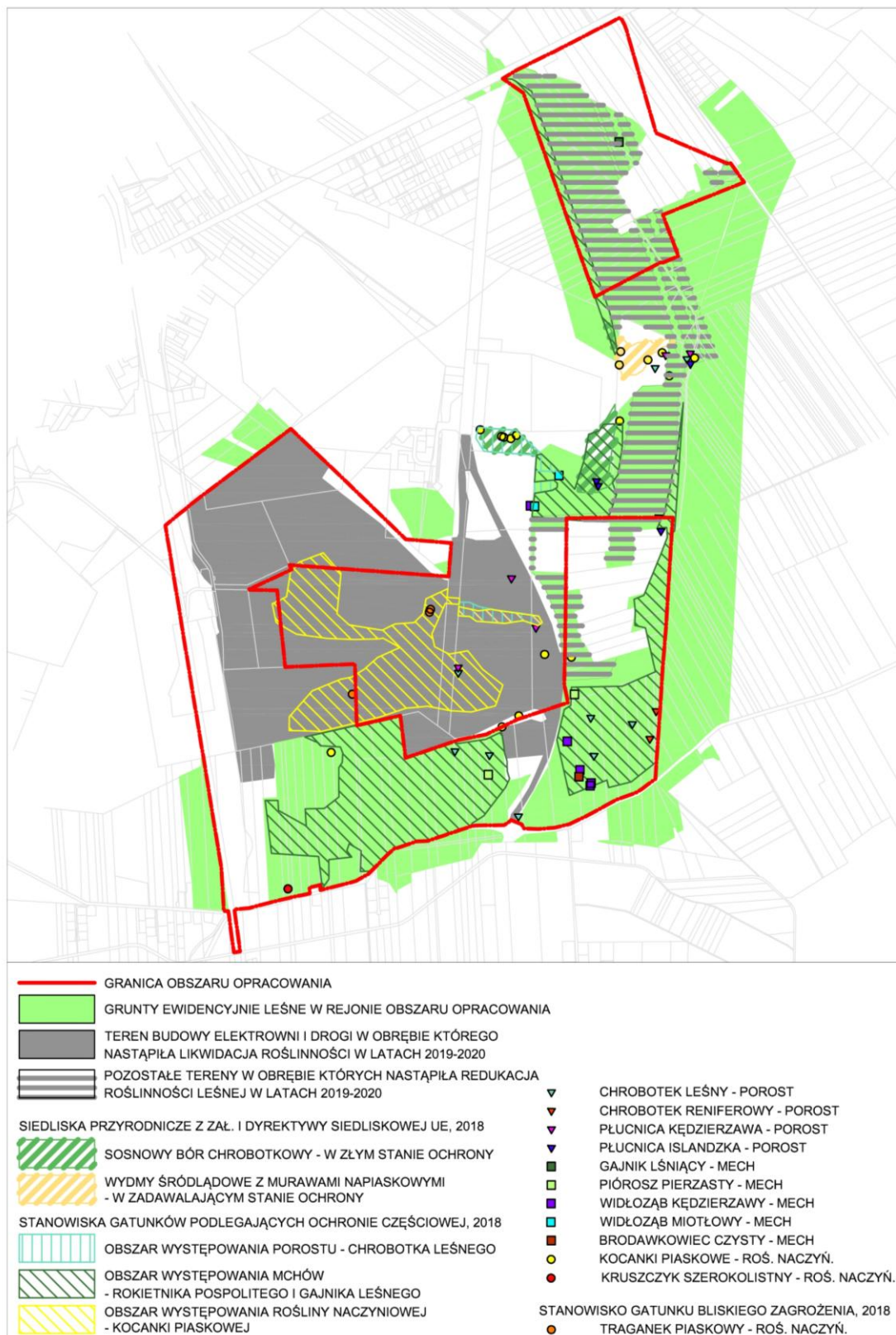
W obszarze opracowania nie zinwentaryzowano zbiorowisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywa Rady Nr 92/43 z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Pozostałe obszary opracowania pokryte roślinnością to głównie pola uprawne lub niskie murawy – najczęściej ugorowane pola uprawne, halizny i zbiorowiska wkraczające na zniwelowany teren budowy realizowanej do niedawna elektrowni węglowej. Są to zbiorowiska o pochodzeniu antropogenicznym, a także zbiorowiska roślinności spontanicznej porastające nieużytkowane tereny pól, tereny po wyрубie drzewostanu i nasypianiu utworów przepuszczalnych, gdzie w składzie gatunkowym mieszają się gatunki roślin rodzimych charakterystycznych dla danego typu siedliska z gatunkami roślin synantropijnych i ruderalnych. Ich zróżnicowanie zależy od czasu i stopnia nasilenia czynników zaburzających. Rozpowszechnione są tu zwłaszcza półruderalne, kserotermiczne zbiorowiska pionierskie, wykształcone na terenach dłużej nieużytkowanych, wcześniej silnie przeobrażone antropogenicznie. W skład tych zbiorowisk wchodzi głównie trawy: perz zwyczajny, trzcinnik piaskowy, wiechlina wąskolistna, stokłosa miękka i inne gatunki rozłogowe z licznym podrostem drzew takich jak wierzba purpurowa, wierzba wiciowa, klon jesionolistny, czeremcha zwyczajna i robinia akacjowa. Na terenach, na których stosunkowo niedawno doszło do zaburzeń antropogenicznych (2-4 lata) występują zbiorowiska ruderalne, w skład których wchodzi: bylica pospolita, wrotycz pospolita, nawłoc późna i kanadyjska, pokrzywa zwyczajna, glistnik jaskółcze ziele. W miejscach cyklicznie przeobrażanych, w bezpośrednim sąsiedztwie ulic, przedpół, torów kolejowych występują zbiorowiska jednorocznych roślin synantropijnych.

Na potrzeby Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie nowego bloku Elektrowni Ostrołęka „C” (Kasprzykowski i in. 2009), prognozy oddziaływania na środowisko mpzp dla części obszaru gminy Rzekuń obejmującego tereny w obrębach Ławy, Goworki, Nowa Wieś Wschodnia, Teodorowo i zmiany ww. mpzp, wykonano inwentaryzację przyrodniczą rzadkich i chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt w obrębie terenu opracowania. Kolejne inwentaryzacje przeprowadzono dla terenów pod budowę bloku Elektrowni Ostrołęka C wraz z infrastrukturą towarzyszącą (linie kablowe, rurociągi) wraz z buforem od 100 do 500 m oraz dla linii blokowych wraz z buforem o szerokości 100 m po obu stronach od osi linii (M.Wierzba i in. 2018). Dane z tej inwentaryzacji dotyczyły fauny i flory omawianego obszaru zinwentaryzowanej w latach 2017-2018 r. Według danych z przed rozpoczęcia w tym rejonie prac budowlanych związanych z realizacją bloku Elektrowni C, drogi rozcinającej ten teren z północy na południe a także szeregu sieci elektroenergetycznych, zinwentaryzowano w tym rejonie wiele gatunków podlegających ochronie częściowej². Obecnie duża część stanowisk wskazanych wówczas gatunków roślin, grzybów i zwierząt została zlikwidowana w wyniku realizacji ustaleń obowiązującego do końca 2020 r. prawa miejscowego. Wskazują na to wyniki „Inwentaryzacji przyrodniczej” stanowiącej II Tom „Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji źródła wytwórczego energii elektrycznej o mocy ok. 800 MWe opartego na bloku CCGT, w Elektrowni Ostrołęka” opracowane na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w połowie 2020 r.

² Wg ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ochrona częściowa gatunków roślin, zwierząt i grzybów oznacza możliwość zezwolenia na redukcję liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części.

Rys. 7. Schemat zmiany zasięgu występowania siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków roślin naczyniowych, mchów i porostów podlegających ochronie i bliskich zagrożenia - stan wg inwentaryzacji przyrodniczych przeprowadzonych w latach 2017- 2018 oraz po rozpoczęciu prac budowlanych i wykonaniu części obiektów budowlanych dopuszczonych prawem miejscowym obowiązującym do końca 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w „Rozpoznaniu warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza terenu pod budowę Linii blokowych głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C” oraz „Rozpoznanie warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza - Budowa głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, Pracownia Badań Ekologicznych „NATURA” Marek Wierzb, 2018 r., ortofotomapy

Wg „Rozpoznania warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza terenu pod budowę Linii blokowych głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C”, „Rozpoznania warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza - Budowa głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C wraz z infrastrukturą towarzyszącą” (Marek Wierzba i in. 2018) oraz „Inwentaryzacji przyrodniczej” stanowiącej II Tom „Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji źródła wytwórczego energii elektrycznej o mocy ok. 800 MW_e opartego na bloku CCGT, w Elektrowni Ostrołęka” (2020 r.) w obszarze opracowania znajdują się następujące gatunki porostów podlegające ochronie częściowej: chrobotek leśny *Cladonia arbuscula*, chrobotek reniferowy *Cladonia rangiferina* oraz płucnica islandzka *Cetraria islandica*. Zasięg ich występowania zmalał jednak wraz z realizacją wykonywanych tu przedsięwzięć. Występujące tu proste, to gatunki naziemne, których występowanie jest związane z obecnością suchych, piaszczystych siedlisk. Występują one w obszarze opracowania w zbiorowiskach inicjalnych muraw napiaskowych bądź borach suchych o luźnej strukturze. Zagrożeniem dla ww. porostów jest utrata ich siedlisk, w wyniku eutrofizacji siedliska i sukcesji wtórnej powodującej wkraczanie drzew i krzewów a także pozyskiwanie terenów pod nowe inwestycje. W przypadku płucnicy islandzkiej zagrożeniem jest zbieranie jej plechy do celów leczniczych. W ww. inwentaryzacjach przyrodniczych na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania gatunków grzybów wielkoowocnikowych objętych ochroną prawną.

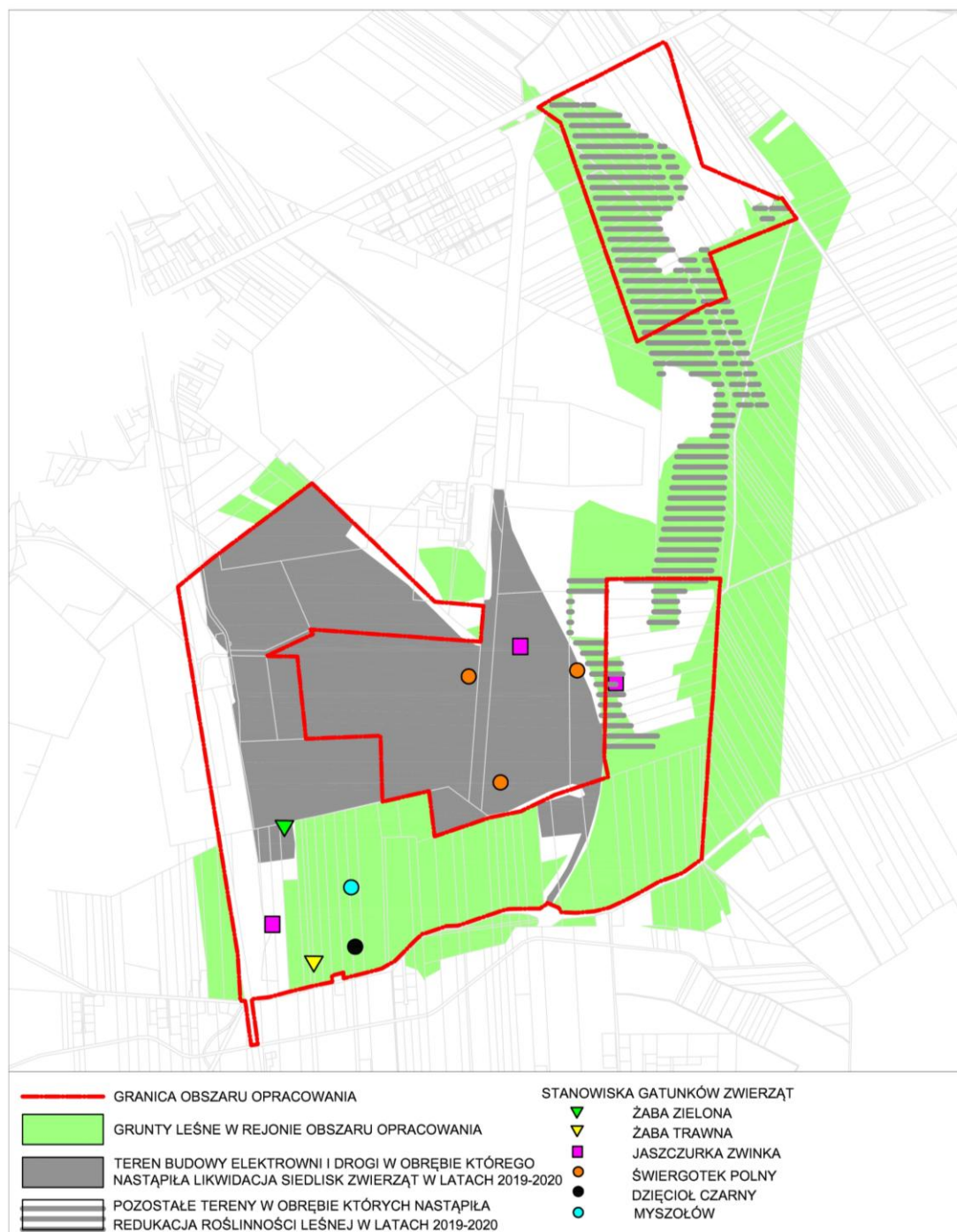
Liczną grupę stanowią w tym rejonie pospolite gatunki mchów. W obszarze opracowania zinwentaryzowano stanowiska następujących gatunków podlegających częściowej ochronie gatunkowej: rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, piórosz pierzasty *Ptilium crista-castrensis*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum* oraz brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*. Najliczniejsze w tym rejonie są gatunki bardzo pospolicie występujące w borach na terenie całego kraju: rokitnik pospolity, gajnik lśniący a także ww. widłozęby. Pozostałe gatunki są nieliczne i mają rozproszone stanowiska.

W obszarze opracowania występują następujące gatunki roślin naczyniowych podlegające ochronie częściowej: kocanka piaskowa *Helichrysum arenarium* oraz kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*. Najliczniejsze stanowiska w analizowanym obszarze mają kocanki piaskowe. Gatunek ten w wyniku sukcesji wtórnej pokrył po 2011 r. znaczną część zniwelowanego terenu uformowanego z piasków, przy czym w związku z pracami prowadzonymi podczas budowy bloku elektrowni węglowej duża część z tych stanowisk uległa zniszczeniu w stosunku do powierzchni zaprezentowanej w wynikach inwentaryzacji z lat 2017-2018. Zagrożeniem dla wymienionych wyżej gatunków roślin naczyniowych jest utrata ich siedlisk, w tym dla kruszczyka kurczenie się powierzchni lasów liściastych, a dla kocanki zagrożeniem jest zbieranie jej do celów dekoracyjnych i leczniczych.

Z opisanymi zbiorowiskami roślinnymi związane jest występowanie fauny. Na różnorodność gatunków zwierząt tu występujących ma wpływ lokalizacja terenu opracowania, a dokładniej silna presja antropogeniczna związana z płoszeniem, zadeptywaniem, niszczeniem gniazd, nor, itp. zarówno przez ludzi jak i zwierzęta im towarzyszące – psy i koty - w związku z lokalizacją tego terenu w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy oraz prowadzeniem prac budowlanych, czy rozbiórkowych. W związku z powyższym występują tu głównie niewielkie zwierzęta. Wg inwentaryzacji przyrodniczej (M.Wierzba i in. 2018, 2020) w rejonie opracowania stwierdzono występowanie jedynie pospolitych gatunków bezkręgowców niepodlegających ochronie gatunkowej.

Występujące w tym rejonie suche siedliska nie sprzyjają występowaniu gadów i płazów, jedynym miejscem ich rozrodu był niewielki otwarty zbiornik zlokalizowany w terenie realizowanej do niedawna elektrowni węglowej. Zbiornik ten uległ likwidacji w trakcie prac prowadzonych przy budowie tego przedsięwzięcia. Za południową granicą obszaru Planu takim miejscem może zaś być podmokła dolina Cieczotki. Występujące w obszarze opracowania płazy i gady to głównie gatunki preferujące do bytowania zbiorowiska suche. W obszarze opracowania w latach 2017-2018 zinwentaryzowano następujące gatunki płazów będące pod ochroną częściową i wymienione w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej: żabę zieloną (wodną) *Pelophylax esculentus complex* i żabę trawną *Rana temporaria* (występują w części południowej opracowania) oraz powszechnie występujący w całym kraju gatunek gada będący pod ochroną częściową i wymienione w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej: jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*. Podstawowym zagrożeniem dla tych gatunków jest niszczenie ich siedlisk, giniecie pod kołami pojazdów, a także stosowanie środków ochrony roślin w uprawach. Obecnie obszar bytowania gadów i płazów uległ dalszej redukcji, w tym zlikwidowano niewielkie zagłębienie terenowe będące miejscem, w którym zinwentaryzowano żabę zieloną.

Rys. 8. Schemat występowania gatunków płazów, gadów i ptaków podlegających ochronie gatunkowej - stan wg inwentaryzacji przyrodniczych przeprowadzonych w latach 2018- 2020

źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w „Rozpoznaniu warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza terenu pod budowę Linii blokowych głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C”, „Rozpoznanie warunków przyrodniczych - Inwentaryzacja Przyrodnicza - Budowa głównego bloku Elektrowni Ostrołęka C wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, Pracownia Badań Ekologicznych „NATURA” Marek Wierzbę, 2018 r. i „Inwentaryzacji przyrodniczej” stanowiącej II Tom „Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji źródła wytwórczego energii elektrycznej o mocy ok. 800 MW opartego na bloku CCGT, w Elektrowni Ostrołęka” (2020 r.)

Awifaunę stanowią głównie gatunki ptaków stosunkowo pospolite na terenie Polski, jednak podlegające ochronie gatunkowej, takie, jak wróbel zwyczajny *Passer montanus*, szpak zwyczajny *Sturnus vulgaris*, kwiczoł *Turdus pilaris*, bogatka *Parus major*, zięba zwyczajna *Fringilla coelebs*, wrona siwa *Corvus cornix*, kawka zwyczajna *Coloeus monedula*, gawron *Corvus frugilegus*. W rejonie opracowania tereny istniejących lasów i otaczających je zbiorowisk roślinności niskiej, o stosunkowo małej antropopresji, zasiedlają również m.in. takie gatunki lęgowe jak bażant *Phasianus colchicus*, dzięcioł czarny *Dendrocopos martius*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, dzięcioł

zielony *Picus viridis*, gil *Pyrrhula pyrrhula*, gołąb grzywacz *Columba palumbus*, kos *Turdus mer*, kruk *Corvus corax*, kukułka *Cuculus canorus*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, pętlacz leśny *Certhia familiaris*, pliszka siwa *Motacilla alba*, sówka *Garrulus glandarius*, świergotek polny *Anthus campestris*, myszołów *Buteo buteo*, trznadel *Emberiza citrinella*, wilga *Oriolus oriolus*. Ogółem w rejonie tym zinwentaryzowano w 2018 r. 92 gatunki ptaków, przy czym część była związana z siedliskami nadwodnymi doliny Czeczotki i Narwi położonymi poza obszarem opracowania. W roku 2020 zinwentaryzowano już w tym rejonie jedynie 45 gatunków ptaków. Z pośród opisanych gatunków ptaków za najcenniejsze w obszarze opracowania (tj. gatunki ptaków wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej, waloryzujące obszary specjalnej ochrony - Natura 2000, gatunki ptaków, które należy zbadać w pierwszej kolejności wg Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 oraz gatunki ptaków drapieżnych) uznano dzięcioła czarnego, myszołowa i świergotka polnego. Dwa pierwsze gatunki zostały zinwentaryzowane w lasach położonych przy południowej granicy opracowania, zaś ostatni był związany z terenami otwartymi, muraw napiaskowych wykształconych na terenie budowy elektrowni.

Wg Inwentaryzacji przyrodniczej prowadzonej w latach 2017-2018 (M.Wierzba i in. 2018) oraz w latach 2018-2020 (M.Wierzba i in. 2020) w analizowanym obszarze stwierdzono loty nietoperzy - gatunków podlegających ochronie ścisłej: borowiec wielki *Nyctalus noctula* (najliczniej występujący), karlik większy *Pipistrellus nathusii*, mroczek późny *Eptesicus serotinus*, nocek *Myotis* sp. Wg ww. opracowań „w obszarze inwentaryzacji w okresie zimowym 2017-2018 nie stwierdzono hibernujących nietoperzy. W sezonie letnim na terenie badań nie stwierdzono także kryjówek letnich, kolonii rozrodczych i miejsc rojeń chiropterofauny.” Potwierdziły to również kolejne badania przeprowadzone w latach 2018-2020. Obszar ten stanowi więc dla nietoperzy żerowiska.

Zróżnicowanie gatunków pozostałych ssaków obszaru opracowania i jego okolic jest stosunkowo nieduże ze względu na położenie w sąsiedztwie terenów zabudowy miasta Ostrołęki, a także prowadzenie prac budowlanych w obszarze opracowania i jego otoczeniu. Nie stwierdzono tu występowania nor, gniazd, legowisk i innych schronień gatunków ssaków wymienionych w załączniku II i IV Dyrektywy Siedliskowej oraz innych ssaków podlegających ochronie ścisłej. Ze względu jednak na sąsiedztwo od wschodu terenów leśnych i otwartych mogą tu zachodzić takie zwierzęta jak sarny, łosie, dziki, lisy, zające szaraki, kuny, jenoty azjatyckie itp. Faunę tego terenu stanowią głównie drobne i najczęściej pospolite gatunki zwierząt, których część podlega ochronie częściowej. Stosunkowo powszechnie na całym obszarze występuje kret *Talpa europaea* (na stanowiskach otwartych podlega ochronie), a w rejonie opracowania zinwentaryzowano stanowisko wiewiórki pospolitej *Sciurus vulgaris*. Ponadto tereny otwarte i leśne są odpowiednim siedliskiem dla bytowania pospolitych gatunków ssaków takich jak norniki *Microtus* sp., mysz domowa *Mus musculus*, mysz polna *Apodemus agrarius*, szczur wędrowny *Rattus norvegicus* oraz podlegających ochronie częściowej: ryjówki aksamitnej *Sorex araneus* i łasicy łaska *Mystela nivalis*, które prawdopodobnie tu występują, jednak podczas prowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych nie zostały jednoznacznie stwierdzone.

Wg Mapy korytarzy ekologicznych opracowanej przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego przedmiotowy obszar nie znajduje się w zasięgu takiego korytarza, jak również taki korytarz nie przebiega w najbliższym sąsiedztwie tego obszaru. Najbliższy wytyczony korytarz ekologiczny znajduje się na północ od przedmiotowego terenu, w odległości ok. 700 m od północnej granicy opracowania i jest to korytarz „Dolina Środkowej Narwi” GKPnC-23.

Omawany teren nie jest powiązany przestrzennie i funkcjonalnie z terenami o istotnych wartościach środowiska przyrodniczego, w tym nie jest położony w obrębie systemu przyrodniczym miasta Ostrołęki. Najbliższym lokalnym korytarzem ekologicznym w tym rejonie jest dolina rzeki Czeczotki. Jest ona powiązana z otaczającymi ją terenami otwartymi, jak również kompleksami leśnymi przylegającymi od wschodu do obszaru opracowania. W obszarze opracowania w skład tego korytarza wchodzi tereny leśne przylegające do doliny tej rzeki.

Analizowany Plan adaptuje dotychczas istniejące i większość planowanych w prawie miejscowym obowiązującym do końca 2020 r. terenów zabudowy, komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym w sporządzanym Planie uwzględniono dotychczas wydane decyzje o zmianie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne (w stosunku do prawa miejscowego obowiązującego do końca 2020 r. zmniejszono tereny zabudowy w południowo-zachodniej części obszaru opracowania). Ponadto zaplanowano nowe tereny obsługi komunikacji - KOP, uwzględniając wytyczne Studium miasta Ostrołęki. W związku z przewidywaną realizacją terenów KOP konieczne, będzie uzyskanie zgód na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. W obszarze opracowania planowane jest zachowanie wszystkich pozostałych terenów leśnych, rolniczych i zieleni naturalnej, które były planowane do zachowania w prawie miejscowym obowiązującym do końca 2020 r. oraz położonych w południowo-zachodniej części obszaru Planu, gdzie dotychczas planowano tereny zabudowy produkcyjno-usługowej. Na ww. obszarach lasów, rolniczych i zieleni naturalnej

zinwentaryzowano gatunki porostów, mchów i roślin naczyniowych podlegające ochronie częściowej takich jak chrobotek leśny, chrobotek reniferowy, płucnica islandzka, gajnik leśny, widłoząb kędzierzawy, brodawkowiec czysty, rokitnik pospolity, kocanka napiaskowa, a także gatunek rzadkiego, ptaka podlegającego ochronie – dzięcioła czarnego. Tym samym w Planie stworzono również warunki do zachowania siedlisk ww. gatunków mchów, porostów, roślin naczyniowych i zwierząt.

Jak wynika z analizy danych pochodzących z ostatniego dziesięciolecia, na omawianym terenie zaszły w ostatnim czasie istotne zmiany w pokryciu terenu przez zbiorowiska roślinne. Degradacji uległy siedliska położone w obrębie północnej i środkowej części terenu EC, a także części terenów usytuowanych pod liniami elektroenergetycznymi. Na tych terenach nastąpiła wycinka drzew i krzewów, lokalnie usunięcie warstwy gleby wraz z roślinnością niską. Pozostałe na tych terenach zbiorowiska i gleby były rozjeżdżane przez samochody ciężarowe i inne maszyny budowlane. Spowodowało to likwidację dużej części występujących tu wcześniej gatunków porostów, mchów, roślin i zwierząt, w tym podlegających ochronie. Obecnie planowanymi terenami zabudowy, w obrębie których zaszły do tej pory stosunkowo nieduże zmiany są: południowa część teren EC oraz tereny KOP. W obrębie tych obszarów nastąpi faktyczna likwidacja dominującej części powierzchni biologicznie czynnej (od 90 do 75% powierzchni działek budowlanych) i znacząca redukcja funkcjonowania biologicznego. Na większości tych terenów dotychczas nie zlikwidowano drzewostanu, w tym zgodnie z wydanymi decyzjami o zmianie przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne w terenie EC, w związku z tym zachowały się tu stanowiska gatunków porostów, mchów i roślin naczyniowych podlegających ochronie częściowej: chrobotka leśnego, rokitnika pospolitego, gajnika leśnego i kocanki piaskowej. W wyniku realizacji ustaleń Planu siedliska tych gatunków zostaną zlikwidowane, należy jednak podkreślić, iż występujące tu gatunki to gatunki stosunkowo pospolite, związane z siedliskami borowymi.

W wyniku realizacji planowanej zabudowy w obrębie terenu EC nastąpi również likwidacja siedlisk gatunków zwierząt. Na obszarze tym zinwentaryzowano myszołowa (jest to gatunek stosunkowo pospolity). Realizacja zabudowy spowoduje, że osobniki tego gatunku przeniosą się na dogodniejsze dla nich miejsca, w tym lasy planowane do zachowania w obszarze Planu lub w jego sąsiedztwie. Biorąc pod uwagę zachowane Planem tereny zieleni, należy uznać, iż sporządzany dokument zabezpiecza siedliska, w obrębie których osobniki ww. gatunków mogą znaleźć odpowiednie dla nich miejsca bytowania.

Najbardziej negatywnie oddziałująca na faunę i florę będzie faza realizacji ustaleń Planu. Z fazą realizacji zabudowy na niezabudowanych dotychczas terenach wskazanych w obszarze Planu (EC, KOP), poza likwidacją szaty roślinnej, warunków siedliskowych (poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie gleby) będzie związany również hałas emitowany przez pracujący sprzęt budowlany, samochody ciężarowe i obecność ludzi, który będzie powodował płoszenie i niepokojenie występujących również w otoczeniu planowanych inwestycji zwierząt, w tym ptaków. Oddziaływanie to będzie jednak krótkotrwałe i przewiduje się możliwość adaptacji osobników fauny do nowych warunków.

W trakcie użytkowania planowanych inwestycji nie przewiduje się zasadniczego wpływu funkcjonujących obiektów budowlanych na gatunki zwierząt. Omawiany rejon jest obszarem o dużym stopniu industrializacji. Znajduje się tu szereg obiektów niesprzyjających migracji i bytowaniu zwierząt wrażliwych na antropopresję (droga krajowa, linia kolejowa, linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia i inne obiekty infrastruktury technicznej). Istnieje natomiast szereg gatunków zwierząt, w tym w szczególności ptaków adaptujących się do tego typu warunków, które w terenach uprzemysłowionych skutecznie wyprowadzają lęgi. Sprzyjać temu zjawisku będzie zachowanie w obszarze Planu znacznego udziału terenów pokrytych roślinnością, w tym położonych w obrębie planowanych terenów zabudowy. Na dotychczas niezabudowanych terenach infrastruktury technicznej – elektroenergetyki lub ciepłownictwa – ustalono zachowanie minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej. Tym samym ustalenia Planu stwarzają warunki do ukształtowania terenów zieleni zlokalizowanych przy obiektach budowlanych, które mogą w przyszłości stanowić siedlisko małych gatunków zwierząt zasiedlających tereny zurbanizowane. Różnorodność gatunkowa na tych terenach będzie jednak zależała od zastosowanego doboru gatunkowego i struktury roślinności. Omawiając zagadnienia dotyczące ochrony bioróżnorodności należy pamiętać, że nie tylko ustalenia Planu dotyczące zagospodarowania terenu są istotne – ale

często nawet ważniejsze są działania dotyczące użytkowania i intensywności pielęgnacji terenów zieleni urządzonej, których w planie miejscowym zapisać nie można. Jako przykład może posłużyć grabienie liści. W planie miejscowym nie można określić intensywności grabienia, ale już na poziomie pielęgnacji zieleni w mieście można wprowadzić zasadę pozostawiania na niektórych obszarach opadłych liści (nie wywożenia ich), co pozwoliłoby na rozwój bezkręgowców i polepszyłoby lokalne siedliska np. dla jeży, a tym samym zwiększyłoby bioróżnorodność tego rejonu miasta.

W przypadku realizacji na gruncie farm fotowoltaicznych na terenach EC, O, 1KOP i 2KOP, realne pokrycie materiałami nieprzepuszczalnymi gruntu będzie dużo mniejsze niż dopuszczony w Planie na tych obszarach ubytek powierzchni biologicznie czynnej (do 80-90% powierzchni działek budowlanych). W związku z powyższym tereny te zachowają w nieco większym stopniu funkcjonowanie biologiczne. Obecnie stosowane technologie w urządzeniach fotowoltaicznych, w tym powłoki antyrefleksyjne na panelach oraz białe ramy i białe paski podziału, zmniejszają do minimum ryzyko negatywnego oddziaływania tych urządzeń na ornitofaunę i owady (efekt olśnienia i kolizję z panelami). Dodatkowo, w związku z faktem, iż panele nie są montowane bezpośrednio przy powierzchni ziemi, niektóre, niewielkie gatunki zwierząt będą mogły korzystać z tych obszarów jako miejsca ich stałego bytowania (m.in. bezkręgowce, gryzonie, niektóre ptaki). Panele fotowoltaiczne mogą nawet przyczynić się do powstania alternatywnych miejsc żerowania, a nawet zakładania gniazd i nor (obszary zacienione pod panelami).

Jak wskazano wyżej omawiany obszar Planu nie jest położony w obrębie korytarzy ekologicznych, w związku z powyższym dalsza zmiana sposobu jego zagospodarowania nie spowoduje przerwania wymiany materii, energii i informacji biologicznej na ważnych szlakach, w tym izolacji cennych siedlisk przyrodniczych.

Istotne dla występujących tu zwierząt są również ustalenia projektowanego Planu z zakresu ochrony stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza i klimatu akustycznego. Wpływ Planu na te elementy środowiska został scharakteryzowany w rozdziale 10.2. Podsumowując oceny przedstawione w tym rozdziale należy stwierdzić, iż nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu powyższych czynników na stan populacji występujących tu zwierząt.

Reasumując - ustalenia sporządzanego dokumentu chronią, na ile to możliwe (zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi dokumentów strategicznych), istniejące walory i funkcjonowanie biologiczne tego obszaru. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na rzadkie, podlegające ochronie gatunki i siedliska przyrodnicze. Omawiając zagadnienia dotyczące ochrony bioróżnorodności należy pamiętać, że nie tylko ustalenia Planu dotyczące zagospodarowania terenu są istotne – ale często nawet ważniejsze są działania dotyczące użytkowania i intensywności pielęgnacji, których w planie miejscowym zapisać nie można.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

Jak określono w rozdziale 9.1. w odległości około 645 m na północ od granicy obszaru Planu znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014, zaś w odległości około 5,7 km znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Doliny Omulwi i Płodownicy** PLB140005. Obszary te są miejscem bytowania i migracji ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, które są przede wszystkim związane z siedliskami dolin rzecznych - łąk, zadrzewień nadwodnych, piaszczystych łąk nadrzecznych a także starorzeczy.

Obszar opracowania, choć obecnie w znacznej części powierzchni niezabudowany (prace budowlane nad realizacją elektrowni węglowej zaprzestano w 2020 r.), stanowi krajobraz przekształcony antropogenicznie, o ograniczonym funkcjonowaniu biologicznym, odseparowany od ważniejszych struktur przyrodniczych terenami zabudowy wsi Teodorowo i miasta Ostrołęki (zabudowa Nowej Wsi Leśnej), drogą krajową nr 61 oraz naziemnymi sieciami infrastruktury technicznej. Ze względu na odmienny krajobraz przedmiotowego obszaru i analizowanych obszarów Natura 2000, przedzielenie terenu opracowania i obszarów chronionych obszarami przekształconymi przez człowieka, a w przypadku obszaru „Doliny Omulwi i Płodownicy” stosunkowo duże oddalenie od omawianych obszarów ochrony, realizacja ustaleń Planu nie będzie w sposób istotny wpływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Realizacja ustaleń Planu nie

przyczyni się do zwiększenia poziomu zagrożeń wymienionych w Planie zadań ochronnych dla ptaków, będących przedmiotem ochrony w ww. obszarach Natura 2000, w tym nie przyczyni się do zwiększenia penetracji przez rekreantów terenów dolinnych (zarówno w formie spacerów, rekreacji motorowej, wędkarstwa, żeglugi motorowej, kajakarstwa, lotnictwa, szybownictwa, paralotniarstwa itp.). Większość zagrożeń dla przedmiotów ochrony to zagrożenia wewnętrzne (dotyczące działalności prowadzonej bezpośrednio w OSO np. sposób użytkowania łąk i pastwisk), a także zagrożenia niezależne od regulacji możliwych do zastosowania w planach miejscowych (np. drapieżnictwo ze strony gatunków inwazyjnych, czy obfite deszcze). Do zagrożeń, na eskalację których regulacje planu miejscowego mogą mieć wpływ, jako oddziaływanie skumulowane z innymi terenami zabudowy to m.in. zanieczyszczenie wód. Jak wskazano we wcześniejszym rozdziale 10.2, w Planie prawidłowo określono zabezpieczenia jakości wód odprowadzanych do gruntu i wód powierzchniowych. Tym samym przewidyuje się, że analizowany dokument nie będzie wpływał na zmianę warunków siedliskowych związaną z eutrofizacją wód gatunków podlegających ochronie w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”.

W prognozie nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń Planu na tereny sąsiednie (za wyjątkiem odprowadzania odpadów do zakładu utylizacji i składowania odpadów, odprowadzania ścieków do oczyszczalni czy poboru wód podziemnych, a także istnieje potencjalnie zagrożenie poważną awarią przemysłową, aczkolwiek na obecnym etapie prac planistycznych brak jest możliwości oszacowania tego zagrożenia). Jako istotne dla ochrony ptaków i zajmowanych przez nie siedlisk należy uznać, poza wspomnianym wyżej ograniczeniem możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód, ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej (rozdział 10.2, podrozdział: *Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza*). Sporządzany Plan wskazuje na obowiązek przestrzegania regulacji z zakresu zasad gospodarki odpadami, w związku z powyższym należy spodziewać się, że jego realizacja nie przyczyni się do zwiększenia występowania dzikich wysypisk śmieci w obszarach ochrony przyrody.

Reasumując nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń Planu spowodowała pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono ww. obszary Natura 2000, wpływała negatywnie na gatunki będące przedmiotem ochrony w tych obszarach (przyczyniając się do redukcji ich zagęszczenia) oraz powodowała zmniejszenie integralności tych obszarów (fragmentaryzacji czy niszczenia siedlisk) lub ich powiązań z otoczeniem (nie przewiduje się wpływu na kluczowe relacje kształtujące strukturę i funkcjonowanie tych obszarów).

10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Przedmiotowy obszar położony jest w peryferyjnej części miasta, włączonej w granice administracyjne Ostrołęki w styczniu 2018 r. Wcześniej dominująca część tego obszaru stanowiła fragment gminy wiejskiej Rzekuń.

Jest to obszar obecnie w większości niezabudowany, jednak w dużej części przekształcony antropogenicznie - zdewastowany. Brak jest tu krajobrazów pierwotnych, na które człowiek w żaden sposób nie wpłynął swoją działalnością. Negatywnymi dominantami we wschodniej części przedmiotowego obszaru są linie elektroenergetyczne najwyższego i wysokiego napięcia. W zachodniej części opracowania duża część terenu została pozbawiona roślinności - zdewastowana. Krajobraz tego terenu to obecnie krajobraz typowo antropogeniczny.

Aktualnie terenami o największych walorach krajobrazowych są tereny leśne położone przy południowej granicy opracowania, na styku z gminą Rzekuń. Jest to krajobraz seminaturalny, gdyż wykazuje on pewne zdolności samoregulacji, jednak powstał on w wyniku sztucznych nasadzeń na gruntach do tego wcześniej przygotowanych (z obniżonym poziomem puli genowej). Za pozytywne należy uznać, iż występujące tu zasadzone drzewostany są zbliżone pod względem gatunkowym do tych, które naturalnie powinny w tym rejonie występować.

Na krajobraz tego rejonu ma również wpływ otoczenie. Z terenów otwartych obszaru opracowania w kierunku północnym i zachodnim rozciąga się widok na tereny przemysłowe – elektrownię węglową i elektrociepłownię wraz z ich kominami położonymi nad Narwią, dawne gospodarstwo wielkotowarowe, a także tereny składowiska i stacji segregacji odpadów.

W rejonie opracowania brak jest wyróżniających się pozytywnie obiektów budowlanych wymagających ochrony. Na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków bądź znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.

Omawiany Plan miejscowy jest sporządzany na podstawie zmienionej, poprzez *ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. W związku z powyższym część niegdyś wymaganych i możliwych do wprowadzenia ustaleń planu miejscowego dotyczących ochrony wartości kompozycyjno-estetycznych krajobrazu została przeniesiona do innych przepisów miejscowych, ograniczając w tym zakresie możliwość kształtowania krajobrazu w planach miejscowych. Dotyczy to ustaleń z zakresu zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz materiałów budowlanych, z jakich mogą zostać wykonane. Możliwy do ustalenia w planach miejscowych zakres ogranicza się zatem do kształtowania pozostałych elementów zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan miejscowy w zakresie ochrony i zasad kształtowania krajobrazu odnosi się więc głównie do gabarytów budynków i budowli, a także ich kolorystyki i materiałów z jakich mogą być wykonane. W obszarze Planu ustalono następujące parametry i wskaźniki zabudowy mające wpływ na kształtowanie walorów krajobrazu:

- maksymalną wysokość zabudowy:
 - 100 m budowie infrastruktury technicznej – elektroenergetyki w terenie EC,
 - 70 m budowie z zakresu przesyłu energii,
 - 60 m budynki infrastruktury technicznej – elektroenergetyki w terenie EC,
 - 25 m budynki i budowle w terenie O,
 - 20 m budowie w terenach 1-2KK
 - 12 m budynki w terenie 2KK,
 - 6 m wolnostojące budowle fotowoltaiczne;
 - 8 m pozostałe budowle;
- kąt nachylenia dachów budynków – płaskie;
- kolorystykę elewacji budynków – pastelowe lub naturalne kolory materiałów, z którego elewacja jest wykonana.

Jak wynika z powyższego zestawienia na większości terenów zabudowy dopuszczono realizację wysokich budynków i budowli, które będą mogły stanowić dominantę przestrzenną w otaczającym krajobrazie. Częściowo niwelować to oddziaływanie będzie mogła dozwolona do zastosowania kolorystyka na elewacjach – pastelowa, bądź w kolorach naturalnych dla takich materiałów jak cegła, kamień, drewno czy beton architektoniczny. Nie dopuszczono więc kontrastowej kolorystyki elewacji, która silnie oddziałuje na krajobraz, często wprowadzając dysharmonię.

W Planie ściśle rozdzielono tereny zabudowy i tereny otwarte, zapobiegając rozpraszaniu zabudowy. Dla percepcji krajobrazu istotne jest również zachowanie części terenów lasów, rolniczych i zieleni naturalnej oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, w obrębie której możliwa jest realizacja zieleni urządzonej. Roślinność, która będzie występować na tych terenach wpływa harmonizująco na krajobraz antropogeniczny. Zachowane i dopuszczone Planem lasy, ewentualnie również roślinność wysoka zrealizowana na powierzchniach biologicznie czynnych w terenach zabudowy, będą lokalnie tworzyć kurtynę dla planowanych, industrialnych przedsięwzięć. Korzystne dla percepcji krajobrazu jest również zaplanowanie szerokiego pasa drogi lokalnej, co stwarza możliwość lokalizowania w ich obrębie pasów zieleni, w tym szpalerów drzew.

Należy również wskazać, iż zaplanowany teren zabudowy infrastruktury technicznej uzupełnią lokalny krajobraz, który już obecnie jest w sposób znaczący przekształcony. Nie nastąpi więc w tym rejonie degradacja wartościowych krajobrazów kulturowych bądź przyrodniczych.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- tereny zabudowy w Planie są prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zabezpieczone przed wystąpieniem naturalnych katastrof związanych z:
 - o powodzią – w obrębie granic Planu nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią,
 - o lokalnymi podtopieniami związanymi z wysokim stanem wód gruntowych – w obrębie granic Planu nie występują takie obszary,

- osuwaniem się mas ziemi – w obszarze opracowania nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów,
- pożarami – w obrębie Planu nie występuje łatwopalna zabudowa, stwarzająca ryzyko szybkiego rozprzestrzeniania się pożarów. W obszarze Planu, jak również w jego otoczeniu, występują natomiast lasy stwarzające takie ryzyko. W ustaleniach Planu znalazły się odpowiednie, zgodne z przepisami, regulacje ograniczające ryzyko rozprzestrzeniania się pożarów – w Planie ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości 12 m od granicy lasu, co jest minimalną odległością w przypadku lokalizacji budynków w sąsiedztwie lasu, przy czym w zależności od rodzaju zastosowanej technologii lub rodzaju budynków odległość ta musi zostać zwiększona zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa pożarowego;
- w Planie przewiduje się jednorodną funkcję techniczno-komunikacyjną, nie dopuszczając lokalizacji budynków mieszkalnych czy użyteczności publicznej. Również w najbliższym otoczeniu obszaru Planu takie funkcje w dominującej części nie występują. Tym samym Plan nie dopuszcza do mieszania różnych typów zabudowy, w tym zabudowy mogącej potencjalnie oddziaływać negatywnie na zdrowie ludzi. W Planie zachowano bufor pomiędzy terenami potencjalnie uciążliwymi a terenami istniejącej bądź możliwej do zrealizowania zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, ustalając tereny otwarte: lasy, rolnicze lub zieleni naturalnej, w tym z dopuszczeniem zalesień, a także wskazując nieprzekraczalne linie zabudowy w terenie EC;
- zachowanie pasów terenów otwartych w postaci terenów rolniczych, komunikacji (szerokiego pasa drogi publicznej klasy lokalnej i terenów kolejowych) oraz towarzyszących terenom komunikacji obszarów wolnych od zabudowy w terenach zabudowy (wyznaczonych za pomocą nieprzekraczalnych linii zabudowy) stwarza warunki do wywiewania i rozpraszania zanieczyszczeń w obszarze Planu;
- nakaz zaopatrzenia w wodę wszystkich budynków do celów pitnych w obszarze Planu, z instalacji komunalnej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości (problematykę tą regulują przepisy *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*);
- regulacja zasad dotyczących gospodarki ściekami w Planie zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia gminne, poza obszarem Planu;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań poza terenami, do których właściciel urządzenia ma tytuł prawny;
- regulacje Planu w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym są zgodne z przepisami w tym zakresie, w tym w strefie potencjalnego oddziaływania elektromagnetycznego tych linii nie dopuszczono lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi;
- w obszarze Planu dopuszcza się lokalizację zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* w terenie EC. Teren ten zgodnie z ww. ustawą jest zaplanowany poza zwartą zabudową miast i wsi, w tym z dala od osiedli mieszkaniowych, obiektów użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego, obszarów podlegających ochronie przyrody, stref ochronnych ujęć wody, drogi krajowej i linii kolejowej o znaczeniu państwowym.

Reasumując – w Planie zastosowano dostępne środki minimalizujące negatywne oddziaływanie realizacji jego ustaleń na zdrowie ludzi na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 150 km od wschodniej granicy kraju, ok. 140 km do północnej granicy, ok. 410 km do południowej granicy i ok. 480 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu na środowisko i zdrowie ludzi wynika, iż ustalenia Planu nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

W niniejszym opracowaniu **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących (zapobiegających i ograniczających) negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000**, które należy wprowadzić do ustaleń Planu. Spowodowane jest to faktem, iż sporządzona Prognoza stanowi integralny element Planu miejscowego i w związku z tym większość dostępnych (pod względem prawnym) korekt, dotyczących zapobiegania i ograniczania zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego, zostało wprowadzanych na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy. Po drugie w prognozie nie zdiagnozowano istotnych negatywnych oddziaływań będących rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ponieważ zastosowane w ustaleniach Planu rozwiązania (w tym środki łagodzące), ograniczają negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w przedmiotowym rejonie Ostrołęki obszarów Natura 2000, z tego względu **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych** (w przypadku rozwiązań alternatywnych ich ilość jest także mocno ograniczona ustaleniami kierunkowymi projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, w którym określono zasadnicze kierunki przeznaczenia terenów i sposób ich zagospodarowania). Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych**.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Proгноza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Elektrownia C” w Ostrołęce – etap I, jako element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce. Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie opracowań ekofizjograficznych miasta Ostrołęki, w tym dla rejonu Elektrowni C, szeregu inwentaryzacji przyrodniczych opracowanych w przeciągu ostatnich 15 lat, danych Państwowego Monitoringu Środowiska, Programu ochrony środowiska miasta, wizji terenowej, danych dotyczących form ochrony przyrody udostępnionych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, a także sytuacja planowana w dokumentach planistycznych i scharakteryzowana w prognozach oddziaływania na środowisko.

Planem został objęty obszar, na który składają się dwa oddzielne tereny, o łącznej powierzchni około 154,5 ha, położony w peryferyjnej części miasta Ostrołęki – przy granicy z gminą Rzekuń. Część tego obszaru stanowią grunty, na których do 2020 r. trwały prace nad realizacją elektrowni węglowej i związanej z nią infrastruktury. W części wschodniej opracowania przebiegają linie elektroenergetyczne najwyższego i wysokiego napięcia, w części zachodniej znajduje się zakładowa linia kolejowa prowadząca do Elektrowni B w Ostrołęce, a od strony południowej obszar ten przecina droga stanowiąca dojazd do planowanego terenu infrastruktury technicznej. W części południowej i lokalnie północnej obszaru opracowania występują grunty pokryte przez lasy. Dla dużej części gruntów leśnych położonych w obszarze opracowania uzyskano zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w trakcie procedur sporządzania planów miejscowych obowiązujących w tym rejonie do końca 2020 r. (w tym w obrębie części z nich nastąpiły już wylesienia), a także w trakcie sporządzania niniejszego Planu.

Geomorfologicznie obszar ten położony jest w obrębie płaskiej równiny sandrowej, której wierzchnią warstwę stanowią piaski eoliczne, piaski eoliczne w wydmach oraz piaski i żwiry wodno-lodowcowe. Obecnie znaczną część obszaru opracowania (rejon budowy elektrowni, tereny kolejowe i drogi publicznej) pokrywają jednak utwory nasypowe. Obszar opracowania położony jest w zlewni Narwi i jej dopływu Czeczotki, brak jest tu stałych zbiorników wodnych. Wody gruntowe występują tu najczęściej stosunkowo głęboko. Omawiany teren nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także rejonie lokalnych podtopień. W obszarze opracowania zinventaryzowano dwa siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku nr 1 Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin podlegające ochronie częściowej. Występujące tu zbiorowiska roślinne są miejscem bytowania pospolitych gatunków zwierząt, nie mniej część z nich podlega również ochronie gatunkowej. Obszar ten jednak ze względu na występowanie licznych zakłóceń antropogenicznych jest miejscem mało korzystnym dla ich bytowania i rozmnażania.

Obszar Planu nie jest położony w obszarowej formie ochrony przyrody, jak również nie występują na jego terenie pomniki przyrody. W odległości około 645 m od jego północnej granicy znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”** PLB 140014 zaś w odległości ok. 5,7 km od zachodniej granicy położony jest **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Omulwi i Płodownicy”** PLB140005.

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu występują następujące problemy ochrony środowiska:

- lokalne przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowych (grunty ubite i zagęszczone o nieprawidłowym natlenieniu), w tym miejscowo zlikwidowano naturalne formy geomorfologiczne terenu takie jak wydmy;
- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem ścieków komunalnych i deszczowych z miasta, a także rzeki Czeczotki, do której spływają zanieczyszczenia powierzchniowe z gmin wiejskich;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5. Przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe jest podstawowo emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), a w mniejszym stopniu emisja

spowodowana ruchem pojazdów silnikowych oraz napływ zanieczyszczeń. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, z warunkami meteorologicznymi, a także oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych;

- występowanie obszarów narażonych na hałas komunikacyjny w związku z ruchem pojazdów na drodze krajowej nr 61 (droga klasy głównej ruchu przyspieszonego), przy czym w związku z realizacją ciągu komunikacyjnego w klasie drogi ekspresowej o numerze 61, przewiduje się spadek natężenia ruchu pojazdów silnikowych na odcinku przylegającym do obszaru Planu i zmniejszenie uciążliwości hałasowych;
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z obecnością linii elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia;
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na uciążliwości zapachowe związane z funkcjonowaniem składowiska i stacji segregacji odpadów położonych za zachodnią granicą obszaru opracowania;
- lokalnie niski udział zieleni wysokiej w obszarze opracowania wpływa m.in. na ograniczenie funkcjonowania hydrologicznego (zmniejszenie retencji wód opadowych i parowania z powierzchni roślin), klimatyczne (ograniczenie regeneracji powietrza) oraz biologiczne (ograniczona powierzchnia dogodnych siedlisk dla gatunków roślin, grzybów i zwierząt);
- inwazja gatunków obcego pochodzenia na występujące w tym rejonie pozostałości seminaturalnych zbiorowisk roślinnych.

Obecnie na analizowanym obszarze nie obowiązują ustalenia innych planów miejscowych, jednak do końca 2020 r. obszar ten był pokryty w większości planami miejscowymi przyjętymi przez Radę Gminy Rzekuń. Plany te przestały obowiązywać po upływie 2 lat od włączenia tego obszaru do miasta Ostrołęki. Wyznaczały one w obrębie tego obszaru nowe tereny zabudowy w tym elektroenergetyki, kolejowe wraz z terenami produkcji, składów i magazynów, a także lokalnie sankcjonowały istniejące użytkowanie i zagospodarowanie w postaci terenów lasów i rolniczych. Na podstawie powyższych planów miejscowych w obszarze Planu zrealizowano szereg obiektów budowlanych, w tym wybudowano linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia, drogę rozcinającą obszar Planu z północy na południe oraz przygotowywano teren pod budowę elektrowni.

W sporządzanym Planie miejscowym ustalono następujące tereny funkcjonalne, adaptując częściowo istniejące zagospodarowanie i użytkowanie oraz wprowadzając nowe tereny zabudowy:

EC – teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki lub ciepłownictwa (stanowi ok. 40,15% powierzchni obszaru Planu),

O – teren infrastruktury technicznej – gospodarki odpadami (stanowi ok. 2,15% powierzchni obszaru Planu),

RN – tereny rolnicze lub zieleni naturalnej (stanowią ok. 22,67% powierzchni obszaru Planu),

RZN – tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesień lub zieleni naturalnej (stanowią ok. 3,73% powierzchni obszaru Planu),

ZL – tereny lasów (stanowią ok. 22% powierzchni obszaru Planu),

KDG i KDL – tereny dróg publicznych klasy: głównej i lokalnej (stanowią ok. 1,11% powierzchni obszaru Planu),

KK – tereny kolejowe (stanowią ok. 7,19% powierzchni obszaru Planu),

KOP – tereny obsługi komunikacji – parkingów (stanowią ok. 0,99% powierzchni obszaru Planu).

W celu kształtowania poprawnego stanu i funkcjonowania elementów środowiska oraz kształtowania poprawnych warunków dla życia ludzi w Planie zostały określone m.in. zasady ograniczające lokalizację inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz funkcjonowania przyrodniczego.

Nowe tereny o funkcjach infrastruktury technicznej i komunikacji zaplanowano w przemysłowym rejonie miasta, w obrębie którego znajdują się m.in. składowisko i stacja segregacji odpadów, tereny kolejowe, tereny produkcyjne, cementarz, elektrociepłownia i elektrownia, a także linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć. Następstwem realizacji ustaleń Planu będzie więc powiększenie ww. obszarów zindustrializowanych, w obrębie już częściowo zdewastowanego

środowiska. Ustalenia Planu są zgodne z: uwarunkowaniami przyrodniczymi określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym tego rejonu, Programem ochrony środowiska miasta oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki.

Ustalenia sporządzanego aktu prawa miejscowego uwzględniają przepisy obowiązujących aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego, co sprzyja kształtowaniu poprawnej jakości warunków życia ludzi, którzy będą w tym rejonie przebywać. W sposób prawidłowy ograniczono emisję zanieczyszczeń wód, gleby oraz powietrza, a także uwzględniono występowanie hałasu i pól elektromagnetycznych. Ustalenia Planu uwzględniają ochronę siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, zachowana zostanie również dominująca część siedlisk roślin podlegających ochronie częściowej i zwierząt podlegających ochronie ścisłej i częściowej.

Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się lokalnie do zmian środowiska o charakterze negatywnym:

- ograniczenia udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach dotychczas pokrytych lasem lub zadrzewieniami (południowa część terenu EC, tereny KOP) i pokrycia terenów otwartych, pozbawionych roślinności, zabudową (środkowa i północna część terenu EC), w wyniku tych działań nastąpi ograniczenie funkcjonowania hydrologicznego (zasilania wód gruntowych oraz retencji roślinnej i gruntowej na gruntach pokrytych roślinnością wysoką), klimatycznego (ograniczenie przewietrzania na wszystkich terenach zabudowy i regeneracji powietrza na terenach pokrytych roślinnością wysoką) i biologicznego (likwidacja siedlisk przyrodniczych będących miejscem bytowania i migracji gatunków roślin, grzybów i zwierząt na terenach pokrytych roślinnością) (oddziaływanie stałe);
- pogorszenia warunków klimatu akustycznego związanego z powstaniem nowych terenów zabudowy, z którymi związana jest generacja ruchu pojazdów (oddziaływanie długoterminowe),
- zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł komunikacyjnych (oddziaływanie długoterminowe),
- długookresowego, zwiększenia leja depresyjnego wokół ujęcia wód podziemnych znajdującego się poza granicami Planu lub w jego obszarze,
- długookresowego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych i przemysłowych do oczyszczalni ścieków (co oddziałuje pośrednio na jakość wód w rzece Narew), ewentualnego odprowadzania zanieczyszczonych wód opadowych oraz odpadów stałych (co oddziałuje pośrednio na powstanie wzniesienia na składowisku odpadów poza granicami Planu).

Opisane powyżej negatywne skutki realizacji ustaleń Planu mają głównie charakter miejscowy (za wyjątkiem poboru wody, odprowadzania ścieków, czy składowania odpadów), nie zagrażają natomiast funkcjonowaniu przyrodniczemu i zmniejszeniu spójności sieci obszarów Natura 2000 położonych w otoczeniu. Nie przewiduje się ponadto wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami kraju, a także ponadnormatywnego negatywnego wpływu ustaleń Planu na zdrowie ludzi.

W Planie wprowadzono również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń, w tym wymaganych przepisami odrębnymi. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- wprowadzenie zasad zagospodarowania, takich jak: ustalenie na terenach zabudowy minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej podstawowo na poziomie od 10 do 20% powierzchni działki budowlanej, zachowanie terenów lasów i dopuszczenie zalesień, wyznaczenie korytarzy przewietrzających wzdłuż ciągów komunikacyjnych i w terenach rolniczych – zespół tych czynników warunkuje zachowanie, na stosunkowo wysokim poziomie jak na tereny zurbanizowane, funkcjonowania hydrologicznego (infiltrację wód opadowych do gruntu i ich retencję), klimatycznego (wymianę powietrza i jego regenerację) oraz biologicznego (możliwość zachowania i wykształcenia stosunkowo bogatych, jak na tereny zurbanizowane, fitocenozy, mogących być miejscem żerowania i bytowania małych zwierząt),
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości powietrza atmosferycznego - opisane wyżej działania służące wymianie i regeneracji powietrza, dopuszczenie dywersyfikacji źródeł energii, ustalenie przy zaopatrzeniu w ciepło obowiązku stosowania rodzajów instalacji lub paliw

ograniczających emisję zanieczyszczeń, zachowanie zieleni izolacyjnej w postaci lasów położonych w części południowej i wschodniej oddzielających tereny infrastruktury od zabudowy mieszkaniowej,

- uwzględnienie ochrony przed hałasem - niedopuszczenie form zagospodarowania podlegających ochronie akustycznej w obrębie obszarów obecnie i potencjalnie narażonych na hałas, zachowanie zieleni izolacyjnej w postaci lasów położonych w części południowej i wschodniej oddzielających tereny infrastruktury od zabudowy mieszkaniowej,
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych - m.in. ustalenie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do oczyszczalni ścieków poprzez przewody kanalizacyjne, wskazano podczyszczanie zanieczyszczonych wód deszczowych,
- wprowadzenie ustaleń ograniczających negatywny wpływ planowanej wysokiej zabudowy na krajobraz - m.in. ustalenie łagodnej kolorystyki elewacji, zachowanie lasów i dopuszczenie zalesień, które będą przysłaniać dopuszczone Planem obiekty budowlane, a także stworzenie możliwości komponowania zieleni urządzonej przy obiektach zabudowy.

Podsumowując, w związku z zastosowaniem dostępnych rozwiązań łagodzących negatywne oddziaływania Planu na środowisko i brakiem istotnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu Planu dla celów i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz dla integralności i spójności systemu tych obszarów – w niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań łagodzących oddziaływanie na środowisko, które należy wprowadzić w projekcie Planu.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia dla środowiska, w tym dla celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych oraz kompensujących.

Załącznik nr 1

Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako osoba kierująca zespołem autorskim sporządzającym Prognozę oddziaływania na środowisko spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 30.09.2021 r.

.....